

MAGYAR

Hungarian Life

ÉLET

Price \$ 3.20
Including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA

* THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No 2534. 21 February 2008.

Printed post approved – PP 349034/00008

L. évfolyam 7. szám

2008. február 21.

Minden élőlény tevékenységét élete fenntartásához szükséges kellékek megszerzése vezérli. A vándorlás, a területfoglalás, az elrablás, az erőszak nem emberi találmány, csak evolúciós örökség. Az ember csak tökéletesítette a tevékenységet: nemcsak gyűjteni meg elvenni tud, de termel is és tenyészt is. Mind e mellett megtartotta a területfoglalást, elrablást, erőszakot – kifejezette a háború intézményét. Az emberi történelem a háborúk krónikája. Csak kevés hangsúlyt kap a dolgok lényege, hogy a háborús célokat a megélhetés mindenkori szükséglete határozza meg. Korábban a legelők, majd a termőföldek birtoklása, újabban az ásványi kincsek csábítják a hódítókat.

Európa területei előbb voltak hódítottak, csak azután lettek hódítók Európa népei. A hódítók indítékai is változtak az idők során, egykor a vallás adott ideológiai alapot a háborúknak, majd a nacionalizmus. Az osztályalapú küzdelmek (mint a kommunizmus) – noha kétszáz éven át számos háborút indokoltak vele –, már csak átmenetet képeztek a mai korszakba, mi több, nagy szerepük volt abban, hogy egy olyan hódítási folyamat jöjjön létre, amiben már vallási vagy politikai ideológia vajmi kevés szerepet kap. Számos megfogalmazás (war against terror stb.) van forgalomban ennek a jelenkori nyomulásnak a meghatározására, már nehogy „gőzös agyak összeesküvés-elméletének”

Csapó Endre

Európa Afganisztánja

nevezetességek. Drábik János közgazdász megfogalmazása szerint:

„A világban most vezetőszeret játszó neoliberalizmus geopolitikailag a Nyugatra, szűkebben értelmezve az Egyesült Államokra támaszkodik – anyagi bázisa az amerikai gazdaság, társadalmi háttér az amerikai típusú társadalom, kultúra és civilizáció. Az atlantizmus és világstratégiája logikus és következetes. Elmélete és gyakorlata szorosan kapcsolódik egymáshoz. A liberálisok, különösen a szélsőségesnek mondható neoliberalizmus határozott igent mondanak egy uniformizált világra, amely zavarodott, individualista, oligarchikus, és meg van fosztva minden morális, spirituális és hagyományos orientációs kerettől. Az Egyesült Államokat eszközül használó nemzetközi pénzügyi közösség egy ilyen liberális társadalmat akar létrehozni planetáris méretekben. A pénzügyi monopóliumával elért technológiai és gazdasági fölényt úgy tekintik, hogy ez felhatalmazza őket egy ugyancsak magánellenőrzés alatt álló hegemoniára a világ felett.”

Száz évvel ezelőtt még Európa nyugati tengeri országai gyarmatosítói voltak a világ nyersanyag-termelő területeinek, és a földrés

keleti felén cári, császári hatalmak és a közel-keleti gyarmataikat védő brit birodalom erői igyekeztek egymással szemben előnyt szerezni növekvő háborús készülődéssel. Rá fél évszázadra Európa romhalmain vasfüggönnyet húzott két Európán kívüli fegyveres hatalom. Az európaiak gyarmatrendszerét egy merőben új hatalmi szerkezet váltotta fel, amelyben a világ addigi országai állami függetlenségükkel, sokszor új államkeretben, kerültek a világ kialakult gazdasági rendjének függőségébe. A hódítás azóta főleg gazdasági módszerekkel történik. A minden történelmi logika ellenében gyarmatosítótá tett szovjet hatalom szolgálati idejének leteltével saját orosz bőrébe szugorodott, és elvonult az egységesítésre preparált Európából. A szocializmus, csökkent változatával együtt, tisztas juttalmazással nyugalomba vonult.

Atlantista orientáció a neve az új hitelnek, amit vallani illik a demokratikus parlamentarizmus bal- és jobboldali pártjaiban egyaránt. Az európai szinten egyszóval Oroszország mutatkozik politikai ellenpontnak, bár a NATO-tenger már partjait mossa. A nagy szláv testvér nem tudta megmenteni a szerbek Jugoszláviáját az atlanti támadástól, amely pedig a szovjet-időkben Amerika legkedveltebbje volt a kommunista államok közt. A világhatalmi szerepmegvonás súlyosan érintette Oroszországot. A nyomorba zuhanástól és állami összeomlástól az energiaárak emelkedése mentette meg. Moszkva arra is rájött, hogy ennek sodrával újra alakítói lehetnek a nemzetközi politikának. Az energiaárak meredek emelkedése Magyarországot is súlyosan érintette. Szerződések hálózatával és szállító csőrendszerek építésével célozza meg Oroszország az európai államokat, ellenállva olyan törekvésnek, hogy Európa egységesen tárgyalhasson.

Egyre aggasztóbbá válik az Európai Unió és az Egyesült Államok számára Oroszország katonai potenciáljának fokozatos növekedése – olvassuk a januári lapokban. Ezt jelzi, hogy az EU soros elnökségét betöltő Szlovénia felhívta Oroszországot a Szovjetunió bukása után megkezdett és egy ideje haldokló fegyverkorlátozási tárgyalások megújítására. A történet azonban nem ma kezdődött, hanem egy sok éves folyamat eredménye. A katonai felkészülés méretei megközelítik a Szovjetunióban volt helyzetet, a haderő minősége azonban bőven meghaladja azt. A Kitekintő Napi Hírlevél így adja:

„Az új doktrína, amelyre Moszkva minden külpolitikai megnyilvánulásakor hivatkoznak, Szergej Ivanov orosz védelmi miniszter nevéhez fűződik, amelyet 2003-ban hoztak nyilvánosságra. A koncepció abból indul ki, hogy a globalizálódó világ lényegesen új kihívásokat támaszt nemcsak az orosz nemzet-biztonság és a hadsereg, hanem maga az Orosz Föderáció számára is. A doktrína lényege, hogy Oroszország gazdasági és politikai érdekeit mind katonailag, mind diplomáciailag meg kell védeni, és ehhez olyan eszközrendszerrel kell kialakítani, amellyel Moszkva képes céljait elérni. Szükség van egy megbízható szövetségi háttérre, egy biztos és hatékony hadseregre és egy erős gazdaságra. Mind a három feltétel lassan, de biztosan megvalósulni látszik, ez a Kreml mozgásterének folyamatos növekedéséhez vezet, ami napjainkban egyre látványosabb méreteket ölt.”

Az Egyesült Államok közel-keleti politikáját az olaszországi partok előtt állomásozó 6. amerikai flotta támogatja. Moszkva terveiben egy még közelebbi flottabázis van. A Reuters erről többek között így jelent:

„A szovjet idők katonai ambícióit idézi az a törekvés, hogy Oroszország állandó jelenlétet igyekszik biztosítani haditengerésze számára a Földközi-tengeren. »Flottánk működési területe a Fekete-tengertől a Földközi-tengeren át egészen az Atlanti-óceánig terjed« – választa fel a nagyra törő terveket az orosz tengeri haderő főparancsnoka, Vlagyimir Kaszarin admirális. A magasrangú katoná szerint az ott zajló geopolitikai fejlemények miatt van szükség Moszkva tengeri jelenlétére a mediterráneumban, és ez a flotta legalább olyan erős kell, hogy képviseljen, mint amelyik a Balti-tengeren állomásozik. Már egy jó ideje folynak a tárgyalások Szíriával. Moszkva elképzelései szerint Tartusz és Latakia kikötőit alkalmassá tennék rombolók és atom-tengeralattjárók fogadására. Az előbbi lenne az orosz haditengerészet déli tengereken állomásoztatott flottájának a központja, miután a Fekete-tenger menti Szevasztopol legkésőbb 2017-ig kiürítik. A két újonnan létesülő bázist pedig az orosz hadsereg védené a legmodernebb fegyverekkel, melyek hatótávolsága Szíria egy jelentős részét is lefedné. Ha a terv megvalósul, akkor a szóban forgó tengeri támaszpontok lesznek az elsők, melyeket a volt Szovjetunió területén kívül létesítenek.”

Ennek tükrében már érzékelhető, hogy Moszkva miért igyekszik

befolyást szerezni a Balkán-kérdésben. Ez is régi törekvés. Nagyhatalmak nagy távlatban politizálnak. Afganisztán világviszonylatban is jelentős ásványi kincsei csak a távoli jövőben hoznak hasznot a terület hódolatójának, de katonai műveletre máris vonzotta épp úgy az Egyesült Államokat, mint a Szovjetuniót. Koszovó kisebb zsákmány, de nagyhatalmi érdeklődés kíséri.

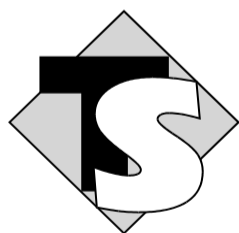
Meglehet, hogy iskolában úgy tanítják Koszovót, hogy a Szerb Köztársaság része, de az amerikai büntetés eredményeként a valódi helyzet nem ilyen egyértelmű. Koszovó ENSZ-felügyelet alatt áll, a szerb hatóságoknak nincs beleszólása a kormányzásba. A kormány felelősséggel tartozik az ENSZ koszovói békefenntartó misszióknak. A Kumanovo egyezmény és a későbbi ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244-es határozata alapján (ez vetett véget a koszovói háborúnak) a békét a NATO által vezetett KFOR (Kosovo Force) tartja fenn. A misszió már létrehozta a felügyelete alatt működő ideiglenes kormányt és az ideiglenes államfő hivatalát. Hivatalos pénznem az euro. Végleges állapotáról ugyancsak nemzetközi döntés lesz.

Anióta Szerbia 1912-ben elfoglalta Koszovót Törökországtól, a változás az etnikai összetételben a szerbek kizorítását mutatja – legfőképpen az albánok sokgyermekes gyarapodásával –, a szerbek aránya jelenleg már csak 7 százalék. Gazdaságilag Jugoszlávia legszegényebb, legelmaradottabb tartománya volt. Amint a nemzetközi pénzügyi világ alkalmasnak találja a helyzetet, tetszése szerint fölvirágoztatja. Ez, és nem az albánok áhítóvása, adott alapot a független államiség iránti törekvéseknek. A pénzügyi érdeklődése részére pedig az ásványi kincsek adnak alapot.

Lignitkészlete a világ legnagyobb lignit (barnaszén) tartaléka sorában mennyiségileg a világon ötödik helyen áll, minőségre kiváló kalóriaértékű. Egyelőre csak saját áramfejlesztésre hasznosítják, átlag 40, sokhelyütt 100 méter vastag réteget nyitni ki fejtéssel termelik. Angol bányavállalatok nagyon gazdag ólom-zink-ezüst kitermelést folytatnak 1930 óta. Nikkel, króm kitermelésnek nagy jövője van. Bauxit, magnezit ugyancsak a jövő termékei közt van.

Az ENSZ gyámkodásának megvan az értelme és eredménye. Már 2002-ben beindították a privatizációs programot. A Kosovo Trust Agency feladata a mintegy 500 állami és közösségi tulajdonú vállalkozások kezelése, üzleti lehetőségeik kimerítése, majd a privatizálás lebonyolítása. A privatizálást lefolytató ügynökségről szóló leírás így dicséri a tevékenységet: „Privatisation offers excellent opportunities to both

(Folytatás a 4. oldalon)

**TRUMBLE
SZANTO
LAWYERS**

ÜGYVÉDI MUNKAKÖZÖSSÉG

TANÁCSADÁS MINDENFÉLE ÜZLETI ÜGYBEN
HÁZ ÉS MÁS INGATLAN ADÁSVÉTELE ÉS BÉRLÉSE
VÉGRENDELETEK KÉSZÍTÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA
KÉPVISELET PERES ÜGYEKBEN
ÖRÖKSÉG ÜGYEK
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÜZEMI BALESETEK
BEVÁNDORLÁSI ÜGYEK
CSALÁDI ÜGYEK ÉS VÁLÓPEREK
TÁRSULÁS FINANSZÍROZÁS
ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
MAGYARORSZÁGI VONATKOZÁSÚ ÜGYEK INTÉZÉSE
KÖVETSÉGI HITELESÍTÉS

MAGYARUL BESZÉLÜNK

10 CECIL PLACE, PRAHRAN 3181

Telefon: 9529 6222

Fax: 9529 6777

Email: tsz@tsz.com.au

BOLDOG NÉVNAPOT KÍVÁNUNK!

Február 21.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Eleonóra nevű kedves olvasóinkat.

Eleonóra: az arab Ellinor névből ered, jelentése: Isten az én világos-ságom. A nevet egy időben a görög Eleosz (irgalom) névből származtatták, így kapta a görögös Eleonóra formát.

Köszönhetjük még: **Bódog, Germán, György, Leona** nevű barátainkat.

Február 22.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Gerzson nevű kedves olvasóinkat.

Gerzson: héber eredetű, jelentése: idegen, száműzött.

Köszönhetjük még **Leander, Margit, Margó, Pál, Péter, Zétény** nevű barátainkat.

Február 23.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Alfréd nevű kedves olvasóinkat.

Alfred: a germán Alfred, Alfrad névből ered, elemeinek jelentése: tündér, tanács.

Köszönhetjük még **Alfréda, Edit, Hasszán, Ottó, Péter** nevű barátainkat.

Február 24.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Mátyás nevű kedves olvasóinkat.

Mátyás: a héber Mattithjahu név latin Matthias formájából ered, jelentése: Jahve ajándéka.

Köszönhetjük még **Darinka, Etel, Hedda, Hedvig, János, Jázmin** nevű barátainkat.

Február 25.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Géza nevű kedves olvasóinkat.

Géza: régi magyar személynév, Geyza alakja is ismert.

Köszönhetjük még **Gizella, Sarolta, Klaudia, Kázmér** nevű barátainkat.

Február 26.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Győző nevű kedves olvasóinkat.

Győző: a Viktor név magyarosított alakja.

Köszönhetjük még **Viktor, Viktória, Konrád** nevű barátainkat.

Február 27.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Edina nevű kedves olvasóinkat.

Edina: származtatása eltérő. 1. Germán eredetű, jelentése Hedín városából való nő. 2. A Hedín férfinév latin nőiesítése. Jelentése: állatbőr.

Köszönhetjük még **Balambér, Edna, Sándor** nevű barátainkat.

DOLLÁR ÁRFOLYAM
2008. február 14-én
1.00 AUD = 163.06

A DUNA
TV-vételéhez szükséges antenna felszerelésért hívja az AAA Com Satellite Systems díjmentes számát:
Ausztráliában 1300 22 22 66
Új-Zélandon 0800 000 885

Gárdi Balázs díjnyertes fotója

Gárdi Balázs, a VII Network képügnökség munkatársa két első díjat nyert általános hír kategóriában, az egyiket egy Afganisztánban készült önálló képért, amely egy sebesült fiút a karjában tartó afgán férfit ábrázol, a másikat egy fo-tósorozatért, amely szintén Afganisztánban készült egy tavaly októberi katonai művelet során.

Szigetváry Zsolt MTI-fotós második díjat kapott aktuális közügyek (contemporary issue) kategóriában a tavaly nyári budapesti meglegfelvonuláson készített képével.

Berekei Judit sportriport kategóriában ítelték oda a harmadik díjat egy lengyel fotóssal párban az észak-indiai Váránasziban készült, jógázó férfiakat ábrázoló képpel.

Húsz kategóriában összesen 59 fotóst díjaztak az idén 51 alkalommal megrendezett versenyen. A díjakról nemzetközi zsűri dönt. A *World Press Photo* világ legnagyobb és legtekintélyesebb sajtófotó szemléje, amelyen rendszerint több ezer fotós indul. Tavaly közel 4500-an küldték be munkáikat.

A 10 ezer dollárral párosult fődíjat idén egy brit fotós, **Tim Hetherington** kapta a Vanity Fair magazinnak készített színes képért, amely egy halálosan kimerült Afganisztánban harcoló amerikai katonát ábrázol. „Ez a kép egy ember és egy nemzet halálos kimerültségét mutatja be” — értékelte közleményében **Gary Knight**, a zsűri elnöke. Hetherington és győztes társai április 27-én vehetik majd át a díjakat az Amszterdamban megrendezett ceremónián — közölte a nemzetközi sajtófotós díj honlapja.

A *World Press Photo* 1955-ben Hollandiában alapított független, nonprofit szervezet. Fő célkitűzése a hivatásos sajtófotósok munkájának támogatása és népszerűsítése. A díjazott fotók vándorkiállításon mutatkoznak be a világ számos nagyvárosában, így Budapesten is.

Újra lezárják a Kossuth tér nagy részét

A parlament nyitólülésének és a népszavazásnak a közeledtével ismét lezárják a Kossuth tér jelentős részét. A Köztársasági Órezred részben azzal indokolta az érvényben lévő intézkedést, hogy tavaly szeptemberben egy demonstráció inzulzusok érték a képviselőket, most pedig újabb tüntetéseket jelentettek be a térre.

A rendőrség honlapján olvasható közlemény szerint lezárják a Kossuth-szobor, a Rákóczi-szobor, a Károlyi-szobor körötti zöld területet a járda vonalában, valamint a Parlament kilences kapuja előtti területet a villamospálya vonaláig.

A korlátozás — vagyis a meglévő kordon kijebb tolása — a közlemény szerint „a szükséges ideig, de legkésőbb 2008. március 31. nap 24.00 óráig” marad érvényben. **Dobozi** azt ígéri, hogy a területlezárás indokoltságát hetente felül fogja vizsgálni, és ha szükségtelennek tartja, akkor haladéktalanul megszünteti.

A Köztársasági Órezred parancsnoka indoklásában emlékeztetett arra, hogy tavaly szeptember 17-én, egy demonstráció során „a Parlament épületéből távozó országgyűlési képviselőket a tüntetők részéről megengedhetetlen inzulzusok érték”. Dobozi ezért aggasztja, hogy a február 11-i parlamenti ülésre — amikor várhatóan szavaznak a sokak által támadott egészségbiztosítási törvényről — bejelentett tüntetés résztvevői jelezték, „céljuk az országgyűlési képviselőkre történő erkölcsi, politikai nyomás gyakorlása”.

Dobozi közölte, a lezárást azért is rendelte el, hogy elkerülhető legyen az esetleg „szükségessé váló rendőri intézkedések és kényszerítő eszközök tömeges alkalmazásának lehetősége”. A parancsnok egyúttal felkérte a Budapesti Rendőr-főkapitányságot, hogy az általa meghozott intézkedéseket „demonstrációk idején további indokolt mértékű ideiglenes forgalomkorlátozási, közrendvédelmi és bűnmegelőzési intézkedésekkel egészítse ki”.

A Kossuth téren 2006. október 23-a reggelétől kezdve, tavaly március 18-ig állt fémkerítés. Akkor arra hivatkoztak, hogy a szélsőséges csoportok támadást akarnak intézni az Országház ellen. A kordon fenntartása ellen jogvédők és ellenzéki politikusok is tiltakoztak, a Fidesz képviselői tavaly február elején ki is vonultak, és saját kezűleg lebontották a kerítést.

Ezer rendőr rohammal szorította ki a tüntetőket a Kossuth térről
Ezer pajszos, hosszú tonfákkal felszerelt rendőr szorította ki a tüntetőket a Kossuth térről a Bajcsy-Zsilinszky út irányába. Az egészségbiztosítási törvény

Magyar fotósok a World Press Photo díjazottjai között

Magyar fotóriporterek, köztük **Gárdi Balázs** és **Szigetváry Zsolt** is díjat nyert a *World Press Photo* sajtófotó versenyen — derült ki a seregszemle amszterdami eredményhirdetésén.

Gárdi Balázs, a VII Network képügnökség munkatársa két első díjat nyert általános hír kategóriában, az egyiket egy Afganisztánban készült önálló képért, amely egy sebesült fiút a karjában tartó afgán férfit ábrázol, a másikat egy fo-tósorozatért, amely szintén Afganisztánban készült egy tavaly októberi katonai művelet során.

Szigetváry Zsolt MTI-fotós második díjat kapott aktuális közügyek (contemporary issue) kategóriában a tavaly nyári budapesti meglegfelvonuláson készített képével.

Berekei Judit sportriport kategóriában ítelték oda a harmadik díjat egy lengyel fotóssal párban az észak-indiai Váránasziban készült, jógázó férfiakat ábrázoló képpel.

Húsz kategóriában összesen 59 fotóst díjaztak az idén 51 alkalommal megrendezett versenyen. A díjakról nemzetközi zsűri dönt. A *World Press Photo* világ legnagyobb és legtekintélyesebb sajtófotó szemléje, amelyen rendszerint több ezer fotós indul. Tavaly közel 4500-an küldték be munkáikat.

A 10 ezer dollárral párosult fődíjat idén egy brit fotós, **Tim Hetherington** kapta a Vanity Fair magazinnak készített színes képért, amely egy halálosan kimerült Afganisztánban harcoló amerikai katonát ábrázol. „Ez a kép egy ember és egy nemzet halálos kimerültségét mutatja be” — értékelte közleményében **Gary Knight**, a zsűri elnöke. Hetherington és győztes társai április 27-én vehetik majd át a díjakat az Amszterdamban megrendezett ceremónián — közölte a nemzetközi sajtófotós díj honlapja.

A *World Press Photo* 1955-ben Hollandiában alapított független, nonprofit szervezet. Fő célkitűzése a hivatásos sajtófotósok munkájának támogatása és népszerűsítése. A díjazott fotók vándorkiállításon mutatkoznak be a világ számos nagyvárosában, így Budapesten is.

MAGYAR

megszavazása ellen tiltakozó demonstrálók egy hosszú szakaszon felborították az összeláncolt kordont a Parlament előtt, erre a rendőrség könnygázt vetett be velük szemben.

Az egyenruhások rohammal szorították ki az embereket az Alkotmány utcából — a jelek szerint sikerrel, mert pillanatnyilag a Kossuth tér „tüntetőmentes” — A rendőrség a Kossuth teret ismét művelési területté minősítette.

Előzőleg, negyed nyolc körül egy helyen megbontotta néhány tüntető a Parlament déli kapuja közelében elhelyezett kordonszakaszt, akkor mintegy száz rendőr tolt vissza őket a Vértanúk tere irányába.

Pár perccel fél nyolc előtt az összeláncolt kordon több tíz méteres szakaszát sikerült felborítaniuk és szétszedniük a tüntetőknek, akik ezután elhúzták a helyszíntől távolabbra a kordonelemeket. Ezután a rendőrök könnygázt kezdtek szórni a tömeg felé, újabb rendőri század indult a helyszínre erősítésként a Nádor utca irányából, s a pajszos rendőrök hangosbemondón szólították fel a tüntetőket távozásra.

A helyszínen számos kutyás rendőr is látható, sok egyenruhásnál pedig nagy méretű könnygázpalackok vannak. A hírgyűnökség információi szerint a helyszínen mintegy 1500 ember tüntet jelenleg.

Felborították a kordont a tüntetők — Könnygázt szórtak a tüntetőkre

Felborították a tüntetők az összeláncolt kordont a Parlament előtti Kossuth téren, válaszul a rendőrség könnygázt vetett be velük szemben — jelenti a Havaripress. Előzőleg, negyed nyolc körül egy helyen már megbontotta néhány tüntető a Parlament déli kapuja közelében elhelyezett kordonszakaszt, akkor mintegy száz rendőr tolt vissza őket a Vértanúk tere irányába. Pár perccel fél nyolc előtt az összeláncolt kordon több tíz méteres szakaszát sikerült felborítaniuk és szétszedniük a tüntetőknek, akik ezután elhúzták a helyszíntől távolabbra a kordonelemeket.

Ezután a rendőrök könnygázt kezdtek szórni a tömeg felé, újabb rendőri szá-

Magyar Élet Hungarian Life

Felelős szerkesztő és kiadó: **Márffy Attila**
Sydney szerkesztő: **Józsa Erika**
Főszerkesztő: **Csapó Endre**

Irodák:

Melbourne

15 Roselyn Crescent,
East Bentleigh, Vic. 3165
Tel.: (03) 9557-2422
Fax: (03) 9563-9101

E-mail:
amarffy@netSPACE.net.au
Levél cím: P.O. Box 210,
Caulfield, Vic. 3162

Sydney

22 Marinella Street
Manly Vale, NSW. 2093

Telefon: (02) 9907-6151
E-mail:
hungarianlifesydney@gmail.com

Hirdetési díjszabás: \$ 5.50/cm/column (Incl. GST)
(Hasábonként 1 cm mély és 5 cm széles)
Előfizetés egy évre GST-vel együtt \$ 160.-

Advertising rate: Classified: \$ 5.50/cm/col. (Incl. GST)
Half page: \$ 300.— Full page: \$ 550.—
Translation and artwork free of charge.

Proprietor and Publisher: Hungarian Life Publishing
Printed by Attila Márffy, 15 Roselyn Cresc. East Bentleigh, Vic. 3165.

A Magyar Élet Kiadóhivatalának
P.O. Box 210, Caulfield, Vic. 3162

Megrendelem

A Magyar Életet ___ évre Mellékelek \$ ____-t.
Előfizetési díj egész évre (50 szám) GST-vel együtt \$ 160.—
Félévre (25 szám) GST-vel együtt \$ 80.—
Külföld egy évre: Magyarország \$ 240.- NZ \$ 220.-

A Magyar Életnek **régi** előfizetője vagyok
új előfizetője vagyok

Név _____

Cím _____

Postcode _____

A csekket **HUNGARIAN LIFE** névre kérjük kiállítani.
MONEY ORDER átutalása esetén kérjük, ne felejtse el a postán kapott nyugtát azonnal **elküldeni** hozzánk a fenti címre.
A nevet és a címet olvasható nagybetűkkel kérjük kitölteni.
Címváltozás esetén szíveskedjék a régi címet is közölni.

HÍREK

zad indult a helyszínre erősítésként a Nádor utca irányából, s a pajzsos rendőrök hangosbemondón szólították fel a tüntetőket távozásra.

Külföldön élő magyar zsidók csak felmentéssel kárpótolhatók

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvánnyal (Mazsók) és a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségével (Mazsihisz) kötött 21 millió dolláros szerződése újabb kérdéseket vet fel. A kárpótlási pénzre jogosultak köre nincs pontosan meghatározva, valamint kérdéses, hogy a külföldi jogosultaknak fizethet-e a Mazsók.

Egy tavaly létrehozott tárcaközi bizottság döntése alapján a 21 millió dollárból múlt év decemberében 12,6 milliót fizettek ki, míg 2011-ben és 2012-ben további 4,2-4,2 millió dollárt folyósítanak kárpótlásra. A tárca nyilatkozata szerint a dollármilliók egyfajta kompenzációját jelentik egy, az aranyvonathoz kapcsolódó perben megítélt összegnek, a kamatok pedig a Mazsihisz illetik mint kiegészítő egyházi támogatás. **Zoltai Gusztáv**, a Mazsihisz ügyvezető igazgatója viszont ezt cáfolta, közölve, hogy ez a pénz a párizsi békeszerződésben foglalt úgynevezett uratlan vagyonról rendelkezik, amelyet az elvett zsidó ingatlanok után a Magyarországon és az itthonról elszármazott holokauszt túlélők, valamint leszármazottaik kapnak, a kamatok pedig nem kiegészítő járadékként illetik őket.

A támogatási szerződésben valóban nem pontosan határozzák meg a jogosultak körét, ez a Mazsók kurátoraiiban is több kérdést felvetett. Problémát jelent továbbá a Mazsók alapító okiratában szereplő kitétel, amely szerint az alapítvány azoknak folyósíthat támogatást, akik — vagy utódaik — Magyarországon élnek, tovább olyan közösségek jogosultak a pénzre, akiknek itthon bejegyzett székhelyük van, és hazánkban is tevékenykednek. Így a külföldön élőknek csak akkor fizethet a Mazsók, ha a kormány ez esetben felmentést ad a fent említett szabály alól.

Korábban az Osztrák Megbékélési Alapítvány szigorú szabályokhoz kötötte az úgynevezett osztrák kárpótlást. Kizárólag az 1944-45-ben kényszer-, nemzetgazdasági, ipari, vagy sánck munkára elhurcolt zsidók és románok igényelheték a kárpótlást. Az alapítványban az osztrák kormány tagjain kívül az állampolgáraik révén érintett hét ország delegáltjai foglaltak helyet. **Fónagy János** a magyar kormány képviselőjében 1999-től 2006-ig vett részt ebben a munkában. „A kárpótlási igényeket teljes egészében az osztrákok felügyelték, bírálták el és fizették ki. A Mazsókhoz mindösszesen az igények futottak be. Az alapítvány jelentős hangsúlyt fektetett arra, hogy minden érintett megkapja a pénzét, de ezt szigorú elbírálás előzte meg” — mondta Fónagy János.

300 milliárd turizmusra

Ey évben mintegy 300 milliárd forint jut turisztikai fejlesztésekre az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében — mondta **Bajnai Gordon** önkormányzati és területfejlesztési miniszter a XVI. turisztikai díjátadó megnyitóján Budapesten.

Kifejtette, hogy a keretből 2008-ban turisztikai marketingre mintegy 5 milliárd forintot, mérhető eredmény esetén a pénzügyminisztériummal egyeztetve további 500 millió forintot fordítanak. **Bajnai Gordon** szólt arról, hogy a turizmus és a vendéglátás felügyeletét a jövőben a turisztikai szakállamtitkárság látja el.

A miniszter közölte, hogy a tavasszal a parlament elé terjesztik az ágazati felelősséget és a szerepeket tisztázó turisztikai törvényt, illetve a Balaton területfejlesztési céljait meghatározó Balaton törvényt. A miniszter felhívta a

figyelmet Magyarország régiós különbségeire, fontosnak tartva az elmaradott régiók turisztikai fejlesztéseit — adja hírül az MTI.

Emlékeztetett arra, hogy tavaly 24 milliárd forintért adtak el üdülési csekket, ami véleménye szerint hozzájárult a belföldi turizmus fellendüléséhez. Adatai szerint a belföldi turisták mintegy 9 millió vendégéjszakát töltek el 2007 első 11 hónapjában a magyarországi szálláshelyeken. **Bajnai Gordon** a közeljövő perspektivikus területeként említette termál- és konferenciaturizmust.

Bizonytalan a hatosztályos képzés jövője

A fővárosi oktatási rendszerének egységesítésére törekszik Budapest vezetése. Az általa fenntartott intézményekben már korlátozta a hatosztályos gimnáziumi képzést, most erre készül azokban a kerületi iskolákban is, ahol a jövőben társfinanszírozóként jelenne meg.

A fővárosi Szent István Gimnázium már több mint egy évtizede indít hatosztályos gimnáziumi osztályokat. Az intézményben tanuló diákok 4,7 átlagot értek el az érettségi vizsgán, végzőseik 92 százaléka pedig felvételt nyer valamelyik egyetemre, főiskolára. **Zugló**, mivel finanszírozási gondokkal küzd iskoláinak fenntartásában, rákényszerül a fővárossal való együttműködésre, még úgy is, hogy ezzel bizonytalanra vált a hatosztályos képzés jövője.

„A fővárosi szándéka az egységesített oktatási rendszer kialakítására egybevága a kormányzat törekvéseivel — mondta **Hoffmann Rózsa**, a KDNP országgyűlési képviselője, oktatási szakértő. — A hat- és nyolcosztályos képzési formát az oktatási rendszer mostani irányítói nem kedvelik, emiatt a mai napig nem készülhetett el a működésének részletes, törvényi szabályozása. A fővárosi törekvése, amellyel visszaszorítaná a hatosztályos képzést, szembe megy az oktatási törvénnyel.”

Gombák veszélyeztetik a Feszty-körképet

A Feszty-körkép megóvása érdekében szükség van a festménynek helyet adó épület felújítására, mivel a múalkotás épségének megőrzése rövid távon sem tűnik megoldottnak — hangsúlyozta a Magyar Restaurátorkamara elnöke, aki a kulturális tárca megbízásából a napokban vizsgálta meg a festmény és az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkban található rotunda állapotát.

Szentkirályi Miklós azt követően nyilatkozott az MTI-nek, hogy előző nap megküldte jelentését a szaktárcának. Elmondta, hogy az épület esőzésekkel vagy hóolvadáskor folyamatosan beázik, és a kondenzvíz-kicsapódás további károkat okoz. Szerencsére ez idáig a körkép csak egy helyen érte a víz, s ez nem okozott komolyabb károsodást, a festmény előtti diorámán (terepasztalon) azonban mintegy tucatnyi helyen figyelhető meg beázás nyoma — tette hozzá a szakember.

Mint arra rámutatott, a víz mellett veszélyt jelent az is, hogy az épületben viszonylag meleg van — az átlaghőmérséklet 18-20 fok — és magas a páratartalom, ami kedvez a gombák szaporodásának. Ha a tetőszerkezet elkezd gombásodni, a fertőzés hamar átterjedhet a festményre, ami óriási károkat okozhat — mutatott rá **Szentkirályi Miklós**. A szakember szerint szükség lenne arra, hogy egy restaurátor folyamatosan ellenőrizze a körkép állapotát, és a felújításkor megtervezze az alkotás védelmét.

A magyarok bejövetele címet viselő körképet, amely **Feszty Árpád** festőművész vezetésével neves alkotók — köztük **Medgyánszky László** — közreműködésével készült, 1894-ben láthatta először a közönség. A honfoglalást megörökítő alkotás a második világháború során megrongálódott, helyreállítása — melyet egy lengyel restaurátorcsoport végzett — 1991-ben kezdődött el. 1995-től az **Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark** fő attrakciója.

Horváth Gábor, a park igazgatója 2007 tavaszán jelentette be, hogy a Feszty-körkép épülete felújításra szorul, a tetőzet nagyon rossz állapotban van, s egy vihar bármelyik pillanatban tönkretelheti. A tetőszerkezet felújítása 200 millió forintba kerülne, az ehhez szükséges forrásokat az intézmény azonban nem tudja egymaga előteremteni. A megyei önkormányzatok tavaly szeptember végén döntöttek arról, hogy alapítványt hoznak létre a Feszty-körkép megmentésére és az emlékpark fejlesztésére.

Elhunyt Tom Lantos

Meghalt Tom Lantos magyar születésű amerikai kongresszusi képviselő. Lantos jelentőségét mutatja, hogy a BBC is úgy hivatkozik rá mint kulcsfontosságú kongresszusi képviselőre.

Lantos 1928-ban született Budapesten, zsidó családban. 1947-ben emigrált az USA-ba, később mindig „választott amerikaiként” említette magát.

Az emigráció után közgazdaságtanból doktorált, majd tanácsadóként dolgozott több cégnél, illetve amerikai szenátorok mellett.

Lantos 1981-ben lett tagja a képviselőháznak, azóta 14-szer nyerte el a mandátumot — írja róla a Washington Post, amely szerint — többek között San Franciscót magába foglaló — választókerületében liberális politikusként ismerték. A kongresszusban eleinte oktatási ügyekkel, energiapolitikával és környezetvédelemmel foglalkozott.

A külügyi bizottság elnöki székét tavaly vette át, de 2001 óta volt a testület legtekintélyesebb demokrata tagja. 2002-ben még támogatta az iraki megszállást. „A vonat sínen van” — fogalmazott a szavazás után. Nyilatkozatai miatt többen azt állították róla, hogy közel került a republikánus héjához. A testület elnökeként már a kivonulás mellett volt. „Itt az ideje, hogy távozzunk, méghozzá most” — jelentette ki tavaly szeptemberben. Egy korábbi nyilatkozatában Lantos arról beszélt, hogy a külügyi bizottság elnökeként 192 országgal kell foglalkoznia, ennek ellenére több Magyarországot érintő ügyben is megszólalt.

Kehi, a munkanélküli

Egyszer végre meg kellene kérdeznie valakinek a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (Kehi), ugyan mivel tetszenek foglalkozni mostanában, régen láttuk már önöket erre felé. Hányan is dolgoznak ott és mennyiért?

A Kehi eltűnt. Nincs. Az Orbán-kormány tevékenysége kapcsán indított vizsgálatok lezárulta után lényegében felfüggesztették működésüket, itt már valószínűleg nincs szükség ellenőrzésre, a dolgok jó mederben haladnak, a tutajos ott van a fedélzeten, minden frankó. A Kehi nagyon kemény cég volt amikor a nemzeti éra ügyeiről volt szó, egyfolytában ellenőrzött mindent, lecsapott a settenkedő ellenfélre — most meg hallgat, mint ürülék a gyepen.

Ha majd jön egy új világ, fogadok, el fogják zavarni ezt a neve nincs bünszövetkezetet. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal hat éve nem talált semmiféle turpisságot ezeknek a muzsikoknak a munkásságában?

Egy ország kacag a markába. Ez a haramia együttes tájékoztatta a közvéleményt, hogy nem történt szabálytalanság Balatonöszödön, azon a veretes beszéden.

Kevés saftosabb dolog van a világon, mint amikor tisztára akarnak mosdatni egy szerecsent.

Lassan mondom, hogy Lendvai Ildi-ki is megértse: tisz-tá-ra...

VIP-cellába mennek?

A katonai ügyészség tizenegy személy ellen emelt vádat a minap. Az érdekesség az egészben, hogy a vádlottak zöme a büntetés-végrehajtásban dolgozik, hat ezredes van közöttük, egy alezredes, azonkívül két ügyvéd és két civil (egyikük a Belügyminisztérium kórházának főorvosa volt).

A jelek szerint a kecskére bízták a káposztát. Büntetés-végrehajtó (bv) főtisztek csináltak köztörvényes bűntetteket. Miről is van szó? Az említett urak komoly pénzekért előnyökhöz juttattak elítélteket. A főtisztek pénzért soron kívül engedélyezett beszélőt vagy akár büntetés-félbeszakítást adtak a jól fizető raboknak. A pénzes gengszterek VIP-cellákba kerülhettek; volt, akinek egymillió forintjába került, hogy Tökölön a fiatalkorúak börtönében töltsen le a büntetését, holott vén volt, mint az országút. A zsebbe fizető raboknak kétszer annyi csomag, beszélő és szabadság járt, mint azoknak, akik nem fizettek.

Kíváncsi leszek, reagál-e az egész ügyre az igazságügyi minisztérium, netán maga a tekintetes kormány.

VIP-cella. A világ röheje. Az ügyet egyébként március elején kezdik tárgyalni Győrben, a Fővárosi Bíróság ugyanis elfogultságot jelentett be, mert az egyik vádlott ülnökként tagja volt a bíróság egyik katonai tanácsának. Bravó!

Pilhál György
(Magyar Nemzet)

NEMES THOMAS & COMPANY

magyar ügyvédi iroda

Erősségünk az ügyfelekkel való kitűnő kommunikáció. Egyéni jogi szolgáltatásunk mentes az ódívatú és gyakran szükségtelen formalitásoktól, melyekkel eddig találkozhatott.

Díjszabásunk meglepően alacsony

Örömmel állunk Sydney magyarságának szolgálatára a következő ügyek lebonyolításában:

- Üzletek, ill. ingatlan eladása-vétele
- Családjogi ügyek, válás, vagyonmegosztás, gyermektartás
- Szomszédok közötti vitás kérdések
- Végrendeletek, örökösödési ügyek
- Csőd és vállalatok felszámolása
- Vállalati/kereskedelmi jogi kérdések
- Bűnügyek
- Közúti balesetek
- Üzleti bérletek
- Tartozások behajtása
- Személyi sérülések
- Családi viszályok
- Általános üzleti tanácsadás

Forduljon bizalommal Nemes Péterhez!

Level 1, 278-282 Church St, Parramatta NSW 2150

P.O. Box 1234, Parramatta NSW 2124

(02) 9635 6777 (02) 9635 8555

Európa Afganisztánja

(Folytatás az 1. oldalról)
domestic and foreign investors to obtain access to valuable natural resources, production facilities with infrastructure, land, equipment and entire enterprises with trained and skilled employees. Hirdetésében írja, hogy a cégbejegyzés olcsó és egyszerű, néhány nap alatt készen van, ára max. 20 euró.

Nagyon valószínű, hogy a leendő kis országot már mindenestől kivásárolták, nemzetközi jogilag védetten. Ebben a helyzetben teljesen kilátástalannak látszik Szerbia ragaszkodása Koszovó birtoklásához.

Most még olyan eseményről szövelünk, ami e tájékoztató írásakor még nem történt meg, de mire ez az újságszám az Olvasó kezébe kerül, talán vezető hírként szerepel a médiában. Koszovó albán vezetői kijelölték február 17-ét állami függetlenségük kikiáltása napjának, miután megegyezéssel megoldás nem született az elmúlt évek folyamán. Komoly elővigyázatossággal készülnek erre az eseményre, amely súlyosan ütközik Szerbia szándékaival, de érződik, hogy a nagypolitika ilyen fejleményt kíván, ami pontot tehet egy megoldatlan kérdésre, amely „népakarat” indokolással jogot alkot. Félő azonban, hogy Szerbiát ez megdöntetlen lépésre szorít.

A szerb nemzetbiztonsági tanács ülésén megtárgyalták az előkészületeket arra az esetre, ha Koszovó egyoldalúan kikiáltja függetlenségét. A tervezett intézkedések államtitoknak számítanak, csak annyit tudni, hogy Belgrád késedelem nélkül semmissé fogja nyilvánítani a pristinai deklarációt. Tomislav Nikolic, a legnagyobb ellenzéki párt, a Szerb Radikális Párt vezetője kijelentette, hogy ezekben a sorsdöntő napokban nem fogja támadni a kormányt, mert közösen kell Koszovót védelmezniük. Nikolic bejelentette: pártja kész megszavazni a rendkívüli állapot bevezetését. Több egyetemista szervezet felhívására néhány ezer fiatal vonult a kormány épülete elé, és Kostunica miniszterelnök lemondását követelte. Kostunica drámai hangú közleményben tudatta: „Koszovónak nincs ára, és Szerbia nem fogad el semmilyen ellenszolgáltatást”, azaz kormánya sohasem egyezik bele a déli tartomány elszakadásába. A kormányfő bírálói úgy látják, hogy a nemzeti érzelmek felkorbácsolásával és Európa-ellenes retorikájával

Kostunica igazából vesztes koszovói politikáját kívánja leplezni.

A deklaráció parlamenti elfogadását nem követi aznap a függetlenség ünnepélyes kihirdetése. Azt csak néhány héttel későbbre tervezik, mégpedig jeles külföldi államférfiak, köztük Javier Solana, az unió külpolitikai főképviseleje és Bill Clinton volt amerikai elnök jelenlétében. A pristinai rádió híre szerint azt is eldöntötték, hogy a rendezvényen Beethoven IX. szimfóniájának zárótétele, az EU himnuszaként emlegetett Örömda hangzik majd fel, s a pristinai filharmonikusok már javában gyakorolnak.

Az Európai Unió vezetői megrójják Szerbiát magatartásáért, elvárják tőle, hogy veszteségeik ellenértéként tekintsék az EU-csatlakozás lehetőségét.

Nem együttérző szánalomból,

csak a történelem ismétlődése látán vetjük fel a nagyhatalmi döntés elfogadtatásának módjáról az összehasonlítást, hogy ma Koszovóban 17 ezer fős NATO haderő vigyázza a folyamatok mederben tartását, azzal a helyzettel, amiként ugyancsak nagyhatalmi döntésre kellett térdre hullani a magyaroknak, fegyvertelenül a francia és érdekelt szomszédos fegyveres erők fenyegető jelenlétében, és kellett elviselni hazájuk szét darabolását. Viszont óriási a különbség, akkor olyan államot szedtek szét, amely ha meg is követelte az ősi magyar államiség egybentartását, élhető állapotokat biztosított minden polgárának. A szerbek megérdemlik ilyen sorsukat, mert türelmetlen nacionalizmussal gyűlölnék mindenki mást, fajtiszta nagy Szerbia létrehozására törekedve végre-hajtották a népüldözés minden formáját, beleértve a tömeggyilkosságot is. Bárha ez a rendreutasítás kiterjedne Délvidék magyarsága életének elviselhetővé tételére is.

AZ ORWELLI DISZNÓK

Az Orwelli disznók már kétféle járnak
 Vége van, vége van
 a régi világnak.

A hitetlenség, fajtalanosság,
 a materialista átok
 elárasztotta már
 az egész világot!

Becsületesség, hazafiság
 többé nem erény,
 gúnytárgya lett a jó,
 az egyenes, a szerény.

Harcolunk, gyilkolunk
 a szabadság nevében,
 Cezári hatalom
 örültek kezében.

Történelmet hamisítanak
 alattomos kezek,
 demokráciát parádézó
 aljas emberek.

A gyilkos most az áldozat,
 megszálló az elnyomott,
 az új érthetetleneknek nem
 mérlik az emberi jogot.

Tiltakozni hiába, ellenállni
 nem szabad
 csak némán, alázatosan
 meghúzzhatod magad.

Az új rendszer bőségesen
 terített asztalán
 a kiegyezőknek is jut
 falat talán!

Imádkozz, hogy jöjjön
 megint és elűzze őket,
 a pénzt csörgető kufárokat,
 a vérrel kereskedőket.

Addig, az Orwelli disznók
 kétféle járnak
 vége van, vége van
 a régi világnak!

KEREKES KÁLMÁN

2005

Egész napos piknik a Sydney-i Magyar Iskolák rendezésében

2008. február 24-én, vasárnap 10 órától

Cím: Cabarita Park, Cabarita Road, Cabarita
 (vonattal a Burwood állomásig, onnan 466-os busz a parkba,
 ahol a park bejáratától táblák mutatják az utat)

Ételt és hűsítő italokat árusítunk:

Kürtöskalács, házikolbász, lacipecsenye, lángos,
 sütemények, magyar import élelmiszerek és értékes
 tombola.

„Nyitva van az Aranykapu” Játsszóház gyerekeknek!

Esős idő esetén a cserkészotthonban:

Melville Reserve, Hampstead Road, Homebush West

Érdeklődni lehet:

Csizmadia Rita 0415 332 808 vagy

Hevesi Nagy Adrienn 0427 033 980

A piknik tiszta bevételét a Magyar Iskolák diákjai
 javára fordítjuk.

Szeretettel várunk mindenkit!

Töltsenek velünk egy kellemes, szép napot!

MEGHÍVÓ

A Magyar Központ Társadalmi Szövetkezet
 (760 Boronia Rd. Wantirna)

Hungarian Social Club igazgatói szeretettel meghívják
 minden magyar honfitársat, az évek óta közkedvelt

Ebédrel egybekötött

zenés klubnapra

a Székely Zenekar közreműködésével

2008. február 24-én

A finom ebédre az igazgatóság gondoskodik.

Előzetes helyfoglalás:

Szabó Edith: 9560-1270 Kazi Annamária: 9802-1928

A klub vezetősége szeretettel vár mindenkit.

SZEDJE SAJÁT
 ÁFONYÁJÁT
 (Bluebery)

OLINDÁBAN

50 percre Melbournetől

Téle bokrok

Vegyszermentes

Csak előzetes megbeszélésre

Nyitva 7 napon át

Telefon (03) 9751-2184

Suite 1, 128 Acland St. St.Kilda VIC 3128

Tel.: 9534-0901

Bel- és külföldi utazását, rokonok kihozatalát
 nagy gyakorlattal végzi

Szabó Edith

Ha nyugodtan akar elindulni és hazaérkezni
 akkor forduljon hozzánk bizalommal!

December 28., péntek

Bobrowskit olvasom: újra a Levin malmát. Semmi modernkedés, semmi stílbravúr. Írása jóízű és tiszta, mint a hegyi patak vize a jég alatt. 1965-ben buta vakbélgyulladás végzett vele negyvenhat évesen. Nem vették észre az orvosok. Ha észreveszik, lóttak volna Grass úr Nobel-díjának. De hát ma már se a perverzión, se az SS-múlt nem akadály. (Nem pikáns, hogy Kertész Imre ugyanazt a díjat vette át Stockholmban, amelyet Herr Grass? Mosdatták is erősen a Bádodob íróját — no, nem a német sajtó. A magyar. Sose tudjuk meg, éltanulói kaptak-e Lübeck mellől köszönőlevelet?)

Jártam Bobrowski házánál Berlin-Friedrichshagenben. Sógorom barátja vitt el. Nem gondoltunk rá, hogy az özvegy csak akkor fogad látogatókat, ha előtte bejelentkeznek. Így aztán a kapu előttünk zárva maradt.

A közeli kocsmáé az Ahornalleen nyitva volt.

APinsellkneipe afféle művészkocma, de hóbörgés, megváltó szándék és hangos sörbőfögés nélkül. Radeberget mértek, Honecker idejében ez kéjes kivételt jelentett. Kortyoltuk a sört, nézelődünk. A falakon annyi kép, hogy szinte lökdösték egymást. A piktorok ajánlása kivétel nélkül a kocma gazdájának szólt. Sör- és fasírtadosságait törlesztették velük, mondta kísérom. A képek nagy száma jelezte, hogy a festők meg tudtak egyezni a kocsmárossal a művészet és a sör ára közti arány egészséges mértékében.

De a képek mást is jeleztek.

Azt, hogy az olyanfajta nemzetköziséget, amilyennel Liebknecht elvtárs és Rosa asszony tizenhét évvel kiállt a berlini terekre, nem mindenki érti. A kocsmárosok világosabban fejezik ki magukat. Olyanformán, hogy a sör meg a fasírt a művészet világában máig megtérülőbb befektetés, mint a kommunista jelszavai. Ezért gondolom, hogy forradalmat a művészettel kéne kezdeni. Javítani a szépérzék, bővíteni szóhasználatot, és mérsékelni a vérengzést.

A munkást a sör mellől igenis oda lehet vezetni egy kép elé. Látod, Horst (vagy Mario vagy John — a nevek cserélhetők), ez itt Nolde úr festménye. Tudod, aki tegnap ott ült a sarokban azzal a szőkevel. Hogyne, a képen is a szőke van, csak kevesebb rajta a ruha. Igazad van, úgy is mondhatjuk, hogy semmi. De szép, nem?

Így kellett volna megforgatni a világot, nem a vadtag bukszások millióiával. Ma már tudjuk, egyformán tömték pénzzel a náciakat és a komcsikat. Ha itt nem jön be, bejön majd ott. Lenin sose jutott volna semmire a német burzsoázia pénze nélkül. Még Kun Béla is kapott belőle, hogy tönkregye vele Magyarországot. Aztán ott van ugye ez a Hitler. Szidják, elmondják

Végh Alpár Sándor

Köznapló

ördögnek, mindennek — hogyhogy nem jut eszükbe néha Thyssen báró? Kruppék? Nélkülük az osztrák Schickelgruber még most is egy müncheni kocsmában szónokolna.

Mi hallgattunk Friedrichshagenben. Így is kiderült, hogy magyar vagyok, és Bobrowski dolgában pórul jártam. A szomszéd asztalnál bőrkabátos fickó üldögélt. Arca kemény, mint a kőszoboré a Don Giovanniban. Hirtelen felállt, és szólt a csaposnak. Az hátrament, és egy vékony képes füzetkét hozott elő. A kőszobor hatalmas mancsa finoman rakta asztalomra. A címlapon Bobrowski, belül fotók a dolgozószobáról, a clavichordról, amelyen szívesen játszott, a könyveiről, a gyerekekről.

Már a villamoson ültünk, amikor észrevettem még egy képet. Az író épp Grass-szal vitázik. Bobrowski keresztény szerzőnek számított, Grass radikális baloldalinak. Komplikálta a dolgot, hogy az előbbi Németország keleti felén élt, az utóbbi a nyugatiban. Mi lehetett a vita tárgya? Kár, hogy az ajándék képek némák.

Így aztán maradtak a könyvek. Bobrowski könyvei, mert Grasséit, mióta kipattant a kínos história, nem olvasom. Tavaly küldtek Berlinből egy CD-t, rajta a Nobel-díj után adott interjú 2000-ból. Máig ott van a polcon felbontatlanul. Aki üzen, annak szívesen elküldöm.

És még valamit...

Ha az okostojások valahol (kulturális tévémagazinban, olyan interjúban, amelyet X. író folytat Y.-nal, vagy fordítva) hamis hangon kultúrát emlegetnek, eszembe jut a bőrkabátos friedrichshageni fickó. A hatalmas tenyere. Meg az, hogy az ilyen miért nem csap közéjük?

Persze még eljöhöz az óra. Mert ez így nem maradhat sokáig.

December 30., vasárnap

Ma reggel a közszolgálatinak mondott magántévét (mármint Nap-kele) a következőt mutatta. **Bangó Margit** hangja és kemény asszonyi fogása oly mértékben megragadta **Aradszky Lászlót**, hogy képtelen volt tőle megszabadulni, bár kérdés, akart-e egyáltalán. Aranyeső — ezt a cigány dalt volt módunk a Kossuth-díjas nótaművésznő hangján élvezni. Összekapaszkodását az örökifjú slágerénekessel premier plánban mutatták. Nem volt rendes dolog. Arcukon abszolút érvényesültek a túlpárnázott vonások.

A Bangó, Aradszky kettőst Lakat T. Károly hívta meg. Voith Ágít is, aki visszafogottabb volt az előbbi kettőnél. „Én most nem szólok, mert fáradt va-

gyok” — adta tudtára a nézőnek iránta érzett megbecsülését. Jusst László is ott volt, mosolyát adta is tovább Sas Józsefnek. Teli volt mosollyal a stúdió, ment a nóta, ment a színvonal, hamis hangokkal fűszerezve, egyre lejjebb. Ezután jött Lakat T. meglepetése.

Nótás kedvű volt az apám, danásza egy kalózfelvétele Puskás Ferenc, fröccsökkel aládúcolva az ingatag énektudást. Kár volt érte, mi nem ezért szerettük Öcsit. Ugyan örült volna-e, ha hallja? Alulmúlására Sas József vállalkozott. Ugyanezt a nótát adta elő, de más szöveggel. Ezzel: „Kisebbség volt édesanyám, kisebbség volt édesapám...”

Előző nap néztük-hallgattuk Aznavour 2004-es születésnap koncertjét. Az énekes színész nyolcvanéves volt akkor. Elegánsan, finoman, régi súlyát hozva énekelt, híréhez méltó hangon. Mértéktartó volt világsztárként is.

Mert a művészetben talán ez a legfontosabb. Ha elvész a mérték, jön a dajda, a ripacság, a gagyi. A politikában sincs másként. Emlékeznek a Magyar Köztársaság miniszterelnökének választási násztáncára? Vagy arra, hogy öregecskének nevezte bizonyos életkor után a hölgyeket? El tudják képzelni, hogy Chirac vagy bármelyik francia politikus ilyenfajta izléstelenségre ragadtatja magát? Aligha.

Sas József Párizsban éhen is halna guszttustalan nótájával. Nálunk „kiváló művész” lehet. Más kérdés, miből vált ki? Ebből, ami itt van?

2008. január 2., szerda

Évekkel ezelőtt nagyon háborogtam valami miatt. Úgy éreztem, a sors igazságtalan hozzám. Kollégánóm halotta a kifakadást. Szólt, hogy tud egy helyet, ott módom lesz a sors ítéleteit közelről megismerni. Töltsék egy hétvégét abban a református otthonban, ahol a szellemi fogyatékos gyerekeket ápolják. Tegyük tisztába a maguk alá csináló tizenéveseket, töröljem le a nyálát a negyedóránként felülváltó magatehetetleneknek, és töltsém hálótermben az éjszakát, őrizve nyugtalan álmukat. Elég lesz egy hétvége, s másként fogom megítélni, kihez kegyes a sors és kihez kegyetlen.

Nem mentem el. Már a gondolat megcsendesített, hogy van ilyen hely. De a sors számon tartotta kifakadásomat. Nem engedi, hogy elfelejtsem.

Egy ideje gyakran járok a vámosmiskolai öregotthonba. Anyámat ápolják ott. Kilencven felé tart, és előfordult már, hogy nem ismert meg. Vannak ilyenek többen.

Végigmegyek a folyosón, látom, ahogy kinn ülnek egyetlen szó nélkül. Néznek maguk elé, vagy el, a megszibe: érzem, csak látszólag vannak jelen. Olyan tartományban járnak, ahová nincs belépésem. Ahol a szavaim, legyenek bár ékesek, üresen csengetnek. Sőt szavak ott nem is kellene, ha meg akarják tudni, mi fontos és mi nem.

Itt is van, akit pelenkázna, másokat az ebédnél kell etetni-itatni, sokak alatt tolokocsi — nem győzők ámulni.

A nővérek arcán ámulok. Égi fényt látok rajtuk. Ha fennhangon kimondanám, csodálkoznának. Gyanús lenne, hogy magasztos szóval közelítenék feléjük. És meglehet, azt is sokallnák, ha munkájukat dicsérve keresztényi

türelmet emlegetnék.

Elszoktak tőle. A kor miatt. Mert neveltségessé tesz mindent. Leáztatja rólunk a szép szavakat, mintha mind érvénytelen bélyeg volna, pedig nem azok. Mi lesz így a világból, ha a fontos dolgokért is jópofáskodni kell, különben nem méltatják őket figyelemre. Győzöttek és más tévéhajmók szóhasználatuk lesz a trend?

Van Mikolán néhány öreg, látni, hogy soha nem volt olyan jó dolguk, mint az otthonban. Nem a koszt miatt, nem azért, mert elviszik kirándulni őket, tartanak nekik karácsonyi előadást, meg hogy mindig levágják a körműket, a hajukat. Amiórt jobb nekik ott, a mód, ahogy szólnak hozzájuk. Szemük jelzi az örömet. Fény gyúl bennük, egy kevés abból a viláosságból, ami még maradt. És látni a kézen is, amikor utánanyúl a másiknak, a nővéreinek. A mozdulatban bátortalan hála van.

Úgy kéne alakítani a világ dolgait, hogy legjobb sora az embernek kicsi gyerekként meg majd akkor legyen, amikor már nem sok hely marad számára a világban.

Nehezen ragozgatom egymás mögé a szavakat. Nem a hála miatt. Nem azért, mert anyámat ápolják ott. Félek, hogy túlságosságba keveredem, amikor egyszerűnek kéne lennem. Úgy kéne fogalmaznom, olyan tisztán, amilyenek a szobák, a folyosók, a tányérok — a tisztaság sokat elárul a dolgok rendjéről. A gondozók lelkéről is, de most nem arra gondolok.

Az otthon a fővárosé, falai közt mégis mintha minden aszerint történe, ami a környékbeli földekről árad oda. A Börzsöny hegyeiből. Abból, amit a természet diktál, amelynek törvényei, ha akarjuk, ha nem, érvényesek mindannyiunkra.

A tavasz után nyár jön, a nyár után ősz, az ősz pedig a tél követi.

Január 5., szombat

Az iszlámról szóló magyar nyelvű könyvek szerzőinek többsége nyugati. Vannak köztük kevésbé hazudósak, de okkal olvassa őket gyanakodva az ember. És a filmek se jobbak. Emiatt vélik sokan, hogy a muzulmánok terroristák, ők verik fel az olaj árát, miattuk nincs béke a Közel-Keleten, és asszonyaikat rabsorban tartják.

Ma láttam valami mást. Ezt a filmet arabok forgatták. Az iszlám világa, ez volt a címe. Egyetemi tanárok szóltak hitük egyszerűségéről és annak okáról, miért terjed annyira gyorsan az egész világon. Aztán egyikük az arab írásról kezdett beszélni. Mekkora hatása volt az iszlám művészetre, és hogy a kalligráfia külön művészet. Hogy az arab írásnak mekkora a becsülete, arra példát is hozott. Ha a hithű muzulmán meglát a papírkosárban egy cetlit arab betűkkel, kiveszi onnan. Számára az írás a tudás hordozója és Isten szavának közvetítője.

Ez eszembe juttatta a kanadai professzort. A Nyugat országai ötven éve rágódnak McLuhan tételein. A Gutenberg-galaxist az úr süllyedő hajónak mondta, és hozzátette, a tipográfiai ember ki fog halni. Azokat nevezte így, akik tudásuk javát könyvekből szerzik. Új korszak kezdődik, jelképe az elektronikus ember lesz. Ő ideje nagy részét nem a könyvek, hanem a tévé előtt tölti. Igaz, így manipulálható tömegember lesz belőle, elvész szellemi autonómiája, és nem lesz érték számára a demokrácia. Azt én teszem hozzá, talán épp ez a cél.

A tételt vitatják, de ritkán idézik a magyar Hauser Arnoldot. Ő egyetlen mondatával megcáfolta McLuhant:

„Gazdagok vagyunk a kifejezés technikáiban, de szegények a közlésre érdemes eszmékben.”

Nem gondoltam volna, hogy e mondat érvényességét egy általam tisztelt piarista szerzetes, Bulányi György igazolja. Vasmiséje apropóján készült vele interjú, abból ugrattak ki egy meglepő kijelentést: „Ha lenne ma olyan párt, amely ugyanazt vallja, amit Marx és a kommunizmus — azzal a különbséggel, hogy senkit sem szabad bántani —, engem abba a pártba nyugodtan be lehetne léptetni.” Hohó, atyám! De hiszen Jézus és Marx gyakorlata közt épp ez a „bántás” a különbség...

Nem, tényleg nincsenek közlésre érdemes új eszmék. Csak ábrándok vannak. Ráadásul Bulányi páter igazolja a hithű muzulmán is, aki kiveszi a papírkosárból az arab betűs cetlit. Aki okkal érzi, hogy írásának betűi nem csak szépek, és nem csupán erőt adnak — egyben jelképezik azt is, ami segít neki élni. Mert ott nem könynyű.

Mohamed a sivatagi klímához igazította az iszlám gyakorlatias tételeit. Az arabok ezért becsülik tevéjüket többre a legjobb teherautónál. A teve 120 literet megiszik, de utána 25 napig kibírja víz nélkül. Túri a mínusz 20 fokot, és elviseli a plusz 50-et. Aki pedig bedől a modernségnek, ott előtte az elretentő példa: az iráni sivatagokban a kutak több ezer évig adtak vizet. A XX. században elektromos szivattyúkat állítottak be, és száz év se kellett, a kutak kiszáradtak.

A „keresztény világ”? Nem kímél se Isten, se embert. Elveti az Írást, nem nézi, hitestvére-e a másik. Hamis tanúságot tesz, megkívánja felebarátja jószágát és házát, ráadásul mocskolja mindenért. Mert más a nyelve, más a világnézete, mert gazdag, mert szegény, mert más csapatot éltet — csak azt keresi, miben különbözik, nem azt, miben egyezhetnének. Ezért esik kétségbe a piarista pap, és hiába van mögötte az istentelen XX. század, Marx után ácsingózik. Ráadásul Jézussal hozza közös nevezőre. Pusztító tévedés.

Január 7., hétfő

Ma behívtak a reggeli tévébe egy néprajzos embert. Vízkereszt volt, ő ért hozzá, beszéljen a szokásokról. Meg is jelent fehér ingben, hozzá mellényben — rendes, illő öltözékben. A műsorvezetők egyike, maga is férfi fajta, csodálkozik. Maga a mi kedvünkért öltözött fel így? A néprajzos felel. Öltözékében nincs semmi rendkívüli, ő így jár mindig, mondja. A műsorvezetés nincs kibékülve a válasszal. Újra szól: álljon már fel, mutassa, miben van! A néprajzos békés, udvarias, feláll. Hiába. A műsorvezető nem nyugszik. És ott oldalt mi lóg? Bicskatok.

Kimerítve a gúnya adta lehetőségeket, a műsorvezetőtárs következik. A hölgy. Rátér a tárgyra. Vízkereszt ünnepe. Mondjon a szokásokról valamit, kéri a néprajzost. Az sorolja. E napon bontják le a karácsonyfát, ilyenkor szentelik meg a vizet. Az ifjú hölgy elérkezettnek látja az időt, hogy jelezze, készült a műsorra... És a vízkereszt sok művészt is meghílt, veti közbe. Például Shakespeare-t. Csönd. Az a kínos fajta. Majd a néprajzost, bár nem irodalmár, tiltakozik. Okkal.

A vígjátéknak semmi köze az ünnephez. Shakespeare elfelejtett címet adni neki.

(Folytatjuk)

*Elmentem,
Mert mennem kellett,
De a szívetek mélyén
Örökké Veletek leszek.*

A Magyar Központ Ultikedvelők csoportja szomorúan közli, hogy közkedvelt és megbecsült társuk,

JELO JÓZSEF

2008. január 5-én, 87 éves korában elhunyt.

Szeretett barátunk családjának ez úton is őszinte részvétünket fejezzük ki.

MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, PO Box 469 Marrickville NSW 2204, Kardos Béla, Tel.: 9558 1878, Fax 9558 3649. — Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103, Bejczy László 9628-7027. — Magyar Ház, 1-5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T.: 9759 6974, Nagy László Tel.: 9642 2968. — Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Fax: 9626 5756

Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469. — Ausztráliai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789.

Társadalmi és érdekközösségi szervezetek:

Ausztráliai Magyar Szent Korona Társaság, Csapó Endre, PO Box 187, Merrylands, NSW. Tel.: 9635-4286. Email: ecsapo@bigpond.net.au — Vajdasági Magyarokat Támogató Szervezet, Sörös Ferenc, 10 Augusta Street, Concord, NSW 2137, Tel/Fax: 9743 4360. — Blacktowni Magyar Nyugdíjasok Társasága, Tehel Matuska Magda, 10 Taranaki Ave. Lethbridge Park NSW 2770, Tel.: 9628 7879. — Hungarian (Magyar) Social Club, 706-708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 9610 6226, Fax.: 9610 0123.

Bajtársi szervezetek

Független Magyar Szabadságharcos Szövetség Ausztrália, v. Bene Ferenc elnök. FMSZSZ P. O. Box 10. Helensburg, NSW. 2508. Tel./Fax: 4294-1919.

Magyar egyházközösségek és lelkészek:

Magyar Katolikus Lelkészség - Parramattai Egyházmegye, Ft. Bakos István lelkész, 1 Symonds Rd., Dean Park, NSW, 2761, Telefon: 04 30 092 755, E-mail: istvan.bakos@huncathsyd.com Web: www.huncathsyd.com

Magyar Evangélikus Egyházközösség, Nt. Breglec Árpád, 6 Park Ave. Kingswood, NSW 2744, Tel.: 4721-0720. — Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 9677-9614, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydne@yahoo.com.au Cím: P. O. Box 72, Strathfield 2135. —

Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Katona Rózsa, Tel.: 9750 2792. — Bankstowni Állami Magyar Középskola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Sólyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Flemington, Tel.: 9764 1687. — Kodály Népi Táncsoport, Török Zsuzsanna, 23 Eucalyptus St. Wentworthville, NSW 2145, Tel.: 9896 4104. — Maci Klub Magyar Játékcsoport, Melville Reserve, Hampstead Rd. Flemington, Sablatura Marika Tel.: 9529 3827.

SZAKMAI CÍMTÁR

Cukrászat:

Sweet Kiss Cake Shop,
343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031,
T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop,
157 Bondi Rd. Bondi 2026
(Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

Ékszerész:

Gáspár János, Suite 304, 3rd Floor,
155 King St. Sydney.
Tel./Fax: 9232-1603,
mobile 0425-201-872.

Építész/Builder:

Horváth L. Lic. No. 3730 C,
P.O. Box 1515, Dee Why. 2099.
Tel.: 0418-202-518.

Étterem, Vendéglátás:

Corner 75, Csaba és Zsuzsa
magyar étterme
75 Frenchmans Rd. Randwick 2031.
Tel.: 9399-5712.

CAFE ZIZI

magyar kávézó és étterem
14 Norton Street, Leichhardt,
Tel.: 9569-2111

Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits
9 Brisbane St. Darlinghurst 2010
Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

Fodrászat:

Juliet Hair and Beauty Studio,
Shop 5/177 Glenayr Ave.
Bondi Beach. Tel.: 9365-1455

Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd.
Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

Fogsor specialista:

Dental Prothetist, North Bondi.
Tel.: 9388-2216.

Hentes:

Bavarian Smallgoods and Butchery
Shop 4, Bartlett St. Ermington.
Tel.: 9638-7809, Fax: 9684-6371.

Borászat:

TRANSYLVANIA Winery and
Restaurant (Cooma előtt a főúton)
T. (02)6452-4374, Fax: (02) 6452 6281.

Motel:

Tarcutta Halfway Motor Inn (Ma-
gyar vezetés alatt), Hume Highway,
Tarcutta. Tel.: (02) 6928-7294,
Fax: (02) 6928-7128.

Orvos:

Dr. Halász Elisabeth GP.
170 A Wardell Rd. Dulwich Hill,
2203. Tel.: 9559 2511.
Magyarul is bejelentkezhet.

Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.)
36-38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147
T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

Tolmács, Fordító:

Bárany Márta,
Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340

Utazási Iroda:

Hidas Zita,
Tel.: 9924-3012, Fax 9924-3234,
E-mail: zita.hidas@tpg.com.au

Ügyvédek:

Esther Simons, 19 Birrel St. Queens
Park, NSW 2022 (Bondi Junction)
Tel.: 9387 6382, Fax: 9369 5457

A. B. Török & Company,

Level 1, 9 Burwood Rd. Burwood 2134.
Tel.: 9745-4988, Fax: 9715-2440.

Vasrács, Vasmunka:

Ilosvay Gusztáv, 19 High St.
Gladesville 2111. Tel.: 9604 4562.
Mob.: 0412-264-890, AH: 9879-6496.

Légkondicionálás –

Hőszigetelés

Épületek légkondicionálása, hőszigetelése és vakolása. Európai technológia, kiváló minőség garanciával. Lic. No. 176117C Péter Zoltán 0420-725-623, Palla Gábor 0405-839-566

HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=

A közönséges patkányok vizsgálata világított rá az ókori népvándorlások és bizonyos betegségek terjedésének történetére. Ausztrál kutatók a világ 32 országából származó házipatkány DNS-mintájának alapján hat, eredetileg Ázsia különböző vidékein élő családra osztották a rágcsálókat.

„Eddig nem volt világos, hogy bizonyos rágcsálók által közvetített betegségek miért fordulnak elő gyakrabban bizonyos területeken,” — állapította meg Ken Alpin, a canberrai CSIRO kutatóintézet munkatársa — „a mi munkánk viszont bebizonyította, hogy a patkányok különböző vérvonalai más-más betegségek hordozói”.

A közönséges házipatkány (*Rattus rattus*) az egérfélék családjának egyik legelterjedtebb faja. Afrikában, Ázsiában, Európában, Ausztráliában és az amerikai kontinensen egyaránt megtalálható. Olyan súlyos — akár járványt is okozó — betegségeket terjeszt az emberek között, mint a pestis vagy a tífusz. A kutatók által elkülönített hat vérvonal ősai Indiából, Kelet-Ázsiából, a Himalája vidékéről, Thaiföldről, a Mekong folyó deltavidékéről és Indonéziából származnak.

Az indiai csoport nagyjából húszezer éve terjedt el a Közel-Keleten, onnan pedig Európa felé húzódtott. Később — az emberi közlekedés élénkülésével — potyautasként Afrikába, Amerikába és Ausztráliába is eljutottak. A kelet-ázsiai patkányok tajvani „transzferen” át Japánba, a Fülöp-szigetekre, Indonéziába vándoroltak, majd innen érték el Mikronéziát. A másik négy patkány-nemzetség nem változtatta ilyen nagy mértékben lakhelyét, habár „ősi földjeik” határait némiképp kitágították.

Nem kizárt, hogy nagyobb hódításait még csak a jövőben kezdik meg.

A kutatók szerint jól feltérképezhető a kapcsolat a vérvonalak mozgása és az ókori emberi kereskedelem és népmozgások útvonalai között, s ezzel az emberi faj elterjedésének néhány, eddig megválaszolatlan kérdésére ad magyarázatot. „Többet kell még tudnunk a különféle patkánycsoportok jelenlegi mozgásáról, és arról is, hogy melyikük milyen betegségek kockázatát hurcolja magával vándorlásai alkalmával” — mondja Alpin, aki hozzátette: genetikai bizonyítékot találtak arra, hogy több mint egy fajtája létezik a házipatkánynak, de további vizsgálatra van szükség a fajok pontos leírásához.

***

A párizsi Louvre múzeum újból meg akarja nyitni több olyan termét, amelyet három éve lezártak: a tervek szerint a 18. századi bútorokból és kézműipari műtárgyakból álló gyűjteményt kívánják bemutatni bennük.

A múzeum hétvégi közleménye szerint a háromezer négyzetméter nagyságú kiállítási terület restaurálási költségei mintegy 35 millió eurót (9 milliárd forint) tesznek ki.

Ebből 16 millió eurót magára vállal az állam. A fennmaradó 19 millió eurót magánjellegű adományokból remélik megszerezni és 2011-ben szeretnék megnyitni a helyreállított termeket.

A Louvre legnagyobb mecénásainak egyike El Valid bin Talal szaúd-arábiai herceg. Az iszlám művészetek részlege a tervek szerint 2009-ben nyílik meg, létrehozására 17 millió eurót ajándékozott a milliárdos.

A Louvre 1997 óta mintegy húsz új terem megnyitására volt képes.

Legfőbb érték az ember

Az idén is várható lesz a Magyarországi „felszabadulását” ünneplő, bolsevista zsarnokságot előkészítő hazaárulók emlékműveit koszorúzó baloldali „haladók” megemlékezése. Ezek az ünnepségeken sok mindenről lesz szó, de biztosra vehetjük, hogy a Szovjetunióban hadifogságba esett katonák sorsáról senki sem fog beszélni.

A 2. magyar hadsereg veszteségeit nehéz pontosan meghatározni, mert ahogy erre Stark Tamás történész rámutat „Az eltűntek rendkívül nagy száma (80. 549 fő) teszi lehetetlenné a pontos elszámolást. A rendezetlen visszavonulás következtében nem lehetett felmérni az áldozatok, közülük is elsősorban a halottak számát”

Sokkal pontosabb adatok állnak rendelkezésre azokról a hadifoglyokról, akik a 8. olasz hadsereg 1942 decemberi „Kis Szaturnusz” hadművelet után kerültek szovjet hadifogságba. A szovjet levéltárak szerint 54.400 olasz hadifogoly érte el a koncentrációs táborokat, ebből 44.315 meghalt a táborokban, a többsége 1943 telén. Az elhunytak cirill betűs névsorát az orosz hatóságok csak 1989 után adták át Olaszországnak. 10.000-re becsülhető azoknak a száma, akik a hadifogságba esés és a koncentrációs táborokban történt regisztrálás közötti időszakban hunytak el.

Az internetes lexikon összefoglalója szerint összesen 54.000 olasz hadifogoly halt meg Oroszországban, ami 84,5 százalékos halálozási aránynak felel meg. Összehasonlításképpen a lexikon a 2. világháború során német hadifogságba esett szovjet hadifoglyok adatait is közli: 5.160.000 hadifogolyból 1.938.000 élte túl a hadifogságot, ami 62,44 százalékos halálozási aránynak felel meg.

A lexikon feltárja azokat a tényezőket, amik az olasz hadifoglyok tragikus sorsához vezettek. Több száz kilométeres gyalogolás a hóban (ezeket az olaszok davaj meneteknek nevezték), ezután többnapos utazás fűtetlen marhagyonokban, brutális örök, rossz ellátás, tífusz járvány és az éhezés okozta betegségek a táborokban.

Élelmiszer, gyógyszer, fűtött szállás nem volt, de volt bőven az, ami minden „haladó” szívét melegítette: kommunista propaganda. A fasizmus elől a Szovjetunióba távozott olasz kommunista káderek agitáltak a szovjet rendszer felsőbbrendűségéről, de sok sikert nem tudtak elkönyvelni. 1945-46-ban többszáz olasz tisztet koholt vádakkal mint háborús bűnöst elítéltek. Az olasz hadifoglyok helyzete csak 1943 nyarán javult, ez részben az amerikai élelmiszer szállítmányoknak köszönhető.

A „felszabadulást” ünneplő magyarországi baloldali „haladók” az idén sem fognak megemlékezni a Szovjetunióban elhunyt hadifoglyokról. Pedig vannak még, akik emlékeznek azokra a szocialista plakátokra, amelyek büszkén hirdették, hogy „Nálunk legfőbb érték az ember!”

Kroyherr Frigyes

***

Miközben világszerte több mint egymilliárd ember vallja magát római katolikusnak, szerzetesi fogadalmat csak kevesen tesznek. Egy vatikáni felmérés szerint már kevesebb mint egymillióan élnek szerzetesrendek kötelékében, ami aggodalommal tölti el a pápát.

Világszerte drámai mértékben csökkent a római katolikus szerzetesek és apácák száma — derül ki egy, a Vatikán hivatalos lapja, a *L'Osservatore Romano* által közölt felmérésből. A statisztika szerint 2005 és 2006 közt a női és férfi szerzetesrendek létszáma tíz százalékkal csökkent, így egymillió fölé esett.

A szerzetesek száma annak ellenére csökken — II. János Pál pápa uralkodása idején negyedével —, hogy a katolikus egyház híveinek száma egyenesen növekszik: ma már több mint 1,1 milliárd ember vallja magát katolikusnak, de közülük csak 945 ezren tettek szerzetesi fogadalmat.

Az adatokat az után tették közzé, hogy XVI. Benedek pápa a világ számos országából érkezett szerzetesekkel és apácákkal találkozott a római Szent Péter bazilikában. A BBC római tudósítója szerint a szerzetesek fogvatkozása aggodalommal tölti el a pápát. A római katolikus klérus egyre inkább fogy és öregszik, a folyamat az utóbbi időben drámai méreteket öltött.

***

Több kelet-európai állam példáján felbuzdulva a múlt hét végén tudományos intézetet alapítottak Észtországban a szovjet rendszerben elkövetett jogsértések kivizsgálására.

Az intézet felállításának célja: kivizsgálni az 1944 és 1991 között Észtországban elkövetett szisztematikus emberi jogi jogsértéseket — mondta Toomas Hendrik Ilves eszt államfő az átadási ünnepségen.

Az orosz cári birodalom bukását követő időszakban függetlenné vált Észtországot először 1940-ben, majd másodsor az 1941 és 1944 közötti német megszállás után foglalták el a szovjet csapatok. Mindkét alkalommal észtek tízezreit deportálták a szovjet hatalomátvételt követően.

Míg az oroszok jelentős része a náciak előli felszabadításként értékeli az 1944-es eseményeket, az észtek egy újabb megszállásként tekintenek az akkor történetekre.

A kérdés ma is igen érzékeny: Észtország korábbi miniszterelnöke szerint például Oroszországnak és a három balti államnak együttesen kellene megvizsgálni 1930 utáni közös történelmüket, a náci, majd a szovjet megszállás körülményeit.

***

Jócskán megszelídültek az Európai Bizottság új, gyermekjáték-biztonságra vonatkozó irányelvpasszusai. Günter Verheugen iparügyi biztos által benyújtott tervezet azokat a játékokat tiltaná be, ahol a játék magába az élelmiszer — jégkrém vagy nyalóka — anyagába lenne beleolvasztva. Így ugyanis a tárgy óhatatlanul a gyerek szájába jut, és fokozott a veszély, hogy azt lenyeli. Maradnak azonban a műlis- és chipszacskókba, illetve a kindertojásba elhelyezett ajándékok. Csak azt írják elő a gyártóknak, hogy a játékot védőcsomagolással lássák el — ez viszont a hazai piacon működő cégek szerint eddig is magától értetődő volt.

December elején kezdődött.

Az egyik barátom felhívott, hogy találkozzunk, mert valami fontosat akar mondani. Kiderült, januárban más országban kezdi újra az életét. A megdöbbentő vallomás után még hat ismerős jelentette be, hogy feladja, és családostul elmegy. Van köztük olyan, aki még keresi a módját a kivándorlásnak, mások már az utazás időpontját is tudják. Mindannyian közösségépítő, konzervatív gondolkodású emberek, akikről sosem feltételeztem volna, hogy új hazát keresnek maguknak.

„Azt érzem, hogy az állam gyűlöli, és senki nem véd meg ezzel a gyűlölettel szemben.”

Agycsere

A brain drain kifejezést a Brit Királyi Akadémián alkották meg, amikor saját tudásaik az ötvenes-hatvanas években Amerikába és Kanadába kezdtek kivándorolni. A brain minden esetben hasznos tudás hordozóját jelöli, a drain pedig arra utal, hogy a kivándorlás „csatornázott”: egy adott országban nagymértékű, és gyakorlatilag egy országba irányul, miközben a hazatérés vagy más országok képzett állampolgárainak bevándorlása alacsony.

Két jelenséggel egészítették ki a koncepciót az 1980-as években. Az egyik a brain exchange (agycsere), amelynek során egy ország egyszere kibocsátó és fogadó is: saját, kiemelkedően tehetséges (highly skilled) állampolgárainak kivándorlását más országokból érkező képzett migráció ellensúlyozza. A másik a brain waste (agyvesztés), ami azt jelenti, hogy a képzett emberek — akár saját országukban, akár kivándorolva — nem tudják szakmájukat gyakorolni, ezért más, például fizikai munkára kényserülnek.

A brain drain megítélése változó: akadnak tudósok, akik szerint a sikeres külföldi karrier lehetősége tanulásra sarkallja az embereket, így az adott országban többen végeznek felsőfokú tanulmányokat, mint ahányan végül el is mennek. Sokan ecsetelik a tudósdiaszpóra és a külföldi tapasztalatszerzés előnyeit is, a közelmúltban megjelent matematikai modellek pedig optimalizálhatónak tartják az agyelszívást a fenti érvek alapján. Berényi Dénes akadémikus például amellett érvelt, hogy ha egy tudósnak a saját országa — többnyire anyagi okokból — nem ad lehetőséget a kutatásai elvégzésére, akkor kivándorlásával hazája nem veszít, a tudományos világ pedig nyer.

Sokat beszélgettem velük a miértekről. Egyre biztosabb voltam benne, hogy írnom kell a jelenségről, de amikor ezt felvettem nekik, azonnal sündisznóállásba húzódtak. Többségük nem akart a nyilvánosság előtt beszélni szándékáról. Egyikük így magyarázta: „Engem is megvisel. Néha úgy gondolom, hogy reális döntés, néha azt érzem, én is feladtam, és most cserbenhagyom a barátaimat. Néha utálok magamat, szégyellem a dolgot, szóval nehéz. Nehezebb, mint gondoltam.”

József egyszemélyes intézmény az egyik vidéki városban. Évtizedek óta vezeti az általa alapított néptánc-együttest, művészeti iskolát hozott létre több száz diákkal, évente huszonöt ország folklorcsoportját fogadó nemzetközi fesztivált szervez a településen. Úgyszólván lehetetlen felsorolni közéleti-társadalmi funkcióit. Feleségével és két gyermekével márciustól Brazíliaba megy. Nem érttem, miért.

Hűbéri lánc

Magyar kitántorgók: Nem több pénzért megyünk el, nem lesz a kenyerünkön vastagabb a vaj

— Nem mentek el a nagyszüleim a második világháború után, pedig kitelepítették, meghurcolták őket, elvették mindenüket a becsületük és a tartásuk kivételével. Nem ment el az apám 1956-ban annak ellenére, hogy börtönbe zárták, és egy életre megnyomorították testileg-lelkileg. Nem mentem el én sem, amikor, bár felvételi vizsga nélkül jelentkezhettem volna egyetemre, mégsem engedték. Számomra akkor lett világos, hogy történelmi családom, nemesi származásom, ludovikás nagyapám, grófi nagyanyám, ötvenhatos apám miatt a családom politikailag nem megbízható, én pedig persona non grata vagyok a felsőoktatásban. Tizennyolc évesen szembesültem azzal, hogy addigi munkámat, eredményeimet felülírta Kádár János és az MSZMP, és felülírta az a KISZ, amelynek legutolsó főtitkára a mostani miniszterelnök volt.

József hangsúlyozza: felmenőinek itthon maradásában mindig benne volt a remény, hogy majd a gyerekeknek, az unokáknak, a dédunokáknak jobb lesz, csak kintartás, maradás és becsület kérdése az egész. Néha úgy érzi, mostani döntésével őket, önmagát, eddigi életét tagadja meg, de nem lát más kiutat. Nem akarja becsapni a gyermekeit és magát sem, hogy majd nekik jobb lesz, mert már nem hiszi el. Huszonöt éve foglalkozik néprajzzal, néptáncsal, közösség-szervezéssel, tanítással, fiatalok nevelésével, nemzeti kultúrával, hazaszeretettel, vagyis csupa olyan dologgal, amely ahhoz az országhoz köti az embert, ahol született.

— Úgy kötődöm ide, mint az öreg tölgy: ezer erős és százezer alig látható gyökérrel — teszi hozzá József. — De most a gyerekeimről, a családomról van szó. Mindaddig maradtam, amíg csipetnyi remény volt arra, hogy egyszer vége lesz ennek a rémálomnak. Most már nem bízom semmiben, csak magamban. Be kell látnom, nem tudok olyan országban élni, ahol a lakosság egyik felét egyáltalán nem zavarja, hogy a miniszterelnök és emberei szemrebbentés nélkül a szemébe hazudnak. Félreértés ne essék, semmi bajom a baloldali eszmékkel, a tisztességes baloldali emberekkel, de nem élhetek olyan országban, ahol nincs becsülete a tisztességnek. Nem akarok olyan emberekkel egy országban élni, akiknek elfogadható mindaz, ami itt 2002 óta történik.

Nem élhetek ott, ahol a szellemi tatárjárás, az erkölcsi és morális válság, a példaképeit és múltját megtagadó nemzet megfelelő a többség számára. Nem több pénzért megyünk el, nem lesz a kenyerünkön vastagabb a vaj, hanem azért, mert vannak olyan dolgok, amelyek még a pénznél is fontosabbak. Számomra szükséges a mindennapok békéje, a hetedik nap szertartása, a nemzeti büszkeség, az összetartás és az az atmoszféra, amely a magukra valamit is adó nemzeteket, országokat jellemzi. Nekem szükségem van arra, hogy az országom a hazám legyen, de ezt az érzést soha nem tudja felébreszteni bennem az agresszív kormányzati propaganda, az arrogáns miniszterelnök, egy pökhendi kormány és a mindezzel — és ezek szerint a rendszerváltás előtti kommunis-

tákkal — sorsközösséget vállaló, a kereskedelmi csatornákon elhülyült, önmagát megtagadó, kitagadó nép. Szükségem van arra, hogy bármikor büszkeséggel töltsön el a hazám, de mostanában azokban a világszövetségekben, ahol dolgozom, sokkal inkább a lenézést és a sajnálkozást érzem, ha Magyarországról esik szó, mint az elismerést. Magyarországot az abszurd történetek, a középszerűek, tehetségtelenek, kistűlűek, gerinctelenek, jellemtelenek, hazugok, tolvajok és becstelenségűek országa lett. Pontosan tudom, hogy ahová megyünk, ott mindig is külföldiek leszünk, és azt is, hogy az ő hazájuk nem az enyém. De ott legalább tudni fogom, miért vagyok külföldi. Most itthon is annak érzem magam csak azért, mert hiszek Istenben, a hazámban, a családomban, az erkölcsben, Bartók és Kodály országában. Braziliában pontosan tudni fogom, hogy mindaz, amit látok, a másoké, de olyan ez is, mint a tánc, ahol az is jól érzi magát, aki nem táncol, csak a többieket nézi, mert a többiek öröme rá is átragad. De ott, ahol senki sem tud táncolni, vagy a többség rosszul táncol, olyan helyen gyönyörködni sincs miben. A legfájóbb az, hogy már 2010-ben sem reménykedem, mert az igaz, hogy a másik csapat nagyon rosszul játszik a pályán, de a kedvenc csapatomban sem látom a lehetőséget, a tüzet, az ötletet, az elszántságot, a bátorságot, a tetteket, hogy a meccs végén majd a győztesek örömeivel távozhatunk.

A sokkoló hírek után ellenőrizni akartam tágabb körben is, hogy valóban tömeges kivándorlásról van-e szó, ezért január első napjaiban körlevelet küldtem több levelezőlistára, azt tudakolva, hogy maguk is tapasztaltak-e hasonlót. Özönleni kezdtek a válaszok: mindenkinek volt valakije, aki a közelmúltban ment el, vagy a közeljövőben tervezi a kivándorlást. Egyik ismerősöm az egészségügyet féltette: decemberben a háziorvosa mellett a fogásza és a szívgyógyásza jelentette be, hogy januártól külföldön dolgozik, így keressen helyettük mást. Akad olyan — a reform során bezárt — kórház, ahonnan egész osztályok (a professzortól a takarítónőig) mentek ki Nyugat-Európába dolgozni. Sokan lakonikusan fogalmaztak, valaki például ezt a választ idézte távozó ismerősétől: „Jó pár évre el kell húzni ebből az országból, most ez a leghelyesebb döntés.” Volt osztálytársam, erdélyi lány anyaországbeli férjével és két gyerekével angliai kitérő után telepedtek haza pár éve Magyarországra.

„Mi is azzal a szándékkal jöttünk vissza — írta levelében —, hogy gyermekeinknek megadjuk a lehetőséget arra, hogy magyarok legyenek, ide kössék őket a gyökereik, és mi is itt tegyünk hozzá valamit a mi kultúránkhoz. Óriási energiával ugrottam bele mindenbe, ahol segítségre volt szükség: az óvodákban, a faluban, ahol egyesületet létesítettünk stb. Hat év angliai tapasztalat után ez lesz az ötödik itt töltött év, és azt érzem, hogy ebben az országban középszintűbeliként tisztességesen nem lehet felnevelni két gyereket. Egy évvel a hazaköltözés után a férjem nem bírta az itthoni pofoncsapásokat — én sem, de

mivel konok székelty vagyok, nem mutattam —, és keresett magának állást Londonban. Mindent kitaláltam, csak ne kelljen elmenni. Négy évig kitarítottunk amelle, hogy összeszorított foggal csak azért sem adjuk fel. 2008-ra feladtuk. Most azt mondom, itt nincs semmi remény. Amerikába soha nem vágytunk, a többi mind számításba jöhet. Nem tervezgethetünk sokáig, mert a gyerekek nőnek, és nem tehetem ki őket minden öt-hat évben a szülők kínja és kedve szerinti otthonkeresésnek. A másik baj meg az, hogy ha elmegyünk mondjuk Ausztráliába, és ott sem érezzük jól magunkat, akkor mit mondok majd magamnak, ha va menjünk tovább?”

A kivándorlásnak van egy nemzetstratégiai szempontból kedvező hozadéka is: az anyaországba telepedett erdélyi értelmiségiek egy része hazaköltözött, vagy gondolkodik a visszatérésén. Építési vállalkozók, kereskedők, informatikusok telepítik haza cégeiket, mert a robbanásszerűen fejlődő román gazdaságban sokkal jobb lehetőségeket látnak, de például tervezik a repatriálást a nálunk élő erdélyi származású restaurátorok is. Úgy tűnik, már a képzőművészeknek sem jó hely Magyarországot: a levelekben tervezőgrafikusok, festők nyugatra költözéséről kaptam hírt.

Egy társadalomtudós fogalmazott a legmegrázóbban, aki a szakmájában megszokott módon pontokba szedte érveit. Ő pár éve tért haza külföldi ösztöndíj után, de most megint elmegy, immár a családjával együtt.

„Olyan társadalomtudomány-ágban tevékenykedem — írja —, ahol az emberek kilencvenkilenc százaléka baloldali, liberális, és ez mindent megöl. A keresetemből egyetlen nyugati tudományos folyóiratot sem tudok jártni vagy szakkönyvet megvenni, mert ez a fizetésemnek körülbelül a negyedébe kerülne. A munkahelyeken az urambátyámrendszer és a hűbéri lánc kilencven százalékot jelent az előrelépésben, a teljesítmény csak tíz százalékot — kint ez az arány fordítva van. Megőrülünk az általános hangulattól, nem működik a posta, a vasút, mindenhol morcos arcú, meggyötört tekintetű emberek. A munkahelyen azonos státusban levő beosztottak szólnak be egymásnak, és mindenhol a kommunizmusból itt maradt brigádvezetős, büntudatébresztős szövegekkel akarják motiválni az embereket. Egy látszólag kis parlamenti erővel rendelkező politikai párt, amely a kezében tartja a tömegoktatást, a kultúrát, a tudományos életet és a gazdaságot, illetve annak klientúrája, naponta alá meg identitásomban, magyarságomban, katolikus hitemben. Azt érzem, hogy az állam gyűlöli, és senki nem véd meg ezzel a gyűlölettel szemben. Azt érzem, hogy el akarnak pusztítani.”

A válaszolók között olyan is akadt, aki máshol kereste és találta meg a magyarázatot: szerinte nem az a fontos, hogy hol lakik valaki, inkább az a lényeg, hogy hogyan. Elfogadja, hogy sokan keresik helyüket a világban, és nyilván egy közösség számára is nagy veszteség, ha olyan személyek távoznak köreiből, akik átlagon felüli áldozatokat hoztak, de elgondolkodtató, hogy mégis miért kerül sor erre ilyen gyakran. „Nagyon sajnálom, hogy ezt a környezetükre, a kormányra, az elnyomásra hivatkozva teszik. Ez nem lehet igaz. A remény nem kívülről kell hogy érkezzen, az belül keresendő” — fejtette ki.

A szakemberek sem látják annyira borúsán a dolgot. Ők két szakaszt különítenek el a kivándorlásban: az uniós csatlakozás előtti és utáni helyzetet. Igaz, hivatalos, megbízható statisztikai adat egyikről sincs, de azt mondják: a csatlakozás előtt első sorban három specifikus társadalmi réteget érintett a probléma. A legfontosabb az agyelszívás, az elit elvándorlásának jelensége: bizonyos szakmákból — orvosok, természettudományi kutatók — nagy számban mentek el a diplomások. A másik réteg a roma (emlékezzünk csak a nagy sajtóvisszhangot kapott kanadai, franciaországi vagy svédországi kitelepedésekre), az utolsó pedig a sváb, akik közül nyelvtudásukat kihasználva sokan mentek ki dolgozni német nyelvetterületre. Két-három éve (jellemzően 2005 óta) azonban egyre több, a fenti csoportokban nem sorolható, jellemzően fiatal magyar polgár megy ki, akik általában felsőfokú végzettségűek, de nem csak friss diplomások. Feltűnően sokan párban, családdal települnek át szinte bármelyik nyugat-európai országba (átlag feletti arányban Írországra), és céljukat általában abban jelölik meg, hogy „néhány évre pénzt gyűjteni” indultak. Az általuk betöltött társadalmi pozíciók a célországban lényegesen jobbakká például a Romániából kivándorlókénál, és valamivel kedvezőbbek a lengyelekénél is, bár sok esetben nem felelnek meg a saját végzettségüknek. Nagy részük vissza akar jönni, de persze nem tudni, hogy ezt évek múltán is így gondolják-e majd. A kutatók szerint a jelenség ösztársadalmi szinten még nem öltött aggasztó méreteket, a kivándorlás intenzitása lényegesen kisebb a többi hasonló országénál. Érdekes, hogy a folyamatot ellensúlyozza egy figyelemre méltó diplomás- „bevándorlás” Nyugat-Európából Magyarországra, pontosabban szinte kizárólag Budapestre és környékére. Ez a csoport feltűnően jól iskolázott, és valószínűleg igen sokat jelent gazdasági értelemben, de ők jellemzően nem magyar származásúak.

Az értelmiségiek kivándorlásáról nagyon kevés tanulmány készült, az egyetlen fellelhető a Századvég folyóirat 2006/3. számában találtam. Csanády Márton és Személyi László Brain drain — közelkép a diplomás magyarokról című dolgozata az agyelszívás jelenségét vizsgálja nemzetközi szervezetek adatbázisaira, valamint egy 2005 nyarán végzett internetes felmérés eredményeire alapozva. Ebből kiderül, hogy ha egy országban tíz százalékkal nő az agyelszívás, az azonnal 0,8 százalékkal alacsonyabb GDP-növekedéssel jár! A nemzetközi felmérés szerint Magyarország a középmezőnyben szerepel. Akad olyan balkáni ország — Macedónia —, ahol a diplomások csaknem harmada elment az utóbbi évtizedben, néhány keletre fekvő országból (Moldova, Ukrajna) pedig elenyésző az OECD-országokba történő agyelszívás. Az itthon született diplomások közül 1990-ben 115.707 felsőfokú végzettségű ember élt hazáján kívüli OECD-tagállamban, 2000-ben viszont már 124 ezer 426 (miközben a rendszerváltás után sokan hazajöttek, és a külföldön élő idősebbek közül nem mindenki érte meg a kétezredik életét). Az is kiderült, hogy a kivándorlók között magasabb a műszaki, a gazdasági és különösen a természettudományos végzettségűek aránya: minden négy

>>>

Amikor 1958. március 24-én Kádár János, az MSZMP akkori (s még több mint harminc évig) egyeduralgója fogadta az angol kommunista párt küldöttségét, és szembesülni kényszerült a Nagy Imre-perrel kapcsolatos aggodalmaikkal — sürgették a nyilvános tárgyalást, és annak fontosságát, hogy ismerje el bűnösségét Nagy Imre —, a KB első titkára csak annyit válaszolt: „Ha nem néznék a világkommunizmus érdekeit, Nagy Imre bandája már rég a föld alatt lenne.”

Az első forduló

A titkos per a Fő utcai bíróság és börtön elkülönített részében másfél hónappal korábban, február 5-én kezdődött a Legfelsőbb Bíróság Népbíró-sági Különtanácsa elnökének, az akkor ötvenhat éves Radó Zoltánnak a vezényletével. A vádlottakat — többségükben az 1956 novemberében a jugoszláv nagykövetségre menekülő és onnan a romániai Snagovba hurcolt

>>>

friss diplomás természettudósra jut egy kivándorló!

Hogy az egészségügyiek — a statisztika szerint — kisebb arányban távoztak, az egy másik fontos jelenségre hívja fel a figyelmet: ha kivándorol egy természettudós, azt az ország lakossága jóval kevésbé észleli és sínyli meg, mint amikor egy orvos vándorol ki. Az egészségügyben egy szakember hiánya ugyanis azonnal működési zavart okoz, pótlása sürgős feladatként jelentkezik, míg a természettudományban a kiesés csak hosszabb távon és áttételesen (például a gazdasági növekedésen, az ipari termelésen keresztül) hat az országra.

A tudósok által elvégzett internetes felmérésből kitűnt, hogy 2000 után a korábbiakhoz képest jóval többen mentek külföldre dolgozni — feltevé-sük szerint azért, mert az agyelszívás immár nemcsak a pályájuk elején álló fiatalokat, hanem a középgenerációt is érinti, így az itthon állásukból kiszorulókat és a kényszerűségből szerencsét próbálók rétegét. A kivándorlók indokai között első a hazai jövedelemmel való elégedetlenség, de sokan a jobb szakmai fejlődési lehetőséget, a magyar gazdaság rossz helyzetét és a magyar belpolitikai helyzetet is kivándorlásra ösztönző okként jelölték meg!

A válaszadók nagyobbik része többdiplomás ember volt, minden harmadik doktori fokozattal is rendelkezett. Többségük harminc év körüli vagy annál fiatalabb és független, de sokan házások, több mint harmaduknak gyermekük is van. A válaszok elemzéséből kiderül, hogy az ezredfordulón megjelent az agyelszívás új formája: a karrierkezdés lehetősége az országon kívül. És ez a forma jelentőssé vált a magyar tudáselit migrációjában. A külföldön dolgozó magyar értelmiségiek túlnyomó többsége továbbra is szorosan kötődik Magyarországhoz. Sok ismerősükkel tartják a kapcsolatot, és évente többször hazajönnek, de kevesebb mint a felük szeretne hazatérni.

A riporton dolgozva csörgött a telefonom. Egy barátom volt, ő (még) nem akar kivándorolni.

— Miről írsz? — kérdezte.

— Arról, hogy mi lesz az erdővel, ha eltűnnek belőle a tölgyfák.

— Hát mi lenne? Jó esetben telepítenek helyettük más, silányabb fajfajtaikat.

Lukács Csaba

Nagy Imre-csoport tagjait — 1957 márciusában letartóztatták, majd április 17-én bekötött szemmel Budapestre szállították, hogy a perre később hosszú hónapokig gyötörjék őket. A bíró által folytatott kihallgatásuk után azonban a tárgyalást — váratlan felsőbb ukázra — felfüggesztették s bizonytalan időre elnapolták.

A hatóságok a legegyszerűbb formákra sem tettek eleget. Az 1958. január 28-án kelt vádiratot sem a vádlottak, sem a kirendelt védők nem tanulmányozhatták időben — derül ki Nagy Imrének az '56-os Intézet kiadásában megjelent politikai életrajzából. Ráadásul Radó a nagy fejetlenségben 30-án napközben aláírt egy végzést, melyben ugyanaznap reggel 9-re tűzte ki a tárgyalást. Aztán észbe kapott, végül február 5-re jelölte ki a napot. Hajmeresztő kapkodás kezdődött a gépezetben, hogy ledolgozzák a túlságosan is hosszúra nyúlt várokozást. A vádlottak csak a tárgyalást megelőző napon konzultálhattak egy óra hosszat védőikkel, „bizalmasan” — a vizsgálótisztek jelenlétében.

A védők csak február 1-jén kapták meg a több ezer oldalas vádiratot, amelyet egy közös helyiségben egyszerű tanulmányozhattak, miközben lehallgatták őket, nehogy taktikázásba kezdjenek. Az egyik ügyvéd — a Magyar Országos Levéltárban őrzött jegyzőkönyv szerint — el is szólta magát: „Szegény Nagy Imre, ez benne van nyakig (...), úgy fogom beállítani, mint gyenge akaratú embert, akit sodortak az események.” Persze minden előre ki volt fundálva: az ügyvédek a tárgyalás végéig nem hagyhatták el az épületet, nehogy kiszivárognon valami. Számosan — derül ki az '56-os Intézet kutatásaiból — még a júniusi ítélet-hirdetés és kivégzés után is úgy hitték, Moszkvában zajlott a per, már ha volt egyáltalán... mert sokáig még ezt is bizonytalanság övezte. Talán épp a hitelesítése érdekében készült filmfelvétel, melynek részleteit mostanáig csupán a ZDF német tévétársaság tette közzé egyetlen alkalommal a per negyvenedik évfordulóján.

A tárgyalás előestéjén már világosan tudhatták a rendezők, mire is számíthatnak: Nagy Imre, tisztában lévén helyzetével, védőjével üzentte meg: „Ha a legsúlyosabb büntetést szabják ki, semmi körülmények között sem kívánok kegyelmet kérni.” A legfőbb ügyész helyettese többször is konzultált az ügyvédekkel, s Nagy Imre védője nem rejtette véka alá: védenice „obstruálni fogja a tárgyalást”. Ez az életrajzíró Rainer M. János történész szerint semmi mást sem jelentett, mint hogy a volt miniszterelnök nem hajlandó elfogadni a vizsgálat során végig sugallt magatartásmintát, s nem lehet megtörni. A zárt tárgyaláson meglepetésektől aligha kellett tartani, ám az ítélet funkcióinak szempontjából nem volt mindegy, miként viselkednek a vádlottak. Persze a „világmagyarozati” funkciót — ahogyan Rainer véli — maga a halálos ítélet is betölt-hette volna: az áruló, aki belülről emelt kezét a szocialista államrendre, végül elnyeri méltó büntetését. Azonban egy teljes tagadás álláspontjára helyezkedő, a vádakat elvi alapon visszautasító vádlottal a népnevelő üzenet nem teljes értékű, sőt visszajára fordulhat.

A látszatper, amely a résztvevők számára végül is halálosan komoly volt, reggel 9-kor kezdődött a katonai bíróság emeleti tárgyalótermében. A bíró zárt tárgyalást rendelt el, azonban

Tenyérükbe volt írva a sorsuk?

elmulasztotta közölni: a színpalak mögül — akárcsak a Rajk-perben — mindent magnóra rögzítenek, és a vádlottakat többször is felszólította, hangosabban beszéljenek, mert „rossz a hallása”. Szigorú koreográfia szerint zajlott minden: a vádlottakat „rendűségi” sorrendben hallgatták ki, így Nagy Imre volt az, aki valamennyi társa vallomását végigkísérhette. Erdemes felidézni a Radó mellett aszisztáló ülnökök, vagyis a derék „partatlan, laikus” népbírók neveit: Bíró Mihály, Fehér Kálmán, Lakatos Péterné (akinek férje a Köztársaság téri lincselés egyik áldozata), és egy igazi kakukktójás: Sulyán György hadbíró.

A Tökölön már 1956. november 3-án foglyul ejtett Maléter Pál vezérőrnagy, honvédelmi miniszter minden lehetőséget kihasznál az ellene emelt hamis vádak cáfolására. Szilágyi József első-sorban tanúságot kívánt tenni arról az ügyről és igazságról, amit számára az antisztalinista forradalom jelentett: a végső következtetéseket levonva helyezte magát a per „jelbeszédén” kívülre, s vádlott helyett vádlóként viselkedett. A volt miniszterelnök elsősorban a per törvénytelenességét akarta kimutatni, ezért ő a formákra is ügyelt: nyomot kívánt hagyni a történelem sodrában, s valójában az utókor számára fejtette ki mondanóját. Nagy Imréről akart tanúságot tenni — állítja Rainer — vagyis saját képét hagyományozni az utókorra. A pártyszerűség hangsúlyozása ráadásul teljes mértékben egybevágott indulatai mozgatórugójával, a bűnbak szerep rákényszerítése miatt érzett keserűséggel. Mert ahol bűnbak van, ott bűn is van, s ezt nem tudta elfogadni.

Ismétli magát a múlt

Meg volt írva sorsuk a tenyérükben, vagy a körülmények hatalma lett úrrá az események felett? — tudakoltam az évforduló ürügyén Zinner Tibor jogtörténész, egyetemi tanártól. A Legfelsőbb Bíróság tudományos kabinetjének vezetője mindenekelőtt leszögezte: mindaz, ami 1958. február elején a Nagy Imre és társai ügyben a Fő utcai tárgyalóteremben megkezdődött, mindaz, amit ebben az ügyészség és a bíróság képviselt, teljességgel független volt az igazságszolgáltatástól. 1957. december 21-én, az MSZMP KB zárt ülésén egyértelműen eldöntötték, „szabad folyást engednek a törvényes eljárásnak”, miután az ENSZ szeptemberi rendkívüli közgyűlése utánra időzített Nagy Imre-per — talán csak az időt húzván — már egyszer elhalasztották. Egyébként e formulát,

hogy szabad folyást engednek a törvénynek, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa írta mindig akkor, amidőn épp elutasította valaki kegyelmi kérvényét. A párt vezető testülete, élén Kádarral, ugyanazt a jól bevált gyakorlatot folytatta 1957-ben, mint Rákosi 1949-ben a Rajk-pernél: tudván tudva, hogy óriási lesz a nemzetközi és a hazai visszhang, a kollektív bűnössé tétel klasszikus gyakorlatát alkalmazta — vagyis azokat az elvtársait is kérés nélkül bevonta az ügy kulcsfontosságú előkészítésébe, akik döntő hányadának ahhoz semmi köze sem volt. Miután megszületett a párt-döntés, ezt már csupán a bíróság orrára kellett kötni. Mindez persze nem jelenti, hogy a bíróságot és ügyészséget ebben a drámában vállalt szerepéért valaha is fel lehet menteni, mert tettestársak voltak, de az alapvető döntést az MSZMP KB, illetve az őket ekképpen tájékoztató kádári vezetés hozta meg.

A per kezdetének napján ülésezni kényszerült az MSZMP politikai bizottsága, s a párnázott ajtó mögött arról is esett szó, hogy a moszkvai ukáz ismét megálljt parancsol a már megkezdett ügynek, illetve folytatásának. A lírai stílusú jegyzőkönyv szerint a PB — „figyelembe véve az utóbbi hónapokban bekövetkezett változásokat, valamint az SZKP elnöksége elvtársi véleményét — úgy látja, a magyarországi ellenforradalom fő bűnösének elítélését alá kell rendelni az egész emberiség, benne a magyar nép lét-, vagyis a béke kérdésének, a hidegháború frontja áttörésének. A PB véleménye: a per mostani lefolytatása ürrügyl szolgálhatna a tárgyalások elől kibúvót kereső imperialista vezető körök számára. Ezért a PB célszerűnek látja a pert — bizonyos kiegészítő indoklással — felfüggeszteni, illetve néhány hónapra elhalasztani.” Azaz jogtechnikai eszközökkel éltek, de úgy, hogy a pert bármikor, akár pár hónap múlva is zavartalanul folytatni lehessen — az eleve elképzelték szerint. Kádár február 14-én is összehívja a PB-t, ahol tájékoztatást ad a fejleményekről, és jelzi a sürgetőknek: nincs szó arról, hogy nem fogjuk eljuttatni oda az ügyet, ahová kell, hanem éppenséggel időlegesen tekintettel vagyunk a világkommunizmus érdekeire.

A drámai napon, 1957. december 21-én, amikor a központi vezetőség részéről ez a szabad utat biztosító javaslat megszületik, végzi be életét a Nagy Imre-per első halottja is, Losonczy Géza, mai ismereteink szerint mester-séges kényszeráplálás következtében.

Aztán 1958. április 24-én már ki is végzik Szilágyit, akit Vida Ferenc ítél halálra; ő júniusban mint az ellenállás régi, megbízható tagja veszi át a stafétabotot a tavasszal infarktust kapott Radótól, s késlekedés nélkül adja hóhérré Nagy Imréket. Szilágyi József volt tehát időrendben a Nagy Imre-per második áldozata — ő kérte számon a bíróságon az első tárgyalási fordulón Losonczy távollétét is...

Elérkezik a májusi moszkvai szovjet —magyar tárgyalás. 24-én Hruscsov Andropov jelenlétében fogadja Kádárt, aki akkor és ott kap szabad kezet. A küldöttség hazatérte után a leányfalui párttűdülőben rántják össze a vezérkart, s döntenek a végleges (halálos) forgatókönyvről. Ott születik meg a határozat: június 9-én az ügyet újra sínre kell tenni. Ekkor valamennyi védőt beköltöztetik a Gyorskocsi utcába, míg június 15-én ki nem hirdeti Vida az ítéleteket. Másnap hajnalban Nagy Imrét, Malétert és Gimes Miklós újságírókat is bitófára húzzák.

Ekkor már nem kötötte Kádárt a május elején Budapestre látogató Gomul-kának adott ígérete — vagyis hogy ha lesz is per, halálos ítéletek semmiképp sem születnek majd. „Kádár politikus volt — mondja Zinner Tibor jogtörténész — Nagy Imre halála fontosabb volt számára, mint az adott szó becsülete. Magyar belügynek tekintette az egészet.” Hogy végül is kinek a kezéhez tapad vér a Nagy Imre-per által? Zinner szerint az ügyet Kádár bízta, ő tárgyalat végig mindenkiel mindent, s mániákus kényszer üzte, hogy addig nem nyugszik, míg Nagy Imrét a túlvilágon nem tudja — ez az 1989-ben a KB ülésén félig öntudatlanul elrebegett beszédéből is egyértelműen kiviláglik.

Kádár halálos rögeszméje

Hogy Nagy Imre halálos ítéletét hol és mikor írták alá? Nem Moszkvában, ott csak hozzájárultak meghozatalához, amikor 1957 augusztusában-szeptemberében Biszku Béla belügyminiszter személyesen vitte el az ORFK politikai nyomozó főosztályán összeállított vádiratot, hogy referáljon Andropovnak, Rudenkónak, s a követendő taktikai lépésekről fogadjon el megszívlelendő tanácsokat. A szovjetek azonban már ekkor is lassúbb tempót, sőt halasztást kértek: a tárgyalást tehát az 1957 októberi moszkvai kommunista világtalálkozó utánra halasztották. De gyakorlatilag már ott és akkor, az orosz intelmeket szem előtt tartva pont került a Nagy Imre-perre — ahogyan ez a Jelcin-dossziéból is kiolvasható. A nemzetközi következmények ugyanúgy nem érdekelték a szovjeteket, mint az '56-os forradalom leverésekor vagy a Mindszenty-per idején. Magyarország egy világbirodalom része volt, amelynek nem volt ellenére Nagy Imre és társai kivégzése, sőt jövőbeni önös érdekeit szolgálták ezzel. Jelez-hette a világnak és a magyar közvéleménynek: így végzi mindenki, aki kezet emel a rendszerre.

Kádárnak a per valóságos rögeszméjévé vált, igyekezett magát a leg-szélesebb testülettel, a KB-vel fedezni. Hogy miért volt rá szüksége, azt soha nem tudta szavakba önteni. Már 1958 februárjában azt bizonygatta: „Ben-nünket az eljárásban nem a személyes bosszú, hanem a magyar nép érdeke vezet.”

Kurcz Béla
(Magyar Hírlap)

AUSZTRÁLIAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

Nth.Fitzroyi Gyülekezet

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház

121. St. Georges Road, North Fitzroy Vic. 3068
szolgálati

A victoriái kerület lelkipásztora Dézsi Csaba

Lelkészi hivatal: 121 St. Georges Road, North Fitzroy

Postacímünk: P.O. Box 1187 North Fitzroy, 3068

Az Egyház honlapjának címe:

www.hungarianreformedchurch.com

E-mail: dezsi@tpg.com.au

Telefon: (03) 9481-0771

Mobile: 0414-992-653 (Dézsi Csaba lelkész)

9439-8300 (Csutoros Csaba főgondnok)

MELBOURNE (VIC)

2008. február 24-én vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET

a Magyar Templomban

121 St. Georges Rd. North Fitzroy.

Igét hirdet: Dézsi Csaba

(112-es villamos a Collins St.-ről, 20-ik megálló)

12 órakor ebéd a Bocskai nagyteremben

2 órától klubélet.

Minden kedden déli 12 órától Bibliára

a Bocskai nagyteremben, 123 St. Georges Rd. Nth. Fitzroy.

SYDNEY STRATHFIELD (NSW)

2008. február 24-én, vasárnap de. 11.30 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Péterffy Kund

Carrington Ave. Uniting Church

DEAN PARK

2008. február 25-én, hétfőn du. 2 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Péterffy Kund

Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd

ADELAIDE (SA)

2008. február 24-én, vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET — Igét hirdet: Szabó Attila

az Unley Uniting Churchben (Unley St. és Edmund Ave. sarok)

Minden csütörtökön du. 2.30-kor BIBLIAÓRA

BRISBANE (QLD)

Minden vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET

a marsdeni Magyar Házban, 150 Fourth Avenue, Marsden

Igét hirdet Kovács Lőrinc

Minden hónap negyedik vasárnapján du. 2 órakor

ISTENTISZTELET

a St. Paul's templomban St. Paul's Terrace, Brisbane

Igét hirdet Kovács Lőrinc

GOLD COAST — ROBINA

Minden hónap harmadik vasárnapján du. 2 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet Kovács Lőrinc

Cottesloe Drive és University Dr. sarok.

A Brisbane-i és a Gold Coast-i (Robina) istentisztelet alatt magyar nyelvű játszócsoporthoz gyermekeink számára. Meséken, dalokon, irányított játékokon keresztül bővíthetjük gyermekeink szókincsét. Ezen alkalmakra szeretettel várunk mindenkit vallási megkülönböztetés nélkül.

Szülők, nagyszülők figyelmébe!

Jelentkezés a konfirmációs oktatásra

Február 24-től megindul az ez évi konfirmációs oktatás

a Nth. Fitzroy-i Magyar Templom lelkészirodájában.

Kérjük az érintett szülőket, keresztszülőket, hogy

fiataljaikkal keressék meg Dézsi Csaba lelkészt a

vasárnapi istentiszteletek után vagy hívják

a 9481-0771 vagy 0414-992-653 telefonszámon.

REFORMÁTUS SZEMLE

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház fizetett melléklete és kiadása

Felelős szerkesztők: C. és J. Csutoros

Postai címünk: P. O. Box 1187, North Fitzroy VIC. 3068

Telefon: (03) 9439-8300 — (03) 9481-0771

JUHÁSZ LÁSZLÓ

Magyarnak lenni kiváltság, szent örökség, igazi küldetés...

Február 1-jén, de. 11 órakor búcsúzott Juhász Mihály Lászlótól családja, egyháza, Melbourne magyar közössége a Nth. Fitzroy-i Magyar Református Templomban. A mindnyájunk által szeretett és tisztelt Laci bácsi Szolnokon született 1909. március 20-án. Katonai pályára lépve elvégzi a Ludovika Akadémiát. Szeretett szülőföldjét 1944 végén hagyja el, mint folyamór kapitány.

1949 végén érkezett Ausztráliába és kikerkezése óta vezetője és mindenben pártfogója volt az emigrációs magyarságnak. Mindenütt jelen volt, ahol magyar ügyet lehetett szolgálni. Presbitere volt az 1949-ben elindult gyülekezetünknek.

A vigasztalás ígétjét Dézsi Csaba végezte: „Ama nemes harcot megharcoltam, Futásomat elvégeztem, Hitémet megtartottam.”

Gyászolják: leánya Hajdu Jutka, veje Hajdu József, unokái Christina és Erika, gyülekezete, széles baráti köre.

Laci bátyánk, emléked, szeretett hazáért, nemzetünkért végzett munkásságod velünk marad. Nyugodj békében.

Cs. Cs.

A MAGYAR NYELVSKOLA

örömmel várja a magyar nyelv iránt érdeklődő gyermekeket és felnőtteket

a

BOCSKAI KOMPLEX

épületében

123 St. Georges Rd.

Nth. Fitzroy

péntek este 6.30-tól 8.15-ig.

A gyerekekkel általános

iskolai kortól a Year 12

középiskolás korig

foglalkozunk.

További információt ad

Dézsi Csaba telefonon:

9481-0771 vagy

mobile 0414-992-653

Juhász Jutka beszédet mond édesapja temetésén

Unokája, Hajdu Erika hárfázik a temetésen

MAGYAR ISKOLA
MINDEN PÉNTEK ESTE
6.30 to 8.15 ig
A BOCSKAI
kis teremben
123 St. Georges Rd. Nth. Fitzroy
112-es villamos a Collins St.rol

Kolumbusz kalauza

Hunyadi Mátyás királlyá választásának ötszázötvenedik évfordulóját nem köszönti naprakészen a hivatalos Magyarország

A Rákos mezei országgyűlésre érkező köznemesek – a főurak és a főpapok beleegyezésével – 1458. január 24-én, ötszázötven évvel ezelőtt a Duna jegén királlyá kiáltották Hunyadi János árváját, a még félig gyermek Mátyást, akiről korábban is sejtették a Hunyadi-házban megforduló egyházi és világi nagyságok, hogy jelentős szerepre hivatott. Harminckét esztendei regnálását sokan dicsérték, még többen bírálták, élteben, holtában egyaránt. A nyomorúság időszakában azonban mindenki reá tekintett, Zrínyi Miklóstól Berzsenyi Dánielig.

Január 24-től május 18-ig: A Mediciék fénykora – Élet és művészet a reneszánsz Firenzében (Szépművészeti Múzeum)

Január 24-től december 31-ig: Mátyás király és a reneszánsz Visegrádon (Mátyás Király Múzeum, Visegrád)

Február 15–17.: Gyulai reneszánsz karnevál (gyulai várkert és belváros)

Február 19–22.: Humanizmus és reneszánsz Mátyás király korában – nemzetközi konferencia (Budapesti Olasz Kultúrintézet)

Február 22–24.: Vivat Rex! – könyvművészet (Amaryllis Társaság)

Március 14-től június 14-ig: Csillag a holló árnyékában – Vitéz János és a humanizmus Magyarországon (Országos Széchényi Könyvtár, Budapest)

Március 21-től július 5-ig: Hunyadi Mátyás, a király – Hagyomány és megújulás a magyar királyi udvarban (Budapesti Történeti Múzeum)

Március 24–25.: A böjti játékoktól az öntözködésig – A tojásdíszítés reneszánsz motívumai (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Március 25-től június 30-ig: Beatrix hozománya – Az itáliai majolikaművészet és Mátyás király udvara (Iparművészeti Múzeum, Budapest)

Március 28-tól június 20-ig: Mátyás király öröksége a gótikától a barokkig – Reneszánsz művészet a XVI–XVIII. században (Magyar Nemzeti Galéria, Budapest)

Április 1-jétől július 31-ig: Reneszánsz látványtár (Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest)

Április 6.: Történelmi királyséta a fővárosban (a Budapesti Művelődési Központ szervezésében)

Április 12–13.: Országos táncszínházalkotó és kirakodóverseny (Táncszínház Egyesület, Budapest)

Április 24-től június 30-ig: Reneszánsz bor, reneszánsz élet, tokaji reneszánsz (Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Budapest)

Május 1-jétől augusztus 30-ig: „Itt járt Mátyás király” – Legkedvesebb Mátyás-mesém (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Május 10-től október 5-ig: A Nagytényi Kastélymúzeum programjai

Május 11–12.: Pünkösdi játékok (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Május 20–24.: Mátyás király – Magyarország a reneszánsz hajnalán (konferencia, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest)

Május 21–25.: A Bibliotheca Corvinaaz európai könyvtörténetben (Országos Széchényi Könyvtár, Budapest)

Május 27–29.: „Adj király katonát...” – Játszók hete (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Május 30.: Falusi olimpia – Régi sportjátékok reneszánsza (Szabadtéri

Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Június 1.: Kortárs művészeti kiállítás (Múcsarnok, Budapest)

Június 12–15.: Nation and Fashion (Múcsarnok, Budapest)

Június 14-től szeptember 30-ig: Babaház – Saját készítésű vagy családban őrzött babaházak, babaszobák kiállítása (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Június 20-tól november 20-ig: Az energiafogyasztás reneszánsza (vidéki városok és Budapest)

Június 27-től augusztus 10-ig: Gyulai ösztönművészeti fesztivál és Shakespeare-fesztivál (Gyulai Várszínház)

Július 7. és augusztus 28. között: Harmonia Albensis – koncertek (Székesfehérvár, belvárosi templomok)

Július 11–13.: Visegrádi nemzetközi palotajátékok

Július 12-től október 18-ig: Reneszánsz élményház (Ozori Pipo-vár, Ozora)

Augusztus 8-tól november 9-ig: Reneszánsz a fáraók Egyiptomában (Szépművészeti Múzeum, Budapest)

Augusztus 15–20.: XIII. királyi napok – Nemzetközi néptáncfesztivál (Székesfehérvár)

Augusztus 16.: Termőföldünnep – Elfeledett kultúrnövények és régi masinák reneszánsza (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Augusztus 22–24.: Arcus temporum – Pannonhalmi művészeti fesztivál

Szeptember 1-jétől november 10-ig: Új reneszánsz, 2008 (Országos Széchényi Könyvtár, Budapest)

Szeptember 7–8.: Szüreti sokadalom – A magyar szőlő- és borfajták reneszánsza (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Szeptember 15-től december 31-ig: A neoreneszánsz építészet Budapesten (Budapest Főváros Levéltára)

Október 1-jétől december 31-ig: Játék, szórakozás és sport a XX. századi magyar falun (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Október 5.: Tanyanap–Hagyományos háziállatok reneszánsza (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Október 10–19.: Budapesti őszi fesztivál – Reneszánszra hangolva

Október 15.: A játék szerepe a nevelésben, interaktivitás és játék a múzeumpedagógiában (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

November 8–9.: Szent Márton újborfesztivál és libator – Az evés-ivás, lakmározás reneszánsza (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

November 13–24.: Mecénás hét (Múcsarnok, Budapest)

November 14.: Játék és szórakozás a XX. századi falun – konferencia (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

December 6.: „Van zsákokban minden jó...” – A mese és a játék mint ajándék (Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre)

Politikusnak, költőnek, tudósnak, katonának, nagyúrnak és parasztnak egyaránt létfontosságú volt arról a humanista fejedelemről és gondolkodó hadvezérről beszélni, akinek a neve a sziklaszilárd nemzeti önállóság és az igazságosság szimbóluma lett. Születésének ötszázadik évfordulójára már

évekkel korábban készültek a hazai szellemi műhelyek – mintha megérezték volna, hogy a jubileumi esztendő, 1943-at nem sokan érik meg közülük. A Lukinich Imre szerkesztésében a

Franklin Társulatnál megjelent két-kötetes emlékkönyvbe úgyszólván mindent belevettek, amit Mátyás királyról és koráról tudományos komolysággal állítani lehetett. Az első kötet előszavát gróf Teleki Pál írta, a miniszterelnök, a második kötetét Hóman Bálint, a történetíró-kultusz-miniszter. Teleki a felelősség súlyát érző királyt méltatta, aki mesterien jártas volt a forrásban lévő Európa politikai játékaiban, a megbízhatatlan emberek kezelésében, majd „a sorsában magyar: elhagyott” államférfit siratta. Hóman Bálint az újkori nemzeti öntudat első tudatos hordozóját ünnepelte, Mátyás király történelmi jelentőségét Szent Istvánéhoz mérte. Történelmünknek voltak Hunyadi Mátyásnál politikai sikerek tekintetében szerencsésebb szereplői, írta Hóman. De Szent István kivételével egy sincs közöttük, aki két korszak határmezsgyéjén oly fontos szerepet töltött volna be, mint ő.

A kommunista diktatúra idején aztán oly szakszerűen besározott Hóman a Mátyás személye és regnálása köré tornyosuló több évszázados vádakait sorra vette. Hogy kárhoztatták apai örökségének elherdálása, a törökkérdés elhanyagolása miatt, hogy szeméretet: nem alkotott maradandót, a halála után bekövetkező összeomlás útját egyengette... – majd higgadtan, tárgyilagosan és tömören egytől egyig megcáfolta őket. Az az eljárás merőben történelmietlen, amely más korok és más világszemléletek nézőpontjából ítélkezik – olvasni a pompás kiadvány második kötetének élén. Egy jelentős történelmi személyiséget a maga korában, a saját környezetében kell mérlegelni. Ezzel a módszerrel vizsgálva Mátyás korszerűsége és sokoldalúsága nyilvánvaló... A magyar függetlenség jelképe ő.

Az 1940-es emlékkönyvet – tudatosan vagy tanítványi félöntudattal – későbbi nyomorúságos időszakok Mátyásra emlékező szellemi emberei is szívesen használták. Tehették, a XV. századi Magyarországgal és Európával foglalkozó kutatóknak a XX. század utolsó harmadában legfeljebb árnyalni s nem átrajzolni kellett azt a képet, amelyet elődeik e korról közreadtak. Hunyadi Mátyás halálának ötszázadik évfordulóján, 1990-ben egyébként is mással volt elfoglalva a hazai értelmiség, nem a nagy király értékelésével és népszerűsítésével. Ma már persze tudjuk, hogy milyen mulasztás volt ez abban az időszakban, amelyek a polgára legalább akkora változásokat élt át, mint a középkort háta mögött hagyó s az újkor felé igyekvő homonovus. Kimagasló egyéniségeknek híján levő társadalmunk a rendkívüli terveket szövő, de magára hagyott, a politikai szükségszerűséggel mindig számoló, országát elégséges külpolitikai biztosíték nélkül soha nem veszélyeztető uralkodóban eszményképét találhatta volna. De a maguk szerény, még az 1940-es évek világháborúba ájult magyarságánál is jóval szerényebb lehetőségei között történéseink és könyvkiadaink tették a dolgukat 1990-ben is.

Utólag kézbe véve a tizenhét évvel ezelőtti kiadványokat, meghökkentő s tanulságos is szembesülni azzal, hogy melyik Mátyást ajánlják az olvasó figyelmébe ezek a tanulmánykötetek. Azt, akinek a „szorgalmassága végtelen”, „bátorsága győzhetetlen”, „vigyázása megcsalhatatlan”. Akinél „a szerencse pórázon járt, és azt cselekedte véle, amit akart”. Zrínyi Miklós, az ifjabb írta e sorokat Mátyás királyról, az a tragikusan nagyszerű történelmi személyiség, aki alkalmanként kritikával is illette a dinasztikus származás és rokonság nélküli nemesemberből lett uralkodót. „Megválasztása áldás volt a nemzetre – írta Zrínyi Antonio Bonfini latin nyelvű magyar történetét olvasván. – Az isteni gondviselés nyilvánult meg benne... Megmutatkozott ez nyomban trónra lépése után. Amilyen serény vitézséggel forgatta fegyverét, ugyanolyan eszélyességgel használta a tárgyalás, a kegyelem, a megnyerés eszközeit... Erős nemzet hős katonakirálya volt.”

A másik forrás, amelyhez a kilencvenes évek kutatói szívesen fordultak, ha Hunyadi Mátyást tüzetesebben akarták szemügyre venni, a Zrínyi Miklósnál sokkal kevésbé ismert Fessler Ignác írása. A kapucinus szerzetesből oroszországi evangélikus püspökké lett Fessler, aki sziléziai magányában tömredekregiurat tanulmányozhatott Mátyás ottani dolgairól, „rejtélyes és kiismerhetetlen embernek” tartotta a magyar uralkodót. Csak amikor kényyszerhelyzetbe került, akkor hajolt meg „a körülmények hatalma és saját dicsvágyának ösztönzése előtt”. „Olyan uralkodó volt, aki teljesen a saját erejéből tervez, cselekszik és kormányoz” – írta Mátyás kétkelű rajongója. A legújabb kori Mátyás-kép megkomponálásához azonban nem Fessler dolgozata, hanem Teleki Józsefnek, az Akadémia legelső elnökének elképesztően nagy kutatómunkán alapuló, többkötetes Mátyás-könyve szolgált fundamentumként. Teleki József nagy érdeme, hogy Mátyás király külpolitikájának fő mozgatórugóit mutatja meg, mai gondolkodásunk számára is hitelt érdemlően. Élethosszig sajnó sebet ütött az ifjú király lelkében, állítja Teleki, hogy évekig nem tudták megkoronázni, mert III. Frigyes császár magánál tartotta a Szent Koronát. Márpedig „a nemzet gondolkodása a királyi hatalom érvényességét kizárólag erre építi”.

Az 1458. január 24-én királlyá kiáltott Hunyadi Mátyás két héttel e nagy esemény után tért haza Magyarországra, és február 14-én foglalta el a trónt. A koronázási szertartást azonban csak hat év múltán, 1464 tavaszán rendezhették meg Székesfehérváron. Akkor is olyan szerződés árán, amely szabadon hagyta a magyar királyi trónhoz vezető utat Frigyes és utódai számára. Ezzel a „paktummal” senki sem volt elégedett. Mondják, Mátyás soha nem beszélt arról a cikkelyéről, amely úgy rendelkezett, hogy ha utód nélkül hal meg, a magyar korona visszakerül a Habsburg uralkodói családnak. A magukat kárvalottnak tartó idegenek pedig, elsőként a Habsburgok, de a lengyel Jagellók is, szinte azonnal ellenségesen léptek fel az ifjú magyar királlyal szemben. A velük való viszály, amelybe olykor, bizony, a Vatikán is belekavart, Mátyás törökkel szembeni politikáját is megszabta. A reápolitikus magyar uralkodó ugyanis tudatában volt annak, hogy Magyarország ereje önmagában nem elegendő ahhoz, hogy döntő csapást mérjen a szultánra, ehhez „az egész kereszténységnek szükséges felkelni”. A külföldi „segedelem” azonban sorozatosan elmaradt, a Szentszék érdemi válasz nélkül hagyta Mátyás azon leveleit is, amelyekben a kedvező lehetőségekről – például a nagy hatalmú Mohamed

halála után örökösei közt kirobbant ellentétről – tudósította a pápát.

A humanista fejedelem, aki a tett és a tudás minden erejét egyesíteni kívánta uralkodói gyakorlatában, a gondolkodó katona, aki filozófiai disputát hallgatott, könyvet olvasott a fegyvercsörgés szüneteiben, nem kockáztatott szeretett népe kárára, a győzelem esélye nélkül. Mindig is voltak Hunyadi Mátyásnak olyan méltatói, akik fő helyre tették a róla szóló értekezésekben, hogy mit tartott a háborúról az a férfiú, aki mindössze negyvenhét évre kiszabott életének nagyobb részét harcmezőkn, katonai táborokban töltötte: „Mi egyáltalán nem kívánjuk a háborút. Mégsem tudjuk visszautasítani. Ezt népünk becsülete, azt jogaink sérelme, amazzal pedig rosszakaróink szándéka akarja” – mondta. A rosszakarat egyébként – ezt sem árt megjegyeznie hipermodern korunk emberének – a humanisták felfogása szerint egyenlő volt az ember telenséggel.

Annak, aki az igazságos Mátyást, a múzsák barátját, a fennkölt humanista szellemet szeretné megismerni királlyá választásának ötszázötvenedik évfordulóján, az anekdotákat, mondákat kedvelő könyvbarát korokig kell visszamennie. Az 1990-es évek kutatóit ugyanis – mai szóhasználattal élve – inkább a „kül- és belpolitikus” Hunyadi Mátyás, az újkori államigazgatási szervezetek kezdeményezője foglalkoztatta. Pedig volna mit tanulnunk a „kulturpolitikustól” is. Az építetötől, akinek az eszménye az az arány és az az összhang volt, amelyben „a kő szellemé finomult”. Aki a Dunán átvezető márványhidról töprengett, aki a kertet, a zöld természetet olyan életszükségletnek tekintette, amely erőt ad az embernek. Aki csak szellemes társaságban érezte igazán jól magát, és akinek az olvasmányai irányító erővel avatkoztak bele az elhatározásaiba. Aki kitűnően ismerte a klasszikusokat, de Szent Jeromos és Szent Ágoston műveit is szívesen lapozgatta. A Szent Ágoston-i Tévedéseket különösen. És ma sem feledkezhetünk meg arról a Mátyás királyról, aki a világ legnagyobb egységét szerette volna megalapítani Budán – negyven ezer tanuló kapjon elhelyezést benne, így tervezett. A könyvtáralapítóról, -gyűjtőről, a királyi székhelyén, az első magyarországi nyomdában egyházi szertartás- és törvénykönyvet megrendelő uralkodóról, úgy tűnik, fogunk még hallani ebben a reneszánsz éveként meghirdetett esztendőben. A nemzetközi tudományos érdeklődés is arra sarkallja hazánkat, hogy a Mátyás királyunk nevét világszerte ismertté tevő Corvin-kódexekkel határainkon belül a lehető legközeltekintőbben foglalkozzék.

A Hunyadi Mátyás személyiségével kapcsolatos legjellemzőbb anekdotákat azonban, amelyek nemcsak a szaktudósok körében, de a közemberek széles tömegeiben is felejthetlenné tehetnék a király alakját, a médiának kellene felelevenítenie. Ezeknek az életteli történeteknek az ismerete nélkül ugyanis aligha alkothat fogalmat róla az ötszázötven évvel ezelőtt királlyá választott uralkodó mai népe, hogy valójában ki volt Mátyás király. A név szerint is ismert, itáliai és magyar szerzők által jegyzett és a névtelenség homályában megmaradt mesemondók tengernyi történettel szolgáltak Hunyadi Mátyással kapcsolatban.

(Folytatjuk)

Mi a Tevékenységi Kimutató? (Activity Statement)

Ha dolgozó korban van és Centrelink fizetségben részesül, bizonyos tevékenységet kell végeznie, ha azt szeretné, hogy a fizetség ne szűnjön meg.

A tevékenységet, amit végezni kell az ön körülményei szabják meg, ezek a Tevékenységi Szerződésben (Activity Statement) vannak lefektetve.

A Tevékenységi Kimutató a Centrelink és ön, vagy az önnek kirendelt Munkügyi Hivatal között kötött szerződést jelenti, ahol minden tevékenység, aminek minden két hétben eleget kell tenni, fel van tüntetve az ön és a Centrelink közötti megegyezésben, mint például munkakeresés, vagy egyéb olyan tevékenység amely növeli a munkavállalás esélyét. Ha körülményei megváltoznak, az elvárt tevékenységek is megváltozhatnak.

solhatja.

Annak érdekében, hogy a Tevékenységi Kimutató az ön igényeinek megfelelően, a Centrelink az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- végzettség, képzettség, gyakorlat, kor
- a 'Job Capacity' felmérés eredménye –amennyiben ezt végeztek, és
- helyi munkapiac körülmények.

Munkakeresők egyéb szempontokat is javasolhatnak, mint például önkéntes munka, s amennyiben a Centrelink ezt megfelelőnek találja, ez mint tevékenység szerepelhet a Tevékenységi Kimutatóban.

További felvilágosításért hívja a Centrelink többnyelvű telefonszámát: 13 12 02

KRÓNIKA

óra munka ment ebbe bele, de büszkén mondhatjuk, hogy a sok munkának meg is volt az eredménye.

A főszerzői az „Erdélyi kincse” kiállításnak a **Bálint és Szegedi házaspárok**, valamint **Kismartoni Tünde és Bácsi Marika** voltak.

A kiállított tárgyak a Szövetség tagjainak vagy barátoknak saját készítményeként vagy gyűjteményük anyagából lett összeállítva.

Véleményünk szerint a nagylelkűen rendelkezésünkre bocsátott és kiállított anyag a földteke déli részén a legnagyobb és legszebb erdélyi népművészet gyöngyeinek bemutatója volt.

Az „Erdélyi kincsei” mellett mint erről már korábban beszámoltunk, anyaországi, erdélyi és itt élő magyar

Segíts, hogy segíthessünk!
Ne hagyj elveszni Erdélyt, Istennünk!

Pelle Lajos

12–12.30 óra között a 31-es adóállomáson a Parlament épületét, Rimaszombatot mutatja be, ismerteti Fesztetits György életét és a Zene arcaiból mutat be részleteket.

Érdeklődni lehet a 9690-3781 telefonszámon.

S. K.

MAGYAR MAGAZIN TV

Melbourne

Az Ausztráliai Magyar Magazin Televízió február 21-én, csütörtökön déli

Alább felsoroljuk a szerződésben esetlegesen megnevezett tevékenységeket:

- angol nyelv beszéd, írás olvasás tanulása
- munkakeresés • szakmai képzés
- fizetett munkagyakorlat
- részvétel munkapiaci programban
- részvétel a 'Work for the Dole' programban
- részvétel a szakmai rehabilitációs programban

A Centrelink fizetséget csak akkor kaphatja meg ha a Tevékenységi Kimutatóban felsorolt minden tevékenységnek eleget tesz. Amennyiben az előírt tevékenységet elfogadható ok nélkül nem végzi el, ezt a Tevékenységi Kimutatóban feljegyzik és ez a Centrelink fizetségét hátrányosan befolyá-

ERDÉLYI SZÖVETSÉG

Melbourne

Mindig történik valami, a szerezcsen előkerül, előmászik valahonnan. Így történt, hogy a Hungarofest kiállításának a kis részvét vállalásából főszerzői munka lett.

Kezdetben az volt az elgondolás, hogy kiállítjuk az 1848–49-es szabadságharc 160.évfordulójáról tulajdonunkban levő anyagot és csinálunk ehhez egy kis erdélyi bemutatót kiegészítőül. Aztán gyűjteni kezdtük az erdélyi anyagot és annyi gyönyörű dolog került elő a tagok és barátaink gyűjteményéből és annyira változatos volt az anyag, hogy úgy döntöttünk, muszáj lesz mindent kiállítani, meg kell mindent osztani az itt élő magyarsággal, hogy ismerjék meg Erdély kincseit.

Ez mind szép és jó, de avval senki sem számolt, hogy mennyi munka és odaadás kell majd az anyag kiállításához. Barátok között is több száz

művészek festményeinek és fotóinak adott helyet a Központ Ifjúsági terme, **Mrena Terike** pedig a népművészet és kézimunka kiállítást állította össze és mutatta be. Köszönet mindenkinek a rengeteg munkáért. Túl sok nevet kellene felsorolni ahhoz, hogy mindenkit megemlítsünk.

A Szövetség következő nagy rendezvénye a március 2.-án tartandó Erdélyi Piknik a Központ árnyékos Templomligetében. Ez a rendezvény több mint húsz éves hagyománynak örvend. Mint eddig mindig, gondoskodni fogunk a jó időről, a hagyományos erdélyi vendéglátásról, finom falatokról — beleértve a széki lángost is. Kérjük, hogy piknik felszerelést, evészközeiket és jókedvüket hozzák magukkal. Sütemény adományokat szívesen fogadunk.

Szeretettel várjuk Melbourne és Geelong magyarságát a rendezvényre, melynek bevétele Erdély magyarságát és az itteni ifjúsági szervezeteket fogja támogatni.

SOMOGYI SÁNDOR
KITÜNTETÉSE

Gold Coast

A Gold Coasti Magyar Egyesületek, a Nyugdíjas Klub és a Magyar Association büszkék elnökökre, **Somogyi Sándorra**, aki átvette megérdemelt kitüntetését Queensland államától, a magyar egyesületek érdekében végzett kiemelkedő közösségi munkájáért. További eredményes munkát kívánunk.

B. M.

MEGHÍVÓ

Az Ausztráliai Erdélyi Magyar Szövetség szeretettel várja

önt kedves családjával és barátaival együtt

2008 március 2-án 12 órától

a Magyar Központ Templom-ligetében

(760 Boronia Rd. Wantirna)

2008 első

PIKNIKÉRE

A lehető legkellemesebb időjárás garantálva.

Kiránduló felszerelését hozza magával,

ételről és italról szövetségünk gondoskodik.

SZÉKI LÁNGOSUNK MINDENKI KEDVENCE.

**A piknik tiszta bevétele Erdély magyarjait segíti
SEGÍTS, HOGY SEGÍTHESSÜNK!**

**PAPP LÁSZLÓ
PRIVÁT NYOMOZÓIRODA**

Brisbaneben

Hívjon a (07) 3831-9930

vagy a 0448-951-535 számon.

E-mail: Laszlo123@bigpond.com

SPORT

PEKINGBEN EGY ARANYAT SEM NYERÜNK?

Az elmúlt hét egyik jelentős társadalmi eseménye a rablógyilkos tinédzserek, általában a fiatalok bűnözés eldurvulása. Idős férfiak ölték a tinédzserek a Heves Megyei Online beszámolója szerint. Az előállított három tinédzserkorú gyanúsított 15, 16 és 17 éves fiúk. Másik ügyben újabb bűncselekménnyel gyanúsították meg azt a fiút, akit tavaly novemberben elítéltek egy magyarcsanádi lány megöléséért. Előbb tizenöt év szabadságvesztésre ítélték a magyarcsanádi Pénzes Henrietta aljas indokból, különös kegyetlenséggel elkövetett megöléséért (felgyújtotta), valamint erőszakos közömbösítés és kifosztás bűntette miatt. Most egy zárkatársa jelentette fel, mert állítólag fajtalanokodásra kényszerítette.

Mindennapos esetek a kérelmek, amikor fiatalok megszünnének hasonló korúakat vagy idős embereket. Ezek jellegzetes esetek s a bűnelkövetők profilja tipizálható. A magyar társadalom közbiztonsági szempontból nagyon sokat romlott. A nevelés, művelődés, közösségi élet intézményesen és intellektuálisan is nagyot esett.

A romlás virágai

A visszaesés számos okának, illetve a tapasztalt vagy a várható következményeinek tárgyalása nagy vitákat vált ki. Már azon a szinten, nyilvánosságban, ahol felismerik és hajlandók is beszélni róla. A visszaesés számos körülménye együttesen jelenik meg például a sportteljesítményeink visszaesésében. E téma egy ideje lapang a közvélemény különböző szintjein, még pedig azzal a felvetéssel, hogy vajon mit nyernek a magyarok a pekingi olimpián?

Szűkebb szakmai körben ugyanis felvetődött, hogy elképzelhető, most esik meg első ízben, amikor nem lesz magyar aranyérem, talán ezüst sem. Mi táplálja az ilyen elképesztő pesszimista véleményeket?

Először is a pekingi olimpiai felkészülés nemzetközi szintű, elképesztő tudományos igényessége, annak az igényességnek anyagi vonzata. Edzők és sportorvosok mondják, hogy az egy versenyzőre vetített felkészítési költségek az elmúlt két olimpiához képest mintegy megháromszorozódtak. Ez a növekedés ráadásul olyan országokban alakult így, ahol a népesség demográfiai helyzetéből adódóan a kiválasztódás jó, egy kiemelkedő képességű versenyzőre milliós számú, jó adottságú fiatal jut. E téren Magyarország már a leghátrányosabb helyzetű népeiségek között van. Egyesek szerint a normális korfájú, 3-4 milliós lakosságú országok biológiai kiválasztódási adottságai szintjén vagyunk azzal, hogy a sportolási lehetőségek viszont nagyságrendekkel jobbakként nálunk.

A GDP és a sportteljesítmény is esik?

Az index.hu veti fel, hogy Magyarország az elmúlt három olimpián már kiszorult a tíz legeredményesebb nemzetből, de ha a feltételeket nézzük, már az is szenzáció, hogy képes lépést tartani a világgal. Az idei olimpián Kína minden eddiginél komolyabb tényező lesz, negyven aranyat simán nyerhet, ami kihatással lesz a magyar szereplésre is. Jó esély van arra, hogy az utóbbi évek legkisebb csapata utazzon.

Az index.hu Schmitt Pál esélylatolgatását hivatkozva, óvatosságát, hogy bár a világbajnoki helyezések

2007-ben, 2003-hoz hasonlóan száznegyven olimpiai pontot hoztak, nincsenek favoritjaink... „a magyar sport vékony jégen táncol, az elmúlt három olimpián a vívás, az úszás és a kajakkenu tizenöt aranyérmet szerzett, az összes többi sportág nyolcat. Az elmúlt három olimpián a már említett három sportág 270 olimpiai pontot hozott, a többi 159-et, vagyis a három sportág menői tartották az ernyőt, a többi tizenhárom közel a felére volt képes.

Mindent összevéve kicsi a merítés, kevés a felhozatal, a felkészítés intellektuális része lehet világklasszis, de a technikai és tudományos része ugyanolyan forráshiányos, mint az egész magyar gazdaság és társadalom. Becslések szerint az egy főre jutó felkészítési forrás a magyar kerethez képest ötszörös a kínai, az orosz, a német, hétszeres az ausztrál, és tizenegyszeres az amerikai csapatnál.

SZÁVAY ÁGNES ELŐREBB LÉPETT A RANGLISTÁN

Szávay Ágnes bravúros győzelmekkel a döntőig jutott Párizsban a 600 ezer dollár összdíjazású WTA-versenyen. A magyar teniszező a negyedöntőben a második helyen kiemeltet, a világranglistán nyolcadik helyen álló szlovák Daniela Hantuchovát győzte le 7:6, 6:1-re, majd az elődöntőben az orosz Jelena Gyementyjeva ellen nyert 6:3, 1:6, 7:5-re. Vagyis két világklasszist búcsúztatott, tegyük azt is hozzá, időnként pazar játékkal.

Életében negyedszer tehát igen rangos versenyen került a döntőbe, és ott az első helyen kiemelt orosz Anna Cszakvetadzeval találkozott, aki eddig mind a hat döntőjét megnyerte. Igaz, ezen a téren Szávaynak sincs oka panasznra, hiszen három döntőjéből kettőt nyert meg, és az egyetlen elveszített is visszalépéséből adódott, Szvetlana Kuznyecova ellen sérülés miatt adta fel a találkozót New Havenben.

A párizsi döntő első játszójában Szávay, a másodikban Cszakvetadze hibázott többet, de a harmadik szett már nagyon színvonalas játékot hozott. A döntő játszójában 2:2 után Szávaynak két lehetősége is volt az orosz adogatásának elnyerésére, végül négy egyenlő után az orosz lett a játékos. A következő játékban Szávay adogatott, és nagy küzdelem után elvesztette adogatását. 4:2 lett ezzel Cszakvetadzenak, és ez a két megnyert játék magabiztossá tette az orosz teniszezőt. Voltak ezek után is szép hosszú labdamenetek, de Cszakvetadze 6:2-re nyert, és megőrizte döntőkébéli veretlenségét, hetedszer is ő hagyta el győztesen a pályát.

De a döntőben elszenvedett vereség ellenére úgy tűnik, Szávay Ágnes kezd kilábalni az év eleji gyengélkedésből, talán nő az önbizalma is, hiszen Gyementyjeva ellen szinte veszített állásból tudott fordítani, ehhez pedig mindenképpen szüksége volt önbizalomra, elszántságra.

LABDARÚGÁS

A magyarok tíz percig vezettek Szlovákia ellen

A ciprusi Limassolban idei első mérkőzését vívta Szlovákia ellen a magyar labdarúgó-válogatott. A barátságos összecsapáson az unalmas és gól nélküli első félidő után feljavult az iram, és Gera Zoltán fejesével vezetéshez is jutott Várhidi Péter csapata, ám csak tíz percig örülhettek a mieink, mert

Stanislav Sestak a 64. percben egyenlített, beállítva az 1:1-es végeredményt. Együttesünk a tervek szerint következő hat meccsét hazai környezetben vívja, öt felkészítési után az első tétmeccsre, a Dánia elleni budapesti vb-selejtezőre szeptember 6-án kerül sor.

Előzmények

A mérkőzés barátságos, ám mindenki tudja, manapság azért az eredmény is fontos minden mérkőzésen. Ha kikap a csapat 5:0-ra, hiába lő 10 kapufát, a közvélemény nem elégedett, míg egy nyögvenyelős 1:0-s siker után nem kell magyarázkodni, bár fanyalgók biztosan lennének akkor is.

Arra mindenképp jók az ilyen találkozók, hogy kísérletezzen az aktuális kapitány. Várhidi Péter így is tett, hiszen a Watfordban, illetve a Bresciában mostanság kispados Priskin Tamás, illetőleg Feczesin Róbert helyett Gera Zoltán lett az egy szem csatár elől. Ami a meccs előtt nem tűnt rossz elgondolásnak, múlt héten a West Bromwich Albion menedzsere, Tony Mowbray szintén befejező centerként számított Gerára, aki lőtt is egy irdatlan nagy bombagólt.

Gera előre tolása már csak azért sem tűnt „veszélyesnek”, mert a középpályán — mily’ ritkán mondhatunk ilyet a magyar futballban — tolongtak a kezdőcsapatba kerülésért a jó formában lévő játékosok, jobb oldali középpályásként így a QPR-ban szombaton szintén szép gólt szerző Buzsáky Ákos kapott helyet, középen a 11 évvel ezelőtti BL-győztes Dortmundba igazoló Hajnal Tamás kapta meg a karmesteri pálcát, a „legnagyobb forgalmú” poszton, a balszélen pedig az eltöltása után visszatérő Huszti Szabolcs lett a befutó. Micsoda csapat ez, egy bombiformában lévő Dzsudzsák Balázst ki kell hagynia a kapitánynak, az angol másodosztályban szintén brillírozó Halmosi Péterről nem is szólva! Szerencsére egy meccs 90 percig tart, így nem lennénk meglepve, ha a szünetben a PSV-ben gólzsákká előlépett exdebreceni Dzsudzsák váltaná Husztit.

A három ballábás „dudás” ezúttal tényleg nem fért meg a csárdában, hiszen védőként egyikőjük sem bevethető, Halmosinál minden bizonytalannal jobb teljesítményre képes a reaktivált LőwZsolt — anémet harmadosztályból nem, a másodiktól azonban már be merite hívni őt a kapitány.

A belső védőink tavaly nem nagyon remekeltek, ám ezen a poszton Juhász Rolandnál és Vanczák Vilmosnál nem is könnyű feladat megfelelőbb jelöltet találni (a még szóba, illetve általában keretbe is kerülő Balogh Béla és Vaskó Tamás egyaránt keveset játszik az angol Championshipben), a magyar bajnokságban edződött bekkék gyorsaságban, átjátszhatatlanságban nagyon távol állnak még az európai középpályától is.

Jobb oldali védőként a Mattersburgban edződő Csizmadia Csaba kezdett, Szélesi Zoltán pedig a védelem előtt bizonyíthatott védekező középpályásként. Szélesi partnere a végre bajnoki meccsken (Serie B, Brescia) is szereplő, szorgalmas labdagyűjtő Vass Ádám. A kapuban Fülöp Márton helye betonbiztos Várhidinél.

S hogy mely együttes az esélyesebb? Ha a világranglistát nézzük, akkor egyenlő játékerőt képvisel a magyar és a szlovák válogatott, míg a mieink az 50. helyen állnak, északi szomszéd-

dunk 54. A nem is olyan közelmúltban ez másképp volt, 1999-ben a szlovákok a 21. (!) pozíciót foglalták el, a magyar csapat ebben az évben 45. volt, ám 1997-ben például 76, míg 2005-ben 73 jobb válogatott volt a magyarnál a Földön a FIFA számításai szerint.

A magyar válogatott a szlovákok elleni meccs után Szlovéniát (március 26., Zalaegerszeg), Görögországot (május 24.), Horvátországot (május 31.), Argentínát (június 4.) és Montenegro (augusztus 20.) is vendégül látja, majd jöhet az első vb-selejtező Dánia ellen, a szeptember 6-ai tétmeccs szintén hazai pályán kerül megrendezésre. Ciprus után tehát nem fognak sokat fickándozni Geráék, a következő idegenbeli meccset ugyanis nem korábban, mint szeptember 10-én játsszák majd Svédországban.

Barátságos labdarúgó-mérkőzés: Magyarország — Szlovákia 1:1

Limassol, 350 néző
Tökéletes az időjárás, tükörsima a pálya, az első negyedórán két dolgot hiányultunk csak, a nézőket és a gólhelyzeteket. Ami az elsőt illeti, nem csoda, hogy egy ciprusit nem hoz lázba egy magyar—szlovák meccs, szerencsére mintegy 200 magyar kilátogatott a limassoli stadionba. S nem is tették rosszul a dolgukat, az állandó síp- és dudaszó mellett gyakran felhallatszott a „Hajrá, magyarok!” csatakiáltás.

Ami pedig a helyzeteket illeti, a 90 perc első szakasza visszafogott ismerkedéssel kezdődött. Hogy mégis, akkor mi történt a pályán? Az első negyedórán még a 16-os vonala sem volt veszélyben, feljegyzendő (?) volt viszont Huszti labdakezelési hibája (igaz, a passz sem volt tökéletes), Hajnal 40 méteres szabadrúgása pedig magas ívpályán után az összes játékos felett elrepült. A szlovákok szöglettel próbálkoztak, de ebbe sem sikerült senkinek beleérnie, a labda csalódottan gurult ki taccsra.

A 20. percben végre volt két helyzetecske, ráadásul mindkettő magyar: előbb nagy kapu előtti kavargás után Gera próbált kapura löni, s ki is harcolt egy szögletet — utóbbit Huszti kanyarította középre, az előrelopakodó Juhász pedig közeli fejesével adott munkát a kapu mögötti labdaszedőknek.

Újabb unalmas tíz perc után a 16-os jobb oldaláról a szlovákok végezhetek el pontrúgást, ám a 16-os előterébe gurított labdát nem Roberto Carlos, hanem a teljesen üresen hagyott szlovák Cech lőtte rá, s ez volt a szerencsénk, a gyenge 18 méteres kísérlet lepatant a védőfalról.

A másik oldalon, szintén szélről a Hässler-hasonmásnak nevezett Hajnal ismét szabadrúgásból bizonyíthatott volna, de most is úgy ívelt (túl „mélyen”), hogy a labda nem maradt játékban, az alapvonalon kívül landolt. Jelentjük, túl rövid a pálya! A balszélen, a vonal mellől ezúttal Gera Zoltán rúghatta be a letett labdát, de ez a szabad is elszállt mindenki felett. Zavaró lenne a szélcsend?

Jobban célzott Ciszovszky, 23-ról rászúrt lökete épp megpatant Fülöp előtt, aki csak másodjára tudta végleg megkaparintani a labdát.

Buzsáky a balszélen kétszer is megpróbált javítani az „elődők” rossz mérlegén, kétszer is veszélyesen tekert középre, ám nem voltak érzékenyek.

A ciprusi bíró megunta az első félidőt, és nem várta meg, hogy a 45. perc véget érjen, 10 másodperccel korábban lefújta a játékot. A látott színvonal alapján elmondható: érthető a

döntése.

Ahogy jóslottuk (bár nagyon is várható volt), Dzsudzsák Balázst a második félidőre pályára küldte Várhidi kapitány, ám nem Huszti helyére érkezett a PSV-légiós, hanem Hajnal váltotta. Ezzel kiderülhetett végre, hogy a két remeklő balszélső megfér-e egymás mellett.

Szlovák támadás végén Vanczák parádésan fejtelt Mintál elé, aki 20-ról, kapásból rápuffantotta — védőnk szerencséjére épphogy fölé.

Buzsáky bal oldali szögletébe Csizmadia fejtelt bele, majd Juhász lábáról a gólvonal felé gurult a labda, ám a szlovákok felszabadították.

A második félidő jóval mozgalmasabb volt, a szurkolók is rázendítettek („Ria, Ria, Hungária!”). A magyar csapat pedig látványosan feljavult, aminek meg is lett az eredménye: az 54. percben Huszti jobb oldali szögletűrúgását az üresen hagyott Gera 4 és fél méterről könnyedén fejtette a szünetben beállt — s felettebb bizonytalannak tűnő — Mucha kapujába (1-0).

„Még még még, ennyi nem elég!” — folytatták a drukkerok, kapitányunk pedig cserével próbálta hozzásegíteni a csapatot a közönség óhajának a teljesítéséhez. Husztit, aki gólpaszt adott, tehát jól végezte dolgát, Halmosi váltotta.

Tíz percig tarthatott csak a ciprusi magyarok örömmünnepe, a 64. percben ugyanis Sapara pimaszul tökéletesen indította hosszú lapos passzal Sestakot (a labda zöld utat talált az egész magyar védősor között), s a Bochum légioisa elvitte a labdát Fülöp mellett, majd jobb oldalról, kissé kiszorított szögletből magabiztosan lőtt a hálóba (1:1). Gera most sem okozott csalódást, összességében a magyar csapat sem kritizálható — döntetlent játszott egy azonos tudású csapattal.

A 71. percben ismét Sestak volt szemfüles: 16 méteres lapos lövését csak másodjára ölelhette magához Fülöp. („Ébresztő!” — így a ciprusi magyar fanatikusok).

Priskin bejött Buzsáky helyett, talán ez „felébreszti” a hajrára a mieinket, hogy meglegyen a győzelem! — gondolhatta Várhidi kapitány.

A 78. percben mégsem a friss erő, hanem Dzsudzsák veszélyeztetett 22 méterről, de a kapus előtt megpatantó lökete védte a szlovák cserekapus.

Vass Ádámot az azonos poszton szereplő, ám támadóbb szellemű Tózsér Dániel váltotta a 83. percben. A hajrá percei a magyaroké volt, Szélesi lecsúszott beadása majdnem bepotytyant a kapuba, majd Tózsér szögletét Juhász fejtette rá, a két kísérlet azonban sikertelen volt, így csakúgy, mint a meccs, a végeredmény is barátságos (döntetlen) lett.

Várhidi Péter értékelése

„Megnyerhettük volna a mérkőzést, de a gólunk utáni kontratámadásaink végén sorra hibáztunk az utolsó passzoknál. A szlovákok bosszantó körülmények között egyenlítették, egy szabadrúgás után rosszul osztottuk el az embereket, nem álltunk oda az ellenfelek mellé, ezért Sestak egy sima passzal ki tudott lépni, és a kapunkba lőtt. Az alapfelállásunkon nem változtattunk, igyekeztünk kombinatív támadójátékot produkálni, és olyanok kerültek be a kezdőbe, akik ebben erősek. Az utolsó átadások azonban nem jöttek be, érezhetően többen nem voltak csúcsformában a téli szünet után” — állapította meg a tréner.

VEGYES VÁGOTT

Ervin naplójegyzetei

A hülyítés világa ez. Meghülyíti az embereket a szocializmus is meg a kapitalizmus is. Az igazi uralkodó osztálynak hülyék kellene. Velük a legkönnyebb elbánni. Csak semmi lélek, semmi Isten, ami nem „evilági”, az nagyon bele tud köpni a levesükbe.

Tegnap megint sokat gondoltam Kálvintéri Lajosra. [Ervin önmagát nevezte így.] Azért vállalta helyettem az írást, mert én hajlandó vagyok a lelkemre venni a múltját. Nahát! (...)

Mostanában nagyon pontosan le tudom írni, ami lényegtelen.

Írni most sincs kedvem, nem is írtam már hetek óta semmit, magyarul, egy betűt sem, de íme a bizonyíték: a betűket még nem felejtettem el. (...)

Már megint elfelejtettem tintát hozni.

(...) Úgy, mintha görcs állt volna a kezembe, vagyis hogy görcs áll a kezembe, ha ilyen görcsösen írok. Jobb is, ha abbahagyom.

(...)...én meg itt körmölök, és érzem, hogy a tollból kifogy a tinta. Mintegy tiltakozásul. Mit képzelek én?! Jó, majd megtöltöm. Rákezdett a fekete-rigó.

(...)Kampánycsend van. Kinyitottam az új tintásüveget. Az első eltartott közel hét évig, vajon erre szükség lesz-e?

Leadtam a Csillagmajort. (...)Mintha örökre megszabadultam volna az írástól. Nagy megkönnyebbülés. (...)

Ez a szakácskönyv egyre erőteljesebben röhög rajtam. (...)

(...) Az írka már megvan, csak bele kellene kezdeni.

(...) Esetenként a drága bor is rossz. Ez egy ilyen világ! Élelmesebb embereknek találták ki, nem nekem.

Talán az volna az írás titka, hogy nem sietnék. Leírnám a részleteket is. Meg amit éreztem és gondoltam. Na nem!

Nem enni volna jó, de állandóan éhes

Tanár úr kérem

Válaszok a legutóbb feltett kérdéseinkre: 1. Arkhimédészé, 2. A Szent Péter esernyője, 3. Abebe Bikila, 4. Tompa Mihályé, 5. A keményített gallért a 19. században, 6. A Gorgók, 7. Orvos volt, 8. Csukás Istváné, 9. Virginia Woolf, 10. A Rolls Royce-ét.

E heti kérdéseink:

1. Melyik nemzetközi szervezet egykori főtitkára volt Lord George Robertson?

2. Melyik folyó forráságai a Breg és a Brigach?

3. Melyik kortárs zeneszerzőnk írt azonos címmel operát George Büchner Leonce és Lena című színművéből?

4. Hogy nevezik az egybefüggő cseppkőszlopot?

5. A görög mitológia szerint ki volt a világ első „légi katasztrófájának” áldozata?

6. Hogyan nevezték a török birodalom európai részét?

7. Ki találta fel a villámhárítót?

8. Ki írta A vörös postakocsi című regényt?

9. Ki festette a Nave, nave mehara című képet?

10. Ki találta fel Európában a porcelánt?

A válaszokat jövő heti számunkban közöljük.

Összeböngészte C. G.

vagyok. Az a mániám, hogy csak hagyományt, paradicsomot meg uborkát eszem, az segít. Ember, hogy segítsen?! Itt csak a Jóisten tudna segíteni, ha akarna. Írásba menekülni se lehet. Vagy lehet? Kedv. Erő. Akarat. Leg-alább keddig.

Ma mondja meg az orvos, mikor kell befeküdnöm a kórházba, könnyen lehet, a jövő héten már meg is műtenek.

[Eddig tartott az én – főleg rövid részletekre figyelő – idézeteim sora, a kedvcsinálóm. Remélem, Ervin, a bátyám megbocsátja. Szép, hosszú dolgozatok is vannak benne, honjaim. Olvassátok. Gyakran kapom magam azon, hogy ha valamit befejezek, arra gondolok, mit szól majd hozzá Ervin. És akkor...]

A falu bolondja

Kilencszázhetvenvalahány, az évben nem vagyok biztos, de május eleje volt, ragyogó vasárnap. Akkor érkezünk meg Kurjantóra vonattal. (Még volt vonat.) A szél lekajja a magyar zászlót a rúdról, a vöröset nem. Láncdohányos barátom, Laja, akinek kalapja, haja, szakállja, szeme, ruhája fekete – csak a válltáskája barna –, köhög. Hátba vágom, mintha ez segítene. Egy láncdohányos meg egy részeges. A hátam közepéig érő hajjal ballagok mellette, farmerdzsekiben és -nadrágban, piros amerikai hátzissákkal, amelyben Laja szerint csőre töltött vodkásüveg és magnó tartózkodik. Laja kicsit irigy, mert ebben a bort és pálinkát termelő kiskun faluban, ahol isszák is, amit ad a föld, nehezen juthat értesüléshez az, akinek gyomorbaja miatt tartózkodnia kell az italtól. Laja – bár könyve még nem jelent meg – bejárta a fél Magyarország művelődési házait (akkor még voltak ilyenek) mint pesti író. Itt még nem volt.

Az út az állomástól a kocsmáig vezet, amelyet valaha Sándorunk apja, Petrovics István bérelt volt három évig. De kevés lehetett a bora, mert a szomszéd faluból futnia kellett Petőfinek az 1848-as választásokkor. A költészet és a korcsma – megtaláltunk egy állandót egy képletben. A fröccs édeskés kissé. Öt perc múlva mindenki tudja a faluban, hogy möggytettek a pesti írók. Laja másik hátránya: nem tud őzni. Elválnak. Mindketten a szállásunkra megyünk. A szakmunkásképző intézet (traktorosegyetem – hol van már ez is?) tanári lakásainak udvarán hármasszámú versenyhíntaló fogad. A csapvíz szinte ihatatlanul édeskés – eszembe jut a kocsmai fröccs. Errefelé az emberek isteni képességekkel bírnak a víznek borrá változtatását illetően. A budin olvasgatom a megyei hírharsónát. Amikor három hét múlva elmegek innen, huszonegyszer kettő, azaz negyvenkettő lengyel vodkásüveg landol majd benne, lehetetlenné téve a következő szippantást.

Hogyan bírtam én annyit inni? Az árát így is, úgy is meg kell fizetni. (Amúgy harmincöt forint volt egy üveggel. Vodka Wyborowa.) Egy matröztrikót viselő, barna bőrű, vadmacskatestű, szédítően mély illatú, ágyba való tizenhat éves lány is az ára. A végére már csak a vágy maradt meg: reggelig csak birkóztunk – mindhiába.

A hidroglóbusz és a templomtorony között, közelebb az előbbihez, faoszlópos tornácon üldögél egy kortalan férfi, gyalogszéken. Ősz haja errefelé szokatlanul hosszú, tán a kiskun ősöké

lehetett ilyen. Mellette kismotor, mosott ruha. Odébb, mint egy szürrealista festményen, plüss borbélyszék.

Nincs egy cigarettája? Kesernyész, de kicsit nőies hangja van. Sötétszürke szeme engem vizslat, amikor kivessz két cigarettát a dobozból. Én vagyok a kunok bolondja, mondja. Rágyújt, megsimogatja vastag, őszes borostáját. Már nyolcszáz éve, hogy itt kurjongatunk mi, kiskunok. A falu lakóinak száma kétezeröttszáz, mínusz egy bolond, jelentem. A környéken van Kaskantyú, Akasztó, Izsák, Apostag, Harta, Állampuszta (a börtön) és Kiskörös.

Tisztára olyan, mint egy idegenvezető, semmi jelét nem látom benne a bolondnak. Talán az időnként elvékonyodó hang... de az lehet művi is.

Kiskörösön már jártam, mondom neki. A keresztapám volt ott körorvos. Mindennap tíz-tizenkét pár csirkét kapott a parazitától. A demizson borokat nekem kellett megvizsgálnom. A többség a csap lefolyójában végezte.

Kár. Jó volna, ha itt lenne egy is közülük, mondja. Én állatbarát vagyok, a csirkéket is szeretem. Sütve. A keze fejével megtörli az orrát, a kezét meg a rongyos nadrágszárába törli. Fiatal csavargóból lesz az otthon ülő vándor. Én már csak fejben járok, meg helyben.

Elköszönök, mert nem bolondokat, hanem fiatal falusiakat kell gyűjtenem, a falukutatói megállapodás szerint. A művelődési házban Marci, a népművelő. Két műveletlenül a népből. Söröznek. Marci elmondja, hogy majd ősztől lesz irodalmi színpad, népdalkör, hímzőasszonyok köre, népi díszítőművész szakkör, citerazenekar. Májustól nincs semmi, csak munka a határban. Néha bulik vannak. A nagyteremben mennyezetemelő hangereől játszik egy kecskeméti banda.

Miután meggyőzőm Gézát, a lapáttenyerű, vastag nyakú, szilaj legényt, aki pont olyan, amilyenek az Isten a kunokat megálmodta, hogy nem mi, azaz az „írók” tettük föl a fa ágára a motorjait, megenyhül.

A fölvégiek löhettek, mondja. Nem t'om, minek ugrának. Mi, alvégiek negyvenhárman vagyunk, ők mög csak huszonkilencen. De mögkapják a magukét. Hogy hun a határ? Hát a kovesút ahun van. Hogy mit csináltak épp? Hát beütünk a kocsmába négyen. Mer' mi négyen vagyunk haverok. Lékezelünk, léülünk éggy üres asztalhon. Esetleg odaküdünk éggy kört, ők visszaküdenek. És akkó e'telik az este. Mi is iszogotunk, ők is iszogotnak... Ez így mögy, na. Ez minálunk így mögy!

Főlemeljük a sörösüveget, az asztalhoz koccantjuk a fenekét. Ebben a boros-pálinkás faluban a sörnek van a legnagyobb becsülete.

Honnan a koszorút, azt mesédd e', mondja a kisebbik kiskun, a Jani. Hát én vótam a bálba' a csőszlegény. Aki a koronára, a koszorúra vigyáz. Szüreti bál, persze. Tudod, ez a koszorú föl van függesztve a mönnyezetre, van abba' sütt, konyak, mindön. Éjfélíg köll azt őrizni. Ha addig nem tudják e'lopni, kisorsojják. Hát én ott áttam népviseletbe', kalapba', éggy kampós juhászbottal a koszorú alatt. A Dönti Peti bandájába' sosé vót létszámhiány, ahogy az öregök mesélik.

A múlt században, vakkant közbe Marci, aki szintén gyűttmönt.

Szóva' van gazembör ölég errefelé, folytatja Géza. Aki túl köze' merész-ködött, annak rákoppintottam a botta' a lábára. Vót mán ojjan, hogy éggy

srác kiugrott a koszorúva' a csukott ablakon. A lábát e'kapták, de ki tudta dobni a haverjainak, azok mög e'szaladtak vele. Ezök a Pestre származott csirkefogók mindön évbe' hazagyűnek, és mögpróbálják ellopni a koszorút. De idegönök is akadnak... Na, akkó valaki kikapcsótta a villanyt. Azé' sé lopjátok e', gondútam. Fogtam a botot, és e'kezdetem körbeforgatni. Néha akkorát akadt, hogy na! De én jó erősen fogtam.

Évek óta előszó' maradt itthon a koszorú, mondja Jani a vezérnek hízelkedve.

Mönjünk mán ki a buliba, mondja Géza.

A nők hetvenhét, a férfiak huszonhét százalékéka végezte el a nyolc általánost, mondja búcsúzasképp Marci. A kapáláshoz nem kell diploma.

Laja házigazdája már nem tartozik a célcsoportomba. Volt az idegenlégőben, magyar börtönben is. Levizsgáztat egy francia mondókával. „Je ne suis pas curieux / Mais je voudrais savoir / Que le cul de votre femme / Pourquoi blanc et pas noir.” Figyel az egész kocsmá. Mondom a fordítást: Nem vagyok kíváncsiskodó / Éppen csak tudni szeretném / A maga feleségének a segge / Miért nem fekete, miért fehér?

Megvan a respekt. Jön is, fröccsök formájában. Laja tejbegyűjtő és csirkekellető házigazdája csak az ivás és a (helyi szlengben) horgász csajoknak nevezett lányok érdeklik, akik a csatornapartra járnak dugni.

Van egy srác, akinek csárdája van, és előre közölte, hogy semmiféle interjú, beszélgetést nem tūr. Valami Ders nevű egyén, aki büszke a konyhájára, de erről se hajlandó nyilatkozni. Egyszer csak azt mondja (hol, hát hol?) a hátam mögött. „Alvó szegek a jéghideg homokban. / Plakátmagányban ázó éjjelek.”

Szerinted mik ezek a szögek?, kérdem keményen a szemébe nézve.

Mi, mondja a pohara fölött. Hátat fordít.

Van itt persze másféle lélek is. Ha ugyan őket még idevalósínak lehet nevezni. Amíg még megvan az itthoni zenekar, addig lehet. Az állomásra kísérik ki a zenekar szólóénekesét a zeneszék. Dühöd vita közepébe csöppenek.

Béla, a basszgitáros Herbie Hancock igaz híve:

De hát miért kell azt mondani, hogy szar porfészek? Ha egyszer te is itt éltél?

Gyuri, az énekes: Hát nem az?

B.: De az. De mit csinálnak?

Gy.: Örülök, hogy elszabadultam innen. Nem azért, hogy nagyvárosi fiú akarok lenni, vagy valami. De hogy hét végén felvegyem az ünneplőruhám, és berúgjak a kocsmában, az nem szempont, öreg. Már annyira levitték a műveltségi színvonalat, hogy nektek az is jó. Elég, hogy emberek között vagytok, bármilyenek is azok.

B.: Te mit csinálasz? Te mondtad, hogy háromra érsz haza, hozod haza a gyereket, semmire sincs idő... Hát akkor mennyivel vagy te több, mint mi?

Gy.: Azért nincs időm, mert Kispessten lakok, és Újpesten melózik. De nem vagyok bunkók közt. Nézd, én is közönségesen beszélek, de az nem jelenti azt, hogy nincsenek irodalmi gondolataim...

(Folytatjuk)

TEMESI FERENC
(Magyar Nemzet)

NA NE...

Néhány panaszkönyvi bejegyzés:
— Tisztelt Uram! Az Önöknél vásárolt kínai úti hajszárítót nem tudom használni, mert a készülék kábelét már a kimenetnél elvágta.

— Kedves Uram! Az említett hajszárító érintésvédelmét csak így tudtuk az európai szabványoknak megfelelően megoldani.

***

— A postán küldött fogyasztóportól habzik a szám és kihullott a hajam!

— Tisztelt Fogyasztó! Amennyiben visszaküldi a megmaradt Super Polish autópólirozó vegyszert, korrigáljuk a sajnálatos kézbesítési hibát.

***

A lakodalmások észreveszik, hogy eltűnt a fiatal pár. Meg is jegyzi az egyik:

— A menyasszony úgy látszik visszavonult.

Mire a másik tünődve:

— Van benne valami...

***

Fura mondások

— Ez most már örökké jó lesz egy darabig.

— Csak a hangom miatt nem lettem énekes.

— Influenza: jobb adni mint kapni.

— Mindenütt jó, de mindig elzavar-nak.

— A sikerhez vezető út - karbantartás miatt - zárva.

— Jobb egy pillanatig gyávának lenni, mint halottnak életünk végéig.

— Az ejakulációról volt egy konferencia, de mire odaértem, mindenki elment.

— Költészetnek nevezzük azt, ami nem ér ki a lap széléig a könyvben

— Honnan jött ez, hogy mindent becsmérél? — Ócsárol.

— Utánanéztam a családfámnak és rájöttem hogy én vagyok a gyökér.

— A dohányosok is emberek! Csak nem olyan sokáig...

— Mit csinál a ló hó hatására? — Megáll. (Hőőő!)

— Egy macskát mindenre megtanít-hatsz, amit ő szeretne.

— Egy csapos tulajdonképpen gyógyszerész, korlátozott lehetőségekkel.

— Hála a szerencsecsillagomnak, nem vagyok babonás!

— Fel a fejfel! Semmi remény!

— Én iszom, te iszol, ő iszik, mi iszunk, ti isztok, ők fizetnek!

— A feleségem a legrosszabb szakács. Mi vacsora után imádkozunk...

— Mi a különbség a teológia és geológia között? — Ég és föld!

— Kártyával lehet fizetni? — Persze.

— Egy ászból és királyból tud visszaadni?

— Donald billentyűzetet használ, Mickey egeret.

— Reggelizni mentem. Ha nem jövök meg 12.30-ra, akkor ebédelni is

— Senki sem tökéletes. Belőlem is hiányoznak a hibák...

***

— Lajos, Lajos! — kiabál barátja után a lóversenypálya tribünén ülő Béla. — Képzeld, egy vagyont nyertem a Csibész nevű lóval!

— Fantasztikus! És kitől kaptad a tippet?

— A feleségemtől.

— Nem igaz! A feleségedtől?

— Tőle bizony! Amikor eljöttem otthonról, azt kiabálta utánam: Csibész!

Összeállította Helfer Gyuri

Február 25. Hétfő	Február 26. Kedd	Február 27. Szerda	 Feb. 28. Csütörtök	Február 29. Péntek	Március 1. Szombat	Március 2. Vasárnap
01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 MESE 02:10 A vizsga Román film A film főhőse egy taxiso- főr, akit a kommunista Romániában egy napon letartóztatnak és szörnyű gyilkossággal vádolnak. 03:40 Dunasport 03:55 Szalon 04:40 Talpalatnyi zöld 05:10 Duna tér 05:20 Váltó 05:35 Gazdakör 06:00 Világunk - Reggel 07:00 Duna tér 07:05 Négyzetméter 07:35 Kikötő - Extra (ang.) 08:35 Lizzie McGuire 08:55 Egyenlő esélyek felé 09:25 Magyar zárókönyv Washingtonról nem messze 10:00 Granada 11:00 Család-barát magazin 11:30 Kívánságkosár kivansagkosar@dunatv.hu 14:00 Hírek 14:05 Duna tér 14:15 Halld Izrael! 14:45 Masszázs-varázs 14:55 Világörökség kincsei 15:15 A holland képzőmű- vészet öt évszázada 15:45 Heuréka! 16:15 Világunk 17:15 MESE 17:45 Hírek, Sport, Időj. 18:15 Derrick 19:15 Sportaréna 20:00 A bűnbak Gr. Ester- házy János szlovákiai ma- gyar politikus 1938 után Szlovákiában védte a 70 ezer magyar érdekeit. A zsidók deportálását előíró törvényt 1942-ben a pozsonyi parlamentben egyenlő nem szavazta meg. 1945 tavaszán az új csehszlovák hatóságoktól a magyarság védelmét kérte, s tiltakozott a kassai kormányprogram magyar- ellenes pontjai ellen. A Szovjetunióba vitték, ahol tíz év munkatáborra ítélték, a csehszlovák népbí- rószak halálra ítélte. A sú- lyos tüdőbeteg Esterházyt 1949-ben küldték haza Szi- bériából, ítéletét életfogy- tiglanra változtatták. A mi- rovi börtönben halt meg 1957-ben. Hamvait ma is keresik, nevét negyven évig le sem írhatták. 20:40 Hallstadi ballada 21:00 HÍRÓRA 22:00 Kulturális magazin 22:20 A kommunizmus áldozatainak emléknappja A szerző filmsorozatban dolgozta fel azokat az él- ményeit, melyek útjai so- rán érték az egykor létező szovjet munkatáborok kör- zeteiben, a hódmezővásár- helyi Szekeres Imre Gyula raboskodása helyszíneit kutatva. Gyula bácsit 1945 augusztusában hurcolták el a szovjet hatóságok. Az akkor 19 éves fiatalember, mert katonai kiképzést ka- pott. Nyolc évet húzott le a Gulágon, a vorkutai láger- ben raboskodott. Keserű emlékeit 1996-ban írta meg könyvében. 23:15 www.name2094.hu avagy nagykovácsi körmondát (2007)	00:10 Török Ádám és a Misi - live music 00:55 Vers - Gergely Ágnes: 01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 Gazdasági Híradó 02:10 Kikötő 02:35 MESE 02:45 A történelem út- vesztői 4.: Anasztáz Mi- kóján 1956 Budapesten. Kun Miklós történelmi sorozata. 03:15 Agora (angol felir.) 04:10 Világunk 05:10 Duna tér Váltó 05:35 Gazdakör 06:00 Világunk - Reggel 07:00 Duna tér 07:05 Kikötő 07:25 Isten kezében A Magyarországi Refor- mátus Egyház Vakmisz- szióját mutatjuk be. 08:00 Lizzie McGuire 08:20 Firenzei festő 1400 körül 08:40 Különös házasság 4/3. 09:55 Derrick 11:00 Család-barát 11:30 Kívánságkosár 14:00 Duna tér 14:00 Hírek 14:15 Talpalatnyi zöld 14:50 A tenger katonái An- gol-francia film. A hideg- háború idején mind az amerikai, mind az orosz titkosszolgálat kifejleszt- ett egy szuper-titkos kifinomult fegyvert. Ezek a tengeralatti különleges harcis eszközök nem má- sok, mint a delfinek, be- lugák és fókák. Az állato- kat kémkedésre, tenger- be esett tárgyak felszínre hozására képzeték ki. A két ország harminc éven keresztül próbált ezekből az intelligens tengeri álla- tokból fegyverezett profi gyilkosokat képezni... 15:45 Hagyományörzők 16:15 Világunk 17:15 MESE 17:45 Hírek, Sport, Időj. 18:15 A Steenfort család - 19:15 Bizalom. Magyar film Kata életében a II. világ- háború utolsó hónapjai- ban váratlan fordulat kö- vetkezik be. Mint meg- tudja, orvos férje balol- dali tevékenysége miatt egy időre mindkettőjük- nek illegálisba kell vonu- lni. Az asszony új sze- mélyi iratokat kap. Bíró János erdélyi menekült feleségéeként érkezik új otthonába, idegen férjé- hez. A rémült és tanács- talan Kata bizalommal és nyíltan fordul a férfi felé, kétségeire választ, rész- vétet és támogatást remél tőle. Bíró János Katát gyanakvással, jéghideg zárkózottsággal fogadja, és tőle is szigorú óvatos- ságot követel mindennel és mindenkiel szem- ben. 21:00 HÍRÓRA 22:00 Kultúránk a világban 22:05 Kikötő 22:25 Mindentudás Egyet. Mesterkurzus 23:20 Pétervári banditák 54/16 Orosz sorozat	00:05 Pétervári banditák 01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 Váltó 02:10 MESE 02:25 Labdarúgó-mérkőzés FEHÉRVÁR FC - MTK BP 04:05 A Csobánc tetejéről 04:10 Világunk 05:10 Duna tér 05:20 Váltó 05:35 Gazdakör 06:00 Világunk - Reggel 07:00 Duna tér 07:05 Kikötő 07:30 Prizma 07:55 Arcélek Dr. Koppán- di Magdolna ideggyó- gyász, a Csikszeredai Megyei Kórház főorvosa 08:20 Mairret Francia f. 10:00 A Steenfort család - 11:00 Család-barát 11:30 Kívánságkosár 14:00 Duna tér 14:00 Hírek 14:15 Masszázs-varázs (2006) Magyar ismeret- terjesztő sorozat 14:25 Szerelmes földrajz (angol felirattal) Tolcsy László „természete” 15:00 Kézművek 15:10 Univerzum 16:15 Világunk 17:15 MESE 17:45 Hírek, Sport, Időjárás-jelentés 18:15 A Steenfort család - Az árpa mesterei 12/7. Francia tévéfilmsorozat 19:15 A pillangó Francia film Elsa (Claire Bouanich), a kilencszentűs kislány egyedül él nemtörődöm anyukájával, aki a sulit után rendre elfelejt érte menni. Julien (Michel Serrault), a hasonlóan magányos öregember szárnyai alá veszi a szomszédjában lakó cserfes kislányt, és egy olyan kirándulásra viszi az Alpokba, mely mind- kettejük életét gyökeres- től megváltoztatja. Míg az Isabella nevű ritka pillangófaj nyomában járnak, életre szóló barátság szövődik Elsa és Julien között. 20:35 Firenze óvárosa - Olaszország. Német ismeretterjesztő sorozat 21:00 HÍRÓRA 22:00 Kikötő - Extra 22:55 Éji mese Német film - Tíz évvel a berlini fal leomlása után, a nagyvá- ros árnyékos oldaláról. A történet szerint a pápa Berlinbe érkezik, ám látogatásának estéje nem vallásos buzgalmat hoz a város néhány lakója számára, hanem kellemetlenségek és bosszúságok egész sorát. Gazdagok és szegények, hajléktalanok és rendő- rök, utcagyerekek és taxisofőrök - mind egy kis boldogságra vágyanak - s mulatságos, megható kalandokat élnek át a nagyváros labirintu- sában.	 Feb. 28. Csütörtök 00:40 Sting Amatőr Rock- zenei Fesztivál 00:55 Vers - József Attila 01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 Váltó 02:10 Kikötő 02:35 MESE 02:45 Kikötő - Extra (ang.) 03:40 Tárgyak emlékezete • Portréfilm Nagy Sán- dor kellékesről (angol f.) Nagy Sándor, a legendás Kántor, a Marosvásár- helyi Székely Színház kellékes volt. Kántor megteremtette a színház anyagi hátterét - kellék, bútor -, erről mesél a színházi és kelléktári sétán. 04:15 Világunk 05:10 Duna tér 05:20 Váltó 05:35 Gazdakör 06:00 Világunk - Reggel 07:00 Duna tér 07:05 Kikötő 07:25 Heuréka! 07:55 Mairret Francia 09:30 A Steenfort család - 10:25 Carlo és vendégei 11:00 Család-barát 11:30 Kívánságkosár 14:00 Hírek 14:05 Duna tér 14:15 Színházi folyóirat (angol felirattal) 15:00 Ezeréves tölgy Árpádfa, Hédervár 15:10 Legendás lovasok 20/15.: A camargue-i gar- diánok Angol-francia 15:40 Négyzetméter 16:15 Világunk 17:15 MESE 17:45 Hírek, Sport, Időj. 18:15 A flamenco találko- zása a balkáni cigányze- nével (2007) 2. rész Szerkesztő: Nagy Katalin; Rendezte: Nagy Katalin Maria Serrano és Balogh Kálmán hangversenye Közreműködnek spanyol és magyar zenészek, táncosok Maria Serrano a flamenco elemeit afro- kubai, arab és argentin táncformákkal vegyíti, Balogh Kálmán művészetében pedig a kelet-európai folklor találkozik, a dzsessz hagyományaival. 19:00 Labdarúgó-mérkőzés Soproni Liga 17. forduló ZTE FC - ÚJPEST FC 21:00 HÍRÓRA 22:00 Kikötő 22:10 Musa - A harcok 1375-ben járunk, amikor a Ming-dinasztia kerül uralomra Kína legna- gyobb részén, és a meg- döntött Yuan- uralkodóházat észak felé szorítja, a nagy Falon túlra. A határvidéken folytatódik a háború, amibe az új kínai uralkodóhoz igyekvő koreai küldöttség is belekeveredik. A Mingek a békés küldötteket ellenségként fogadják, és miután csapdába csalták őket, a sivatagban kiszolgáltat- ják a koreaiakat a Yuan csapatoknak.	00:10 Molto Vivace zeneest 00:35 Petőfi Felhők - 1846 01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 Váltó 02:10 Kikötő 02:35 MESE 02:45 Kikötő - Extra (ang.) 03:40 Tárgyak emlékezete • Portréfilm Nagy Sán- dor kellékesről (angol f.) Nagy Sándor, a legendás Kántor, a Marosvásár- helyi Székely Színház kellékes volt. Kántor megteremtette a színház anyagi hátterét - kellék, bútor -, erről mesél a színházi és kelléktári sétán. 04:15 Világunk 05:10 Duna tér 05:20 Váltó 05:35 Gazdakör 06:00 Világunk - Reggel 07:00 Duna tér 07:05 Kikötő 07:25 Heuréka! 07:55 Mairret Francia 09:30 A Steenfort család - 10:25 Carlo és vendégei 11:00 Család-barát 11:30 Kívánságkosár 14:00 Hírek 14:05 Duna tér 14:15 Színházi folyóirat (angol felirattal) 15:00 Ezeréves tölgy Árpádfa, Hédervár 15:10 Legendás lovasok 20/15.: A camargue-i gar- diánok Angol-francia 15:40 Négyzetméter 16:15 Világunk 17:15 MESE 17:45 Hírek, Sport, Időj. 18:15 A flamenco találko- zása a balkáni cigányze- nével (2007) 2. rész Szerkesztő: Nagy Katalin; Rendezte: Nagy Katalin Maria Serrano és Balogh Kálmán hangversenye Közreműködnek spanyol és magyar zenészek, táncosok Maria Serrano a flamenco elemeit afro- kubai, arab és argentin táncformákkal vegyíti, Balogh Kálmán művészetében pedig a kelet-európai folklor találkozik, a dzsessz hagyományaival. 19:00 Labdarúgó-mérkőzés Soproni Liga 17. forduló ZTE FC - ÚJPEST FC 21:00 HÍRÓRA 22:00 Kikötő 22:10 Musa - A harcok 1375-ben járunk, amikor a Ming-dinasztia kerül uralomra Kína legna- gyobb részén, és a meg- döntött Yuan- uralkodóházat észak felé szorítja, a nagy Falon túlra. A határvidéken folytatódik a háború, amibe az új kínai uralkodóhoz igyekvő koreai küldöttség is belekeveredik. A Mingek a békés küldötteket ellenségként fogadják, és miután csapdába csalták őket, a sivatagban kiszolgáltat- ják a koreaiakat a Yuan csapatoknak.	00:35 József Attila versei- ből Előadja Varga Vilmos 01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 Váltó 02:10 Kulturális magazin 02:35 Magyar mesesorozat 02:45 Bajnokok Gálája - Látványtánc Show 03:40 Négyzetméter 04:10 Világunk 05:10 Duna tér 05:20 Gazdakör válogatás 05:55 Törzsasztal 06:55 Az Időkirály birodal- ma (2007) Magyar mese- film Mi történik akkor, ha fellázad a kakukkos óra kakukkja? Ha egy kisfiú veszi át az idő felett az uralmat? 08:10 Hol volt, hol nem volt 08:25 Leo és Fred 08:35 Ozie Boo! 08:45 Apró nyomozók 09:10 Cimbora 09:40 Négyzetméter 10:10 Agora 11:15 Talpalatnyi zöld 11:45 Híradó, időjárásjel. 12:00 Déli harangszó Vers - Egyed Emese: 12:10 Isten kezében Sze- vedésének legmélyebb pontján Jézus így kiál- tott fel: Éli, Éli! LAMA SABAKTÁNI? azaz: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el en- gem?” Többek közt Ke- rényi Lajos atyával meg- próbálunk válaszokat találni arra, hogy lehet-e gyümölcse fizikai és lelki kálváriáinknak? Egyáltalán miért és hogyan viseljük el életünk keresztjeit? 12:50 Élő népzene 13:20 Alina álma (2005) Német játékfilm Alina minden szabadidejét a Terjung-tanyán tölti, ahol a lovakat gondozza. A lány jól lovagol, de ahhoz, hogy sikeres versenyző legyen, saját ló kellene, ez pedig elérhetetlen álom számára. 14:50 Tíz tánc Országos Ranglistaverseny - Mezőkövesd 2007 A mezőkövesdiek szeretik a táncot és szinte már elképzelhetetlennek tartják az évvégét egy színvonalas és izgalmas táncverseny nélkül. Ráadásul a vérpezsdítő latin-amerikai táncokon kívül a szakértő helyi közönség az elegáns standard táncokat is kedveli. 15:50 Formosa - Gyönyörű Tajvan (2008) 16:50 Mundi Romani 17:20 MESE 17:45 Duna tér 18:00 HÍRÓRA 19:00 Arcélek - Csáky Zol- tán műsora Bálint Lajos, mestercipész 19:15 A simlis és a szende 20:05 Magyar csillagok 21:40 Dunasport 21:55 Pókerarcok (1998) Amerikai játékfilm 23:55 Pengető (Magyar szízenekarok az A38 Állóhajón) Quimby	00:50 József Attila: Óda 01:00 Himnusz 01:05 HÍRÓRA 02:00 MESE 02:10 Labdarúgó-mérkőzés Soproni Liga 17. forduló - ZTE FC - ÚJPEST FC 04:05 Dunasport 04:20 Töredékek Káv- házak, szalonok Magyar ismeretterjesztő sorozat 04:40 Isten kezében 05:10 Duna tér 05:20 Hun töredékek (2005) (angol felirattal) Dr. Obrusánszky Bor- bála és Dr. Balogh Ildikó belső-ázsiai útját követ- jük nyomon, melynek során mongóliai és kínai hun régészeti emlékeket látogattak meg. A nojón- úli hun királysírok, a höhhöti leletek és az or- doszi Tongwacheng több mint ezer éve elhagyott romvárosa különleges látványok. A filmben megismerkedhetünk a mongol és kínai történé- sek és régészek tudomá- nyos álláspontjával. 06:05 Aranykező Mária Orosz játékfilm 07:20 A nagy húsvéti tojásvadászat (1999) Amerikai mesefilm 08:10 Cimbora (angol felirattal) 08:40 Kisvakond és bará- tai (1999) 08:45 Leo és Fred 08:55 Ozie Boo! 09:05 Apró nyomozók 09:35 Hol volt, hol nem volt 09:50 Nyelv-szöveg-játék 10:15 Utazás az őskorba Csehszlovák tudomá- nyos fantasztikus film 11:45 Híradó, időjárás- jelentés. 12:00 Déli harangszó. Vers - Serfőző Simon: Arra kelltem volna 12:15 Élő egyház 12:40 Élő népzene 13:10 Csellengők 13:35 Garzonlakás kiadó (1939) Szereplők: Jávör Pál, Pataky Jenő, Simor Erzsi, Szelezky Zita, Turay Ida. Két kezdő diplomás, egy ügyvéd és egy orvos közösen bé- relnék egy garzonlakást, ahol leendő ügyfeleiket szeretnék felváltva fogadni. Ám nehezen boldogulnak, sem kliens sem páciens nem keresi őket. Egy véletlen foly- tán szerepet kell cserél- niük, ami által bejutnak egy gazdag gyáros há- zába. 14:45 Muzsikás Együttes (2006) 2/1. A Muzsikás együttes koncertjének felvétele a 2006-os Misztrál Fesztiválon. 15:30 Vannak vidékek 16:35 Váratlan utazás 17:20 MESE 17:45 Duna tér 18:00 HÍRÓRA 19:00 Enigma 20:55 Duna Mozi 21:40 Dunasport 21:55 A Mester és Marga- rita (2005) 10/7. Orosz 22:45 Csodálatos város Iráni játékfilm

apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések

Melbourne Melbourne Melbourne

HÁZTETŐFES-TŐ, magyarul beszélő háztető restaurátor Melbourneben. Reg. tetőrestaurátor. 1979 óta bizalommal fordul-

tak hozzám terracotta és betoncserepű háztulajdonosok a tető problémáikkal. A háztetőről magas víznyomással a mohát eltávolítom (vegyszer nélkül). Figyelem, a víztílalom rám nem vonatkozik! A tetője lehet terracotta vagy betoncserep. Színes cementtel kúpcserépeit (dudacserepeit) átcentezem, a törött cserepeket mind kicserélem vagy leragasztom. A terracotta cserepet leglazúrozom vagy a mohanövést gátló vegszerrel bevonom, a betoncserep tetőjét szükség esetén az ön által választott színnel befestem és glazúrozom is. Ha a tető közötti pléh völgy rozsdás és a kémény körül is a pléh rozsdás és már folyik, ezt is mind kicserélem. Szélvihar okozta kárt a tetőn gyorsan rendezem és nyugtát adok a biztosító részére. Amennyiben garázs, veranda, carport vagy ehhez hasonló épületen tetőproblémája van, hullámvas, decking stb. szükség esetén megjavítom, kicserélem, átfestem. Használok Zinalum Colorbond anyagot. Öreg Fiberglass tetőt kicserélem új Fiberglassra vagy Laserlite-ra, hasonló anyaggal is. Szükség esetén darab vízcsatornát is kicserélek. Csatorna kitakarítást is végzek (szükséges ez tűz esetén). Padlás forgó levegőzöt is berakok a tetőbe. Bármilyen tető problémája van, bizalommal forduljon Jánoshoz. Telefon 7 napon át (03) 9311-9343. Amennyiben sürgős szolgálat kell, hívjon reggel 7-8 óra között, Melbourne 80 km-es körzetében és Geelongban is.

GRÜNER HENTESÜZLET

* Delicatessen **

Grüner bátya a kolbászt úgy keveri / még a verejték is jól kiveri. / De ám a kolbász íze jó, / és így mindenki asztalára való, / Vagy hiszed vagy nem hiszed, / nem mindenhol kapsz ily jó ízet. / A csabaink igen jó, / főző debrecenink ropog, / Hurka, kolbász, fehér, fekete / sütnivaló kolbászt együnk vele. ÚJDONSÁG: finom szaftos, füstölt főződebreceni. Fenséges mustárral vagy tormával. A legjobb húskok: borjú, disznó, marha, sonka, csabai, csabai szalámi, virsli, töpörtyű, disznósajt, magyar szalámi és minden más, amit szeme-szája és persze gyomra megkíván. A magyarországi húskonzervek megérkeztek. Magyar akácméz ismét kapható! 227A Barkly St., St. Kilda. Telefon: 9534-2715.

MAGYAR fogtechnikus nemcsak Gardenvale-i rendelőjében fogad ügyfeleket, de kérésre — előzetes megbeszélés szerint — saját otthonában is felkeresi. Telefon 9596-6611 (Melbourne). Kérje Izabellát.

HÁZAK, hozzáépítések, beázott tetők, stancok javítását, bejárati ajtók

KÜRTŐS KALÁCS

rendelésre kapható két méretben, többféle ízben.

Telefon:

(03) 9733-4474 vagy mobile: 0417-307-893

(Melbourne)

(fixing lock up), konyhák, fürdőszobák átalakítását vállaljuk. Hívja Józsit a 9547-2453 (Melbourne) telefonszámon.

HAZATELEPÜLŐK figyelem! Szigetszentmiklóson (Csepel-sziget) 2 szobás, gázkonvektoros, erkélyes, második emeleti öröklakás eladó. Ára 12 millió forint. Érdeklődni lehet Edithnél, a 0400-053-799 telefonszámon.

TÁRSKERESÉS. 77 éves, koromhoz képest csinos, aktív, tevékeny nő vagyok. Keresek egy hozzám hasonló partnert 75-82 év között, kivel meg tudnám osztani szabad óráimat. Fényképes levelet SZÉP ŐSZ jelígeire a melbournei szerkesztőség címére kérek.

TELEK DAYLESFORDBAN, 15 négyszögöles (acre) érintetlen erdős telek eladó. A központtól 5 perc járható földes úton, autóval megközelíthető. A szomszéd telken wellness center épül. Kiváló befektetés az egyre növekvő Daylesfordban. További információért hívja Zsuzsát, telefon (03) 9802-8443 vagy mobile 0400 048 826.

ÁGYNEMŰ. A legjobb minőségű, európai stílusú pehelypaplan és -dunyha egyenesen a gyártótól. Régi paplanját újrakészítjük, felfrissítjük. Ágyneműt méretre készítünk. Nagykereskedő árak. Csecsemő- és gyermekágyneműk, asztalterítők. Nyitva hétfőtől csütörtökig reggel 10-től délután 4-ig, pénteken de. 10-től du. 2-ig. Magyarul beszélünk. Specialty Quilts, 18 Porter St., Prahran, Vic. 3181. Telefon (03) 9525-2922.

SZŐNYEGTISZÍTÁS megengedhető áron, 20 dollár hálósobánként. Hívja Andreát ingyenes árajánlatért a (03) 9700-3937 vagy 0419-532-947 számon. Melbourne.

24 ÉVES, Magyarországon élő, érettségizett lány keresi családi életre vágyó fiú ismeretségét, házasság céljából. Választ hornyakadri83@citromail.hu címre kérek.

TAKARÍTÓNŐT keresek csütörtöki napokra 4-5 órára Elsternwick környékén. Telefon 9596-6995 (Melbourne)

Sydney

MAGYAR és angol nyelvoktatás. Beszélgetés, írás, olvasás. Telefon 0408-966-403 Sydney. (R99)

BUDAPESTEN élő, kulturált, intelligens, házias nő komoly kapcsolatot keres Ausztráliában házasság céljából, 55-65 év körüli férfival. Előny, ha szereti a tengert és az utazást. Jelige TENERPART, P. O. Box 227, Doncaster VIC. 31085. Telefon az esti órákban (03) 9516-3767. (V17)

MEGBIZHATÓ középkorú hölgy Budapestről takarítást, vagy idős emberek gonozását vállalja. Bentlakás is érdekelne. Telefon 0434-126632 (Sydney V12)

HÁZI májas-, véreshurka, kolbász és egyéb disznótoros készítmények kaphatók! Hívja Elizabeth-et a 0412-064-978 telefonszámon. (V22)

HAZATELEPÜLŐKNEK. Ha Magyarországraszeretne hazatelepülni, kérjük írja meg ingatlan igényét értékmeghatározással együtt, hogy önnek a legmegfelelőbb ingatlant megkereshessük. E-mail: frankfarkas@holtmail.com vagy korendesign@freemail.hu (V25a)

EMLÉKEK, amik Magyarországhoz kötik. Ön vagy hozzátartozója hamarosan Magyarországra utazik? A mai magyar és budapesti tájképek alapján vagy eredeti, régi, interneten elküldött képek alapján megfestem az ön emlékeit. Megrendelés (méret, anyag, ár, elkészítési határidő) E-mail: gizella.koren@freemail.hu (V25b)

HAZATELEPÜLŐK figyelem! Szigetszentmiklóson (Csepel-sziget) 2 szobás, gázkonvektoros, erkélyes, második emeleti öröklakás eladó. Ára 12 millió forint. Érdeklődni lehet Edithnél, a 0400-053-799 telefonszámon.

Magyar kávézó és étterem Leichhardtban!

CAFE ZIZI

szeretettel várja magyar vendégeit ebédre és vacsorára keddtől vasárnapig 11.30-tól későig, *Este ingyenes parkolás előzetes foglalással.*

14 Norton Street

Leichhardt

Tel: 9569-2111

MAGNA CARTA TRAVEL

Lic. No. 32245

Ha utazási célja Magyarország, Európa vagy a világ bármely más része, bizalommal forduljon hozzánk. Rokonok kihozatala, autóbérlés, szállodafoglalás és egyéni, illetve csoportos utak szervezése **olcsó áron!**

Hívja Schwarcz Klárát

Telefon: (03) 9523 6981 A.H. (03) 9705 6478
Telefax: (03) 9523 0695 Mobil: 0418 108730
688 Glenhuntly Road, South Caulfield, Vic 3162

Figyelem!

Keressen fel Weboldalunkon:
cs-magnacartatravel.com.au

Háztartási cikkek és személyi tárgyak Magyarországra szállítása hajóval

Hamburgon keresztül egyenesen Budapestre

- Egész konténerek hétvégi berakodása speciális áron
- Kisebb mennyiség köbméterre
- Biztosítás
- Csomagolás ládába
- Vámoltatás
- Felvétel és kézbesítés
- Raktározás

A HAZATELEPÜLÉS LEGKÉNYELMESEBB MÓDJA!

OSS World Wide Movers Pty Ltd.
36-38 Bearing Rd, Seven Hills NSW 2147
Tel.: 02 88259300 Fax.: 02 88259333

OSS World Wide Movers VIC Pty. Ltd.
30 Gaine Rd. Dandenong South VIC 3175
Tel.: 03 9799-5800 Fax: 03 9799-5888

OSS World Wide Movers QLD Pty. Ltd.
30 Anton Rd, Hemmant QLD 4174
Tel.: 07 33482500 Fax.: 07 33482522

TARCUTTA

HALFWAY MOTOR INN

magyar vezetés alatt várja magyar vendégeit. Szálljanak meg Sydney és Melbourne között félúton! Olcsó, modern szobák, úszómedence, BBQ., játszótér festői környezetben. Az étteremben magyar ételek is kaphatók! **Tóth Éva és Zoltán szeretettel várja önöket.** Telefon: (02) 6928-7294 Fax: (02) 6928-7128 Email: halfwaymotel@bigpond.com Hume Highway, Tarcutta

MAGYAR CÍMTÁR — SYDNEY

Hirdetési rovatunk	Telefonszámok:
szakmai címszolgálatot nyújt a magyar közönségnek, és mérsékelt áron állandó megjelenést a hirdetőknél. Érdeklődők kérjük, hívják a sydneyi szerkesztőséget	9907-6151
Vasrácsos biztonsági ajtó—ablakok, csigalépcsők, vaskerítés cégünk vagy saját terve alapján. Autóbullbar készítés, oxy és villanyhegesztést vállalunk. Ilosvay Gusztáv, 19 High St. Gladsville, NSW 2111.	9604-4562 0412-264-890 vagy A:H: 9879-6496
Fordítást és tolmácsolást vállal államilag hivatalosan elismert angol—magyar tolmács. Bárány Márta BEM. OAM.	9211-3664 Fax: 9280-0340
ÉKSZERKÉSZÍTÉS saját terve alapján, hozott anyagból is. Javítás, átalakítás. Opál és arany ékszerek nagy választékban. Gáspár János ékszerész. Suite 304, 3rd Floor, 155 King St. Sydney.	Tel/Fax: 9232-1603 Mobile: 0425-201-872
Léghőszigetelés - Hőszigetelés Épületek léghőszigetelése, hőszigetelése és vakolása. Európai technológia, kiváló minőség garanciával. Licence No. 176117C	Péter Zoltán 0420-725-623, Palla Gábor 0405-839-566

~~~~~ Ez a hely eladó! ~~~~~